דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום חמישי, י"ב בתמוז תשמ"ז, 9 ביולי 1987 ● גליון 19165

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
- פצעי הלחץ של רה"מ / עליזה ולך
- שלב ג': הקטנת התקציב / דרור שרביט
- חצי מטוס, קצת להרוג / טדי פרויס
- מתפנתרים בהר־מירון / חגי אשד
- התקווה הכלכלית של השלום / אלי הורביץ
- בורסה וכלכלה; עכשיו; כל הארץ; ספורט; בידור

פולגת רשת חנויות
מוצר יום ה'
מכנסיים ז'קטים וחליפות בגיזר לגברים
25% הנחה
רק היום ברשת חנויות פולגת
רק היום

ישראל "מסרבת להאמין" להזמנת ואלדהיים לגרמניה־המערבית; מאיימת בתגובה קשה

משרד החוץ ינסה היום לברר בשגרירויות את נכונות הודעת אלוויס מוק בווינה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

הכתבי סוכנויות הידיעות

ישראל מסרבת להאמין, כי נשיא הרפובליקה הפדראלית ריכארד פון־וייצזקר אכן הזמין את נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים לפגישה בינידם. פקידים בירושלים אמרו אמש ל"דבר", כי יקשה להאמין שאדם בעל שיעור קומה כמו ריכארד פון וייצזקר, שנשא באחרונה נאומים נגד שכחת השואה, יעשה מעשה שכזה".

הפקידים הדגישו, כי לפי שעה אין בידיהם כל מידע מוסמך בקשר להזמנה כביכול והעריכו, כי מקור הידיעות הוא באוסטריה. לדעתם, לאוסטריה עניין לצמצם את הבידוד שהוטל על ידי הקהילייה הבינלאומית על הנשיא ואלדהיים.

עם זאת אמרו הפקידים, כי ינסו לברר במשך היום עם שגרירויות ישראל בבון ובווינה אם אכן נכונה הידיעה. אם אכן תתברר אמיתותה, תגובתה של ממשלת ישראל ובמיוחד תגובתו של ראש הממשלה יצחק שמיר – תהיה קשה ביותר.

סוכנות "רויטר" מסרה מווינה מפיו של שר החוץ האוסטרי אלויס

(המשך בעמ' 2)

ריכארד פון־וייצזקר

בכנסת: הידיים הונפו נגד

הדיונים בכנסת, אתמול. (צילומים: יצחק הררי)

הברפלד: בגלל עקשנות נסים – אין מנוס משביתה

450 אלף עובדי המגזר הציבורי משביתים ביום א' את משרדי הממשלה, האוניברסיטאות, רשות השידור והתאגידים הממשלתיים

מאת סופר "דבר" לענייני עבודה

מטה המאבק הבין־אגפי של האגף לאיגוד מקצועי והאיגודים המקצועיים בשירות הציבורי גיבש בישיבתו אתמול שורה של החלטות לגבי ניהול השביתה הכללית במגזר הציבורי, האמורה להתקיים ביום א' הקרוב.

כסה המאבק של הסתדרות עובדי המדינה, המנהל מאבק נפרד מיתר האיגודים המקצועיים, החליט אתמול להמשיך ולקיים גם היום השבתה חלקית בשירות המדינה. המטה החליט, כי העובדים יעזבו את מקומות העבודה שעה לפני המועד הרגיל.

אתמול השביתו העובדים בדירוג האחיד את היחידות השונות בין השעות 8 ל־10 בבוקר. העובדים בדירוגים המקצועיים עבדו כרגיל.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, שישב בראש מטה המאבק הבין־אגפי, אמר כי נוכח עקשנותו

(המשך בעמ' 2)

הדתיים זועמים – אך לא מפרקים הממשלה
2 הצעות אי־אמון בעקבות הצבעת שמיר

מפלה לגוש הליכוד בהיכשל כל שלוש הצעות החוק שביקש להעביר בכנסת

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בכנסת

אכזבת המפלגות הדתיות מיכולתו של הליכוד לספק את הסחורה המובטחת בתחום החקיקה הדתית אינה מבשרת עוד את פירוק ממשלת האחדות הלאומית או את הקדמת הבחירות. זאת ההערכה בחוגים פרלמנטריים במערך ובליכוד כאחד, בעקבות כשלונו של גוש הליכוד בהצבעות של שלוש הצעות החוק בכנסת.

אמנם, גם בש"ס וגם ב"אגודת ישראל" נשמעו אתמול ביטויים לגבורי לא מחמיאים לבישורים הפרלמנטריים של סיעת הליכוד, אך מלבד איומים מרומזים נגד הליכוד בעידנא דריתחא, לא נאמרו אתמול בקרב שותפיו הדתיים של הליכוד דברים חד־משמעיים על עתיד הקואליציה הנוכחית.

ח"כ אברהם שפירא מאגודת ישראל לא חסך את שבטו מראשי סיעת הליכוד לאחר שלוש ההצבעות. "אני לא מאמין שלליכוד יש כוח לממש איזושהי הבטחה שהוא נתן למפלגות הדתיות. היום גם ראינו שאין שם שום משמעת סיעתית. זו בכלל לא סיעה..." אמר ח"כ שפירא ברוגזה. לעומת זאת, המשיך שפירא, ראינו שבמערך יש משמעת. אני יודע שיש חברי מערך שליבם לא היה שלם עימם כאשר הצביעו נגד הצעת החוק שלנו. אבל שם, לפחות, יש משמעת. שפירא המשיך ואמר: "בימים הקרובים נצטרך לתת את הדעת על המשך השותפות עם הליכוד". ח"כ שפירא עומד להגיש שוב, כבר ביום שני הקרוב, את הצעת החוק לתיקון חוק השבות (שתוכל להיות נדונה לכל המוקדם בעוד שישה חודשים) ואת הצעת "חוק בתי הדין הרבניים" הדומה בעיקרה לחוק המרות הדת שנפל אתמול בהצבעה בקריאה טרומית.

השר יצחק פרץ מש"ס היה פחות בוטה בביקורתו על הליכוד ואמר כי יותר משהוא זועם על הליכוד, שהיה יכול לעשות יותר, הוא זועם על המערך שמתרחק יותר מן הדת ומן המרכז אל השמאל, כדבריו. ש"ס תלך עכשיו אל מועצת חכמי התורה כדי לבחון את עתידה הפוליטי. בידה המפתח להכריע בעד המשך הקואליציה במתכונתה הנוכחית או על פירוקה והרכבת ממשלה צרה עם המערך, או, אפשרות שלישית, הושטת סיוע פרלמנטרי למערך ביוזמתו לפזר את הכנסת האחת־עשרה ולהקדים את הבחירות. שיקוליה של ש"ס הם, כמובן, שיקולים אינטרסנטיים מובהקים והיא תבחן היטב את "נקודות

(המשך בעמ' 2)

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר דוחה בתוקף את האשמות נגדו בעקבות הצבעתו בעד חוק מתן חנינה לאסירי המחתרת היהודית. מקורביו של ראש הממשלה אמרו, כי "לא היתה כל החלטת ממשלה בנושא זה ועל כן גם לא גובשה החלטה מוסכמת בשם הממשלה". לדברי המקורבים, "ההצבעה היתה מצפונית, וראש הממשלה הצביע לפי מצפונו".

ראש הממשלה עצמו סירב להגיב ואמר כי אין לו כל סיבה להסביר או להצטדק בקשר להצבעתו אתמול בכנסת.

סיעת מפ"ם הגישה אמש הצעת אי־אמון בממשלה על רקע הצבעתו של יצחק שמיר, שעמדה בניגוד לדברים שהשמיע מעל דוכן הכנסת שר המשפטים אברהם שריר, שהציע להסיר את הצעת החוק מסדר היום. גם השרים אריאל שרון, יגאל הורביץ, וחיים קורפו הצביעו בעד החוק.

סופר "דבר" מוסר, כי גם הרשימה המתקדמת לשלום הגישה הצעת אי־אמון, בטענה שתמיכתו של שמיר בארגון הטרור היהודי מטילה צל כבד על הממשלה כולה. (ראה גם בעמוד 3).

ז'נווה עיר השלום – אמר מובארק, מקווה שוועידה בינ"ל תיערך בה

שני המנהיגים שייוועדו היום בבירת שווייץ לא ייפגשו עם נציגים אמריקאים וסובייטים

מאת גדעון קרן, סופר "דבר" בשווייץ

ז'נווה (מיוחד ל"דבר"). – נשיא מצרים חוסני מובארק ושר החוץ שמעון פרס ייפגשו היום בז'נווה, פרס יגיע היום ויעזוב כנראה מחר בבוקר. שני האישים משתתפים בוועידת האו"ם למסחר ולפיתוח שנפתחת כאן היום, ומובארק ינאם מחר בוועידה.

תכונה רבה ניכרה אתמול סביב הפגישה המתוכננת. מנכ"ל משרד החוץ אברהם תמיר ויועצו של פרס אורי סביר הגיעו אתמול לז'נווה כדי לטפל בהכנת הפגישה. פרס יפגוש היום גם את מזכ"ל האו"ם פרז דה־קויאר.

מקורביו הכחישו שצפויות לו פגישות סודיות עם מנהיגים מסין, יוגוסלביה או ברה"מ. בהקשר לכך יש לציין כי בוועידה אין כלל משלחת סינית.

הנשיא מובארק, שנשאל עם הגיעו אתמול לז'נווה, אם ייפגש עם פרס, ענה בחיוב. "למה לא? – בהחלט כן." "ז'נווה היא עיר השלום", הוסיף מובארק, "ואני מקווה שוועידת השלום הבינלאומית למזה"ת תיערך בה". מאוחר יותר אישר מנכ"ל משרד האינפורמציה המצרי מחמוד אל בטאגי, כי פגישת פרס־מובארק אכן תיערך וכי נושא ועידת השלום הבינלאומית יעמוד במרכזה.

הדובר המצרי אמר עוד, כי גם אליו הגיעו השמועות על בואו האפשרי של יאסר ערפאת ועל הנסיון לארגן פגישה בינו למובארק, אבל לדבריו – "אין אנו מצפים לפגישה זאת בשלב זה".

בז'נווה הועלו גם האפשרויות לפגישות אפשריות של מובארק, ואולי גם של פרס, עם עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי ואולי עם הפקידים הסובייטיים סגן שר־החוץ ורונצוב ומנהל מחלקת המזרח התיכון פוליאקוב, ששוהים בז'נווה לרגל השיחות האמריקאיות־הסובייטיות בנושא המזה"ת־התיכון. מקורות דיפלומאטיים אמרו עם זאת, שלא נראה שפקידים אלה ידווחו לפרס ולמובארק על שיחותיהם לפני שיימסרו הדו"ח למנהיגי מדינותיהם.

מובארק מלווה בשר החוץ אחמד עבד אל־מג'יד ושר הכלכלה וסחר החוץ יוסרי מוסטפא. אמצעי הביטחון החמורים ננקטו בשדה התעופה עם בואו, ובמקום ציפו לו אנשי ביטחון חמושים ומכוניות משוריינות.

משלחת אש"ף משתתפת בוועידה, שתיפתח היום בנוכחות שלוש אחר־הצהריים, בתור מוזמנת על פי החלטה קודמת. נושא ד' דה הוא פיתוח מזון, בריאות ופיתוח בינלאומי.

רשות שמורות הטבע: יום שחור בבית־ג'אן מרוצים מן הפשרה

האדמות הפרטיות יוצאו מהשמורה, הדרוזים יפרקו ההתנחלות

(צילום: יצחק הררי)

מאת יוסי מלמן

ריצחק מרידור, סופרי "דבר"

בתיווכו של ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס הושג הסדר למחלוקת הקרקעות בין שמורת הטבע בהר מירון לבין תושבי בית ג'אן. ההסדר מעורר ביקורת חריפה מצד מנהל רשות שמורות הטבע, אורי בוריין, שהגדירו "כניעה לאלימות, מעשה נבלה ותועבה".

על פי ההסדר יוצאו כל האדמות הפרטיות מתחומה של שמורת הטבע בהר מירון. הדרוזים בכפר יוכלו לעבד את אדמותיהם. תושבי הכפר התחייבו להפסיק את עבודות המאהל ולפרק את המבנים הזמניים שהוקמו במקום.

ההסכם הושג בלשכתו של פרס בכנסת והשתתפו בו גם שר החקלאות אריק נחמקין, יושב ראש המועצה המקומית בית ג'אן ואחרים.

ההסכם שהתקבל בפגישה בין שריר משלחת תושבי הכפר עם

(המשך בעמ' 2)

הפניית כסף למורדים לא רעיון של עמירם ניר – העיד נורת'

הקולונל טען אתמול כי היה זה איש העסקים האיראני גורבאניפר שהגה העברת הרווחים ממכירת הנשק

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – הקולונל אוליבר נורת' אמר אתמול, כי לא עמירם ניר היה אבי הרעיון של הפניית כספי הרווחים של עיסקות הנשק עם איראן למורדי הקונטראס בניקרגואה.

בחודשים האחרונים התפרסמו ידיעות לפיהן אמר נורת' בתשובה לשאלות אנשי היועץ המשפטי של ארה"ב, כי ניר היה אבי הרעיון. אתמול אמר נורת', כי בינואר 1986 היה זה עמירם ניר שהעלה את האפשרות, בפגישה בין הפנים בוואשינגטון, להקצות ברווחי העיסקה האיראנית לצרכים שונים. אולם בין צרכים אלה לא הוזכר ניר את ה"קונטראס". ניר, אמר נורת' אתמול בהמשך עדותו בפני ועדת החקירה של הקונגרס, הציע שימוש ברווחים בעיקר למימון מבצעים חשאיים שונים בהם היתה ישראל

(המשך בעמ' 2)

גובש פתרון מוסכם על הצדדים:

זכיון חב' החשמל הירושלמית יחול רק על שכונות ערביות

מאת יוסי מלמן ודני רובינשטיין, סופרי "דבר"

ישראל, ירדן ואש"ף הגיעו לפתרון מוסכם בקשר לבעיותיה של חברת החשמל המזרח ירושלמית – כך אמרו אמש ל"דבר" פקידים בכירים במשרד האנרגיה, לאחר שהתקבלה אישור אתמול הסדר שלפיו יצומצם זכיונה של חברת החשמל הערבית

והיא תתחיל לספק חשמל לשכונות היהודיות בעיר ובשטחים.

השר אריאל שרון התנגד לסיכום ותבע לשלול להליטין את זכיונה של החברה הערבית ולהפסיק את עבודתה. הוחלט, כי שר האנרגיה משה שחל ושר הבטחון יביאו הצעה מפורטת לאישור הממשלה. הצעה זו תאפשר להאריך את זכיונה של חברת החשמל הערבית עד שנת 2000, והיא תהיה אחראית על אספקת חשמל רק לשכונות הערביות בירושלים.

תוקפו של זכיון החברה הערבית יפוג בדצמבר 1987, ושר האנרגיה מתכוון להאריך את תוקפו רק לאספקת חשמל לאוכלוסיה הערבית. תמורת ביטול הזכיון למגזר היהודי, תקבל חברת החשמל הערבית פיצוי כספי, שיהיה בערך בגובה החוב שחבה החברה הערבית לחברת החשמל הישראלית, המספקת לה את החשמל. חוב זה הגיע כיום לכ־20 מיליון דולר.

ראשי המוסדות להשכלה גבוהה החליטו – בניגוד להחלטת הממשלה:

2000 דולר – שכר לימוד באוניברסיטאות; הסטודנטים: זו מלחמה

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

ועד ראשי האוניברסיטאות, שהתכנס אתמול לישיבת חירום, קבע כל כל אוניברסיטה תגבה בשנת הלימודים הבאה שכר לימוד לפי צרכיה ולפי מצבה. בסיס החישוב לשכר הלימוד יהיה הסכום שהציעה הוועדה לתיקצוב שליד המועצה להשכלה גבוהה – 1,680 דולאר במחירי יולי 86, שהם כיום כ־2,000 דולאר.

ראשי האוניברסיטאות הגיעו להחלטה זו, לאחר שהובהר להם כי לא תינתן כל הקצבה ממשלתית מעל שכר הלימוד שנקבע בהחלטת הממשלה, העומד על סכום של 1,200 דולאר. ראשי האוניברסיטאות טוענים, כי הברירה היא בין גביית שכר לימוד גבוה לבין אי־פתיחת שנת הלימודים כלל.

יצויין, כי על פי התיק החלטת הממשלה אינה מחייבת את האוניברסיטאות, והן רשאיות לקבוע שכר לימוד לפי צרכיהן ולפי מצבן הכספי.

(המשך בעמ' 2)

"מהפכת הנשק של העשור"

עיראק מכרה נשק לאיראן: 150 טנקים

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

עיראק מכרה אשתקד נשק לאויבתה איראן – על כך דיווח לאחרונה העיתון "הלסטריט ג'ורנאל", בהסתמכו מידע מהימן המצוי בידי חוקרי המכון הבינלאומי לשלום בשטוקהולם.

על־פי המידע שמסר לעיתון החוקר אהרון קרפ, מכרה עיראק אשתקד 150 טנקי שלל מטיפוס פטון "מ־48 א־5" לסוחרי נשק פרטיים שמכרו אחר־כך אותם טנקים לאיראן. מדובר ב־150 טנקי פטון שנפלו שלל בידי העיראקים בקרבות שהם ניהלו נגד האיראנים ב־1982. צבא עיראק לא היה מסוגל להשתמש בטנקים אלה משום שהתחמושת הארטילרית המצויה ברשותו היא מתוצרת סובייטית, שאינה מתאימה לטנקי ה"פטון". העיראקים, המשוועים למזומנים כדי לממן את מאמץ המלחמה נגד איראן, החליטו אפוא למכור את 150 טנקי ה"פטון" במחירים מופקעים לסוחרי נשק פרטיים, מתוך ידיעה ברורה שהטנקים יימכרו אחר־כך לאיראנים.

דובר עיראקי שהגיב על עיסקה נשק זו אמר: "האיראנים בין כה וכה רוכשים נשק בכל מקור בזמן. מדוע, אפוא, שאנחנו לא נמכור להם נשק שלל ונפיק מכך את מלוא הרווחים?"

כתב־עת בריטי לענייני צבא הגדיר עיסקה זו "מהפכת הנשק של העשור האחרון, אם לא של הבאה כולה".

שמיר: מידת החסד והרחמים למחתרת

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

"פה בעמק בית־שאן עובר הגבול. בין שני עברי נהר שקט, הכל כאן פורח ומשגשג. אלה הם תנאים של שלום ואנו מעוניינים לבסס שלום זה. אנו רוצים במשא־ומתן ישיר עם שליטי ירדן הקרובים לנו.

"אנו מעוניינים בשיחות פנים אל פנים ללא מעורבות גורמים זרים ורחוקים ולעיתים עוינים ומזיקים. יש לנו יתרון נוסף: סנינו, ישראל ודודו, נהנים מידידותה ואמונה של הגדולה והחזקה במדינות תבל, והיא יכולה לסייע לנו לכונן את השלום על יסודות יציבים וקבועים" – כך אמר אמש ראש הממשלה יצחק שמיר בקיבוץ טירת־צבי שבעמק בית־שאן החוגג 50 שנה להיווסדו כראשון הקיבוצים הדתיים שעלו על הקרקע במסגרת "חומה ומגדל".

במסיבת עתונאים עם ראש הממשלה לאחר תום חגיגות היובל התייחס שמיר להצבעתו התרגזה בכנסת אתמול בנושא חוק החנינה להתחרת היהודית: "הממשלה לא קיימה דיון על הנושא", אמר שמיר, "שר המשפטים הביע את דעתו ואני הבעתי בהצבעתי את רגשותיי ואת דעתי. אני מתנגד לקיומה של מחתרת ומתנגד ושולל בתוקף את מעשיה, אבל לאחר שהם נענשו והפעולה נפסקה והם חזרו בהם ומוכנים לחזור

(המשך בעמ' 2)

יחסים עם הונגריה – תוך זמן קצר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

הונגריה וישראל יחדשו תוך זמן קצר ביותר את היחסים הדיפלומטיים ביניהן. בשלב ראשון הן יפתחו "משרדי אינטרסים" בתל־אביב ובבודאפשט, בדומה לקשרים הדיפלומטיים בדרג דומה הקיימים בין פולין לישראל.

דיפלומט הונגרי אישר אמש את כוונת ממשלתו ללכת בעקבות פולין ולהיות למדינה השניה בגוש המזרחי המתעתדת לחדש את קשריה הדיפלומטיים שנותקו לפני עשרים שנה, לאחר מלחמת 1967. סמנכ"ל משרד החוץ ישעיהו ענוג מקיים השבוע בווינה שיחות בנושא זה עם פקידים בדרג נמוך במשרד החוץ ההונגרי. המגעים בין שתי המדינות נמשכים בנושא זה כבר שנתיים ההחלו בפגישות של שרי החוץ משתי המדינות בעצרת האומות המאוחדות בניו־יורק.

לא תהיה אשה בגוף הבוחר רב ראשי לת"א – קובע המר

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

שר הדתות זבולון המר שיגר אתמול מכתב לראש עיריית תל־אביב שלמה להט ובו הוא מודיע לו על בחירת הגוף, שיבחר את הרב הראשי האשכנזי לתל־אביב ללא שיתופן של נשים. המר הודיע, כי בגוף לא ישתתפו נשים.

זבולון המר עשה זאת לאחר שמועצת עיריית תל־אביב החתה את בחירת הגוף הבוחר עקב חילוקי דעות לגבי שיתופן של נשים. הגוף – האמור לכלול 30 נציגים ובהם חברי מועצה, נציגי המועצה הדתית ונציגי בתי הכנסת בעיר – היה אמור להיבחר על־ידי הנהלת העיר, אך בעקבות חילוקי דעות בעניין שיתוף הנשים הוחלט להחות את בחירתו.

אתמול, לאחר שחלף הזמן לבחירת הגוף, הפעיל שר הדתות זבולון המר את סמכותו והודיע לראש עיריית תל־אביב, כי קבע את הרכב הגוף הבוחר. בראש הגוף הבוחר את הרב הראשי יעמוד שלמה להט.

להט הגיב בחריפות על החלטת המר. "זוהי שערוריה, אינני מבין איך השר יכול להתעלם מהצורך לשלב אשה בגוף הבוחר", אמר ראש העיר. להט הודיע, כי ייאבק למען הכללת אשה בגוף הבוחר.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

הדתיים זועמים – אך לא מפרקים

(המשך מעמ' 1)

הזכות" שבהישארות בקואליציה הנוכחית מול סיכוייה בבחירות קרובות. ההערכה היא, שאם ש"ס תחליט למשוך הלאה את עגלת הליכוד, היא לא תוותר על העמדת הליכוד במבחנים נוספים (אולי אפילו אולטימטיביים) בנושאי דת ומדינה.

לח"כ הוותיק ד"ר יוסף בורג היתה הסתכלות פילוסופית יותר על תוצאות ההצבעה. בורג אמר כי „ההצבעה מוכיחה שמפלגות דתיות אינן יכולות לסמוך על מפלגות לאומיות. קולות של דתיים שניתנו בבחירות ל'התחיה' הביאו את רפול להצביע נגד חוק דתי".

בינתיים שוררת בסיעת הליכוד בכנסת אכזבה. מבוכה וזעם על אותם חברי סיעה בסיעת הליכוד שהצביעו נגד החוקים הדתיים, שנמנעו או שנעדרו מן ההצבעה.

הזעם יצא בעיקר על יו"ר סיעת הליכוד, חברת המפלגה הליבראלית שרה דורון. „מצליף" הסיעה ח"כ יהושע מצא שיגר אתמול מכתב להנהלת סיעתו ולראש הממשלה יצחק שמיר, בו תבע את סילוקה של ח"כ דורון מתפקידה כיו"ר הסיעה. „אני, אישית, לא רואה יכולת לשתף עימה פעולה במישור הפרלמנטרי", כתב ח"כ מצא. „מצליף" הליכוד תובע להעניש גם את ח"כ אליהו בן אלישר שנעדר מן ההצבעה ומתריע על היעדרותו של ח"כ יגאל הורביץ מההצבעה על חוק המרת הדת, בטענה שהוא לא איש הליכוד. „רק לפני שלושה שבועות התחייבנו לסיעתו במחיר יקר של שני מקומות בכנסת הבאה עבור צירופו אלינו כחטיבה. והנה המיפרעה הראשונה שלו" כותב ח"כ מצא לראש הממשלה. מצא, כמו גם חברי ליכוד אחרים, תובעים דיון דחוף בהנהלת הסיעה בצורת ההצבעה של כמה מחברי הסיעה.

האחרונה שהתרגשה מהסערה סביבה היתה ח"כ דורון עצמה. „כאשר איש ציבור נוקט עמדה כלשהי, הוא חייב לקחת בחשבון את כל הסיכונים", אמרה שרה דורון. כאשר שאל אותה מישהו אם לא מציק לה גורלו של מנחם סבידור, איש המפלגה שלה לאחר שהחליט על הצבעה חשאית בעניין פיזור הכנסת העשירית והקדמת הבחירות, ענתה ח"כ דורון שהוויכוח בעניין ההוא היה פרוצדוראלי ואילו הנושא שעמד היום להצבעה היה מצפוני. „כאשר הצטרפתי למפלגה הליבראלית אמר לי שמחה ארליך המנוח שיחסה של המפלגה הליבראלית לנושאי דת הוא יחס מצפוני ולא אידיאולוגי" אמרה ח"כ דורון. היא הוסיפה: „אם גורלי הוא להתחסל כמו אישים ליבראליים אחרים – אקח על עצמי את הסיכון הזה".

שביתה

(המשך מעמ' 1)

של שר האוצר משה נסים אין מנוס מנקיטת השבתה, וכי תחושתו היא שנסים מפקפק ברצינות הכוונות והצעדים של ההסתדרות. מטה המאבק יתכנס ביום השביתה כדי להחליט על המשך הצעדים, ונשקלת האפשרות להמשיך בהשבתה מלאה או חלקית גם לאחר יום א' הקרוב.

ההשבתה תקיף כ־450,000 עובדים בכל המקצועות. השביתה תחל בשעה 6 בבוקר ותימשך 24 שעות. יושבתו משרדי הממשלה, העיריות, השלטון המקומי, המוסדות להשכלה גבוהה, רשות הנמלים, רשות השידור – רדיו וטלוויזיה, כולל שידורי החדשות – וכן התאגידים הממשלתיים. הבחינות במוסדות להשכלה גבוהה יתקיימו כסדרן.

רשות שדות התעופה תושבת בין השעות 10 ל־6 בערב. במפעלים יצרניים במגזר הציבורי והממשלתי, לרבות מפעלים בטחוניים, יתקיימו אסיפות הסברה בין השעות 9 ו־10 בבוקר. אספקת המים והחשמל תהיה כסדרה. שירותי הבריאות, החירום וההצלה יופעלו במתכונת שבת. שירותי התחבורה, פרט לרכבת ישראל, יפעלו כרגיל. כמו־כן לא תפגע השביתה במוסדות המטפלים בקשישים, במוגבלים, בילדים ובנכים.

מטה מצומצם בראשות סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי מאיר גת יברוק ויתייחס לכל פנייה שתופנה אליו לשחרור עובדים מיום השביתה. המטה יפעיל מערכת ריכוז שתזרים מידע על ניהול השביתה.

בסיס להידברות

יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות יעקב שמאי נפגש אתמול עם שר האוצר משה נסים בלשכתו בירושלים. שמאי תבע מהשר להגמיש את עמדתו בעניין מתן תוספת שכר לבעלי הדרגות הנמוכות והבינוניות בשירות הציבורי.

שמאי הזהיר את השר באומרו, כי התסיסה ביחסי עבודה תערער את היציבות במשק. לדבריו סוכם, כי יש בסיס לחידוש המו"מ ולשם כך הוא מתכנן ליזום פגישה עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

בקשת החנינה לרפפורט נמצאת בעיונו של שריר

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

שר המשפטים אברהם שריר טרם חיווה את דעתו לגבי בקשת החנינה של אסיר המחתרת עירא רפפורט, המרצה את עונשו על חלקו בארגון הטרור היהודי ובפיגוע בראשי עיריות שכם לשעבר באסם שקעה.

רפפורט, המרצה עונש של שנתיים וחצי, הגיש לפני זמן קצר בקשה לחנינה לנשיא המדינה. מלשכת הנשיא נמסר אתמול, כי לפי הנוהל המקובל לגבי כל בקשת חנינה, נרשמה בקשתו של רפפורט ונשלחה לקבלת חוות דעת של משרד המשפטים.

התעשייה האווירית הפסידה 30 מיליון ד' בשנת 86

מאת אריה אורן, סופר „דבר"

הפסדי התעשייה האווירית הגיעו בשנת העבודה 1986 ל־30 מיליון דולאר בהשוואה ל־17 מיליון דולאר בשנה שלפניה, עלייה של 76 אחוז, כך מסתבר מנתונים שהגיעו לידי סופר „דבר". ההפסד נובע מן הפיגור בשער החליפין לעומת מדד התשומות בשנה שעברה.

מחזורה של התעשייה האווירית הסתכם אשתקד במיליארד דולר ויותר, מזה 650 מיליון דולר בייצוא. לפיכך מסתכם ההפסד ב־4.6 אחוזים מן הייצוא.

החברה הצליחה לצמצם את הפסדיה בעזרת צעדי חסכון דראסטיים, בתוכם צימצום מספר המועסקים ב־1,600 איש בשנה האחרונה, שהם 7.6 אחוזים מכלל המועסקים בחברה.

הלקה של התעשייה האווירית מגיע כמעט למחצית מכלל הייצוא הבטחוני ול־15 אחוז מסך כל הייצוא התעשייתי של ישראל

בבית־ג'אן

(המשך מעמ' 1)

המנהיג הרוחני של העדה הדרוזית, השייח' אמין טריף וראשי המועצות הדרוזיות, בהקשר לקרקעות של תושבי בית ג'אן בשמורת הר מירון, מביא לדעתי, לחיסולה של השמורה. זהו „יום שחור" לכולנו, ושערוריה מאין כמוה. הסיכום, באותה פגישה אליה לא הוזמנתי, מהווה מתן יד לאלימות ולגיטימציה לשקרים". כך הגיב אתמול אורי ביידץ, מנכ"ל רשות שמורות הטבע על הסיכום שהתקבל בפגישה שהתקיימה בין קבוצת השרים (מ"מ ראש הממשלה פרס, והשרים נחמקין, שחל ויצמן) ונציגים הדרוזים, השמה קץ למאבק שניהלו אנשי בית ג'אן.

גם ח"כ הדרוזי אמל נאסראדין (ליכוד) תקף אתמול בחריפות את הסיכום שהושג והאשים את מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס שהוא „זרע חול בעיני הדרוזים, שיקר להם והבטיח להם דברים שאי אפשר לבצע אותם: „פרס עשה עוול גדול לאנשי בית ג'אן" אמר ח"כ נאסראדין. „לא יהיה רוב לחקיקה שהוא הבטיח."

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	11	23 –	מעונן
אמסטרדם	15	20 –	מעונן
בואנוס איירס	8	14 –	בהיר
הלסינקי	14	21 –	בהיר
הונג קונג	27	30 –	גשום
וינה	14	28 –	בהיר
ז'נבה	17	26 –	מעונן
יוהנסבורג	0	17 –	בהיר
לונדון	14	22 –	מעונן
ליסבון	19	34 –	בהיר
מדריד	20	35 –	בהיר
מונטריאול	19	29 –	מעונן
ניו יורק	18	22 –	מעונן
סאו פאולו	13	25 –	בהיר
פאריס	17	21 –	מעונן
פרנקפורט	19	30 –	מעונן
ציריך	17	26 –	גשום
ריו דה ז'נרו	16	31 –	בהיר
שטוקהולם	16	19 –	מעונן
שיקאגו	21	32 –	גשום

swissair

הקרן למען בטחון ישראל

פינה חמה ללב"י

* * *

השבוע

★ התרומה הגבוהה
מעזבונה של גב' סוזי קימור ז"ל
20,239 ש"ח

★ התרומה המרגשת
גב' חיה דרייפוס, גבעת־חיים תרמה את מתנת יום ההולדת של אחותה שבאוסטרליה.
50 ש"ח

★ התרומה הצעירה
הנכדים מתי ונעום מורג תרמו באמצעות סבא אברהם שרמן
500 ש"ח

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 7, הקריה, תל־אביב 64734

סיכוי לפתרון המחלוקת

ועדת משנה מצומצמת תטפל בבעיית המושבים

מאת אמנון אבנר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

יו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא יציע היום בישיבת הוועדה להקים ועדת משנה מצומצמת לנושא הסיוע למושבים. ועדת משנה זו תידרש לסיים את הדיון בנושא המושבים בתוך ימים ספורים.

הוועדה תורכב מנציגי המערך, הליכוד ונציג מפלגות האופוזיציה ובראשה יעמוד שפירא עצמו. ככל הנראה תמנה הוועדה שמונה חברים.

צעד זה של שפירא נובע מהסחבת המלווה כבר שבועות ארוכים את דיוני ועדת הכספים בנושא המושבים. הכוונה היא שבהרכבה המצומצם תוכל ועדת המשנה להגיע תוך זמן קצר למכנה משותף בין עמדות חברי המערך, הליכוד והצעת הסיוע של משרד האוצר – דבר שנמנע עד כה בדיוני מליאת ועדת הכספים.

ראשי הישובים החקלאיים מאיימים "לסגור" הגליל

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

ראשי הישובים והרשויות האזוריות בצפון שבתחומיהם מרבית הישובים הם חקלאיים, מאיימים להטיל בשבוע הבא סגר על אזורי הגליל והעמק, אם הממשלה והכנסת לא יאשרו לאלתר את דו"ח ועדת רביד ותיפסק הסחבת בת ארבעת החודשים ביישום מסקנות הדו"ח להבראה של המשק החקלאי.

בכינוס חירום שנערך שלשום בערב בגליל התחתון, אמרו ראשי הרשויות וישובים חקלאיים, כי יפתחו במאבק ציבורי חסר פשרות שבו ישתתפו מאות חקלאים מישובי הגליל, הגולן והעמק. אחת התוכניות שגובשה בפגישה היא להטיל סגר על הצמתים המרכזיים באזור, כמו: צומת מגידו, צומת גולני וצומת בית שאן ובכך לסגור את כל אזורי העמק והגליל בפני יוצאים ובאים.

אנשי שב"כ מסייעים לוועדת החקירה במיון ובפיענוח החומר

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת נוהלי העבודה של השב"כ ממשיכה השבוע ללמוד את הרקע הכללי הנוגע לדרכי החקירות השב"כ. החומר הרב, שהועבר מבעוד מועד על־ידי השב"כ לוועדת החקירה, ממוין בעזרת אנשי השב"כ והם מסייעים בהבנתו ובפיענוחו.

חברי הוועדה זוכים השבוע לסקירות כלליות על דרכי החקירה של השב"כ בשנים האחרונות מפי אנשיו. אנשי השירות מציגים את הנהלים לדפוסי החקירה הנהוגים בו במגמה לתת לוועדה תמונה רחבה וכוללת.

עדויות אנשי שב"כ, הקשורות בחקירות מסויימות ובכללן פרשת נפסו, יתחילו להישמע רק בסוף השבוע הבא. מכתבי הזימון לעדים יוצאים בימים אלו מעם ועדת החקירה.

עוד השבוע ייפגשו עורכי דין המייצגים אנשים בשב"כ לתיאום עמדות לקראת הופעת העדים בפני ועדת החקירה. עורכי הדין יעסקו בהשוואת מסמכים וחומר שיש בידי כל אחד מהם. הם יבדקו, אם בנושאים מסויימים עלול להיווצר ניגוד אינטרסים בין לקוחותיהם.

2 שיעים נהרגו בהתקלות עם צד"ל

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

לפחות שני מחבלים שיעים נהרגו אתמול בדרום לבנון בהתקלות עם כוח של צד"ל. בהתקלות נהרג חייל של צד"ל וחייל נוסף נפצע.

אתמול בשעות אחר הצהרים המוקדמות נתקל כוח של צד"ל ליד ג'בל רפיה בחוליית מחבלים. חיילי צד"ל והשיעים החליפו אש, ובירי נהרג חייל של צד"ל ואחר נפצע.

לפחות שני מחבלים נהרגו, אך מן התחקיר עולה, שיתכן כי נהרג מחבל נוסף, ושניים נראו כשהם בורחים מן האזור.

סרט על־פי סיפור אהבה שכתב האפיפיור – יצולם השנה

רומא (רויטר). - „חנותו של הצורף", סיפור אהבה שנכתב כמחזה בידי האפיפיור, יוחנן פאולוס השני, יצולם השנה כסרט קולנוע בכיכובם של ברט לאנקסטר, בן קרוס ואוליביה האסי – הודיע אתמול מנהל רשות השידור הלאומית באיטליה.

המחזה נכתב בשנת 1960 על־ידי האפיפיור בעת שהיה עדיין עוזר לבישוף בקראקוב. הסרט, על־פי המחזה יצולם בפולין ובקנדה, ויושלם עד סוף אוגוסט.

המחזה מספר את סיפורם של שני זוגות צעירים פולנים בקראקוב לפני מלחמת העולם השניה. ברט לאנקסטר מגלם בו את דמותו של צורף זקן המייעץ לשני הזוגות עצות אבהיות כשהם באים לרכוש בחנותו טבעות נישואין.

„אני מתרשם ביותר מיכולתו של האפיפיור", אמר ברט לאנקסטר במסיבת עיתונאים. „זהו סיפור בסוג חדש על משמעותה של אהבה ועל הכוח הגלום בה".

כמו כן נודע, כי חברה אמריקאית רכשה את הזכויות על „חנותו של הצורף" והיא תפיץ אותו לאחר שיושלם בכל רחבי העולם.

המחלוקת בין משרד רה"מ לתעשייה האווירית – 20 מיליון דולר

נסים: אגבש עם שר הבטחון תוכנית לביטולו של הלביא

מאת טלי זליגר ואריה אורן, סופרי „דבר"

שרי האוצר והבטחון יגבשו תוכנית לביטול פרוייקט ה„לביא", כך אמר אתמול שר האוצר משה נסים בתכנית הטלוויזיה „מוקד". שר האוצר הבהיר כי לצורך בניין הכוח של צה"ל עמדתו היא שיש לספק לחיל האוויר מטוסי אף־16 ולהחזיר שני מיליארד דולר לחלופות צה"ל השונות.

היום יקיימו שרי האוצר והבטחון פגישה עם מועצת המנהלים של התעשייה האווירית לבקשת התעשייה האווירית המבקשת לדון בהצעתה לחלופה מצומצמת ל„לביא". מחר תתקיים ישיבה נוספת של ועדות החוץ, הבטחון והכספים של הכנסת עם גורמי מערכת הבטחון והתעשייה האווירית לשרטוט תמונת המצב בכללותה.

גורמים בסוגנים הבהירו, כי שר הבטחון יצחק רבין נחוש בדעתו לבטל את הפרוייקט בכל מקרה וכל הצעה חלופית, של שמיר־פרס או כל גורם אחר לא תוכל להתממש ללא תמיכתו של השר רבין.

סיכום ההסדר על המשך פרוייקט ה„לביא" מתעכב בשל מחלוקת תקציבית בין לשכת היועץ הכלכלי של ראש־הממשלה ובין התעשייה האווירית. בשל הקשיים, לא נודון אתמול הנושא בין ראש־הממשלה יצחק שמיר ושר־הבטחון יצחק רבין. לפיכך אין צפויים, שהעניין יובא לאישור הממשלה בישיבתה הקרובה.

המחלוקת נסבה על הסכום שמוכן ראש־הממשלה להקצות להמשך הפרוייקט. ההפרש בין הצעת ראש הממשלה להצעת התעשייה האווירית הוא 40 מיליון דולאר, ולשכת ראש־הממשלה תגביר עתה את הלחץ על התעשייה האווירית לגשר על הפער הזה באמצעות "קיצוץ גדול יותר בשומן".

מקור הבקיא במהלך הדיונים אומר, כי "בתעשייה האווירית עדיין אין מבינים, כנראה, עד כמה חמור המצב". עם זאת אין המקור מוציא מכלל אפשרות תוספת של "כמה עשרות מיליוני דולאר" לתקציב הבטחון מן הרזרווה. ראשי משרד האוצר מתנגדים לכך בתוקף.

גורמים הסתדרותיים מסרבים לפי שעה להתייחס לתכנית הצמצומים של הנהלת התעשייה האווירית במגמה להציל את פרוייקט ה"לביא". "קודם שתחליט הממשלה, אחר כך נראה", אמר יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד בתשובה על שאלת סופר "דבר".

גורם מרכזי בארגון עובדי התעשייה האווירית אומר, כי הארגון עשוי לתת את הסכמתו העקרונית לתוכנית, אך יהיה צורך לנהל איתו מו"מ על הדרך להורדת השכר. "אולי נצטרך לעשות את זה בצורה פרוגרסיבית", אומר המקור. וההנהלה חותרת להורדת שכר כללית של עשרה אחוזים ולפיטורי עד 1000 עובדים.

מנתונים אראיים שהגיעו בתוך כך לידי סופר "דבר" מסתבר, כי הפסדי התעשייה האווירית הגיעו בשנת העבודה 1986 ל־30 מיליון דולר בהשוואה ל־17 מיליון דולר בשנה שלפניה, עליה של 76 אחוז. ההפסד נובע מן הפיגור בשער החליפין לעומת מדד התשומות בשנה שעברה. מחזורה של התעשייה האווירית הסתכם אשתקד במיליארד דולר ויותר, מזה 650 מיליון דולר בייצוא. לפיכך מסתכם ההפסד ב־4.6 אחוז משווי הייצוא.

החברה הצליחה לצמצם את הפסדיה בעזרת צעדי חסכון דראסטיים, בתוכם צימצום מספר המועסקים ב־1,600 איש בשנה האחרונה, שהם 7.6 אחוז מכלל המועסקים בחברה.

חלקה של התעשייה האווירית מגיע כמעט למחצית מכלל הייצוא הבטחוני ול־15 אחוז מסך כל הייצוא התעשייתי ומשום כך נראה, כי התוצאות העסקיות של החברה משקפות את הירידה האמורה שחלה ברווחיות הייצוא אשתקד. רוב הייצוא הבטחוני מופנה לגוש הדולר.

כסף למורדים

(המשך מעמ' 1)

מעוניינת מאוד ושנודעו בשמות הקוד ס.איי־1 דיס־אייץ'־1. נורת' סירב להרחיב את הדיבור על מבצעים אלה באמרו, כי פירוט עלול לסכן חיי אמריקאים.

על־פי עדותו של נורת', היה זה המתווך האיראני מאנוצ'ר גורבאניפר שהעלה באוזניו לראשונה את רעיון מימון הקונטראס מרווחי העיסקה. הדבר אירע בינואר 1986 בפגישה שהתקיימה בין גורבאניפר לנורת' באירופה – הוא לא זכר אם בלונדון או בפראנקפורט – וכה נכחו גם עמירם ניר והגנרל ריצ'ארד סיקורד. במהלך הפגישה נטל גורבאניפר את נורת' לחדר האמבטיה ואמר לו, כי הוא קורא בעיתונים. שנורת' מעורב בעניני הקונטראס ולפיכך יש לו רעיון – מדוע לא ייטול מהרווחים למימון לוחמי המחתרת בניקרגואה.

נורת' העיד אתמול, כי על פי ממצאים של סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב, שהוגשו בזמנו לעיונו, גורבאניפר היה סוכן של המודיעין הישראלי, ולפיכך היה נורת' סבור כי הצעתו זו של גורבאניפר היא על דעת שירותי המודיעין של ישראל, אם לא על דעת ממשלת ישראל. נורת' אמר כי מצא חן בעיניו הרעיון שהאייטולה חומייני יממן את הקונטראס.

נורת' המשיך להבהיר, כי הוא ידע על אישור שנתן הנשיא לרעיון הפניית הכספים. הוא אמר, כי בזמנו הבין כי יש אישור נשיאותי לביצוע הרעיון, אולם עתה הוא יודע שלנשיא רייגן עצמו לא היתה כל ידיעה על כך. בעדותו אתמול עשה נורת' רושם רב כשהתייחס לכמה האשמות כלפיו שהושמעו בשבועות האחרונים במהלך העדויות בפני הוועדה.

הוא הודה, כי קיבל במתנה מהגנראל סיקורד מערכת אזעקה לביתו, והכה על חטא שהוא בזייף חשבונות שייראו כביכול שסילם בעצמו עבור המערכת. עם זאת הסביר, כי המערכת הותקנה לאחר שהיה איום על־ידי מגנד אידגון אבו נידאל וכל פניותיו לגורמי הבטחון בממשל לא הביאו להצבת שמירה רשמית על ביתו כדי להגן עליו ועל בני משפחתו.

שריפת קוצים גדולה באיזור כפר מסריק

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

שריפת קוצים גדולה פרצה אמש באיזור כפר מסריק והישובים הסמוכים והתפשטה לעבר קווי מתח עליון של חברת החשמל.

חברת החשמל נאלצה לנתק את זרם החשמל לישובים אלה ועובדיה ליוו את הכבאים בשעת כיבוי השריפה. לא היתה סכנה לנפש ולא נגרם נזק לרכוש. בשעת מסירת הידיעה מתקיימות פעולות הכיבוי. זרם החשמל מוחזר בהדרגה לתושבי הקריות.

ואלדהיים

(המשך מעמ' 1)

מוק, כי נשיא גרמניה ויצזקר הזמין את נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים ל"פגישת שכנים" במערב גרמניה. יצוין כי גם לא נמסר מתי הזמין תתקיים הפגישה.

הידיעה על ההזמנה נמסרה בשעה שמוק השיב על שאלות של כתבים, לאחר שיחות עם ראש ממשלת ברה"מ ניקולאי ריז'קוב, שפתח אתמול בביקור בן ארבעה ימים באוסטריה.

מוק אמר, כי אין הוא סבור שריז'קוב הביא עימו הזמנה לואלדהיים לבקר בברה"מ, אולם לנשיא אוסטריה שנכנס לתפקידו בדיוק לפני שנה, "די הזמנות ל־18 החודשים הבאים". כן אמר מוק, כי יש עוד שתי הזמנות אחרות ממדינות מערביות, עליהן לא מסר עדיין הנשיא.

כזכור ביקר ואלדהיים בחודש שעבר בותיקן ובשבוע שעבר בירדן. במרכז הזמן לאיראן, עיראק, סוריה, לוב, מצרים, איחוד הנסיכויות הערביות, אוגנדה והונגריה.

2000 דולר

(המשך מעמ' 1)

דוברת ועד ראשי האוניברסיטאות רות בן־צור מסרה אתמול, כי ראשי האוניברסיטאות הגיעו להחלטה קשה זו לאחר שהתברר להם, כי מצבן הכספי אינו מאפשר להם גביית שכר לימוד נמוך, כפי שהחליטה הממשלה.

את תגובת הסטודנטים מסר אודי בן־חור יו"ר התאחדות הסטודנטים באוניברסיטה העברית. לדבריו, ציבור הסטודנטים לא יקבל את ההחלטה. „אני נדהם מכך שראשי האוניברסיטאות החליטו להפר החלטת ממשלה. אני רואה בהחלטה פתיחת מלחמה בסטודנטים ומצפה שראשי האוניברסיטאות יחזרו בהם מהחלטתם. לא יתכן שהם יטילו את עול המימון על שכם הסטודנטים".

בתגובה על דברי הסטודנטים אמר פרופ' מיכאל אלבק מאוניברסיטת בר־אילן: „אם הסטודנטים לא ישלמו לא נוכל לפתוח את האוניברסיטאות. אנחנו עם הגב לקיר, צוברים גרעונות כבדים. מה שנחוץ לתקציב האוניברסיטאות הוא הרבה פחות מכנף של „לביא".

שמיר: מידת החסד

(המשך מעמ' 1)

„איש איש לביתו – על מנת לחסל הפרק הזה, רצוי שנשתמש במידת החסד והרחמים ונעניק לבנים אלה שלנו שטעו חנינה ונפסיק את סבל משפחותיהם. אינני רוצה להתפלמס עם שר המשפטים אבל המטרה לא היתה דבר שבשיגרה ועל כן אני רוצה בחנינה".

ישראל:

„מצרים לא ביקשה להחזיר מוצגי ארכיאולוגיה"

מאת יוסי מלמן, מהסופר המדיני של „דבר"

ישראל מכחישה בתוקף באופן היא תשיב בקרוב למצרים מוצגים ארכיאולוגיים, שנתגלו בחצי האי סיני.

דובר משרד החוץ בירושלים אהוד גול אמר אמש ל„דבר", כי „לא התקבלה שום פניה בנושא זה מממשלת מצרים".

העיתון „אל אהרם" פרסם השבוע ידיעה שלפיה תשיב ישראל בקרוב 752 מוצגים ארכיאולוגיים, שנחשפו בסיני ומאוחסנים ב„מוזיאון הארץ" בתל־אביב.

יו"ר רשות העתיקות במצרים אחמד קדרי אמר, על פי העתון, כי אסף את הנתונים על המוצגים שבידי ישראל על פי פרסומים בכתבי עת מדעיים.

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי: אביבה ויצחק במייר רח' הרבנים 18 א', ת"א בקשה להתייחסות לקרקע שבכתובת הרצליה רחוב גורדון פ' והבמה, גוש 6546 חלקה 504.

ומהותה הקלה / לגבי המפורט באמור ב מבוקשת הקלה / האמורה, והיינו הקלה 6% באחוזי בניה והיינו 90% במקום 84% המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יכול להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמורה בתקופת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

תודה מקרב לב

לכל הרופאים וצוותי הסיעוד בבתי החולים ביקור חולים, הדסה הר הצופים, שערי צדק ובמחלקה לגריאטריה תת־חריפה בבית החולים עזרת נשים

שטיפלו וסעדו במסירות מופתית ובנאמנות רבה

את רעייתי

מלכה פרת ז"ל

שמחה פרת

הודעה ללקוחות

בנק אמריקאי ישראלי מבקש להודיע ללקוחותיו כי ב־17.7.87 יחוייבו חשבונותיהם בדמי ניהול פקדון ני"ע במשמרת עבור שלושת החודשים: אפריל, מאי ויוני 1987.

נתונים מפורטים על גובה סכומי החיוב מצויים בסניפי הבנק וכל לקוח יוכל לקבל נתונים על הסכום המדוייק שבו יחוייב חשבונו בסניף הבנק שלו.

בנק אמריקאי ישראלי בע"מ

בני

האהוב שלנו
נהרג בתאונה
באמצע טיול טיפלא

משפחות ברטוב
ובית אור הנר

על מועד ההלויה ניתן לקבל פרטים בטלפון 051־802549

משרד המשפטים
מודיע

כי לשכות רישום מקרקעין נתניה, פתח־תקוה, חולון

תהיינה סגורות, החל מיום שני, א' באב תשמ"ז (27.7.87) ועד יום שישי, ה' אב תשמ"ז (31.7.87).

בכל לשכה יימצא עובד תורן למתן שרות במקרה דחוף.

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו

לוי שלום

במות אמו ז"ל

ועד עובדי חברת הטכל לישראל
מרחב הדרום

להרצל סגל ולמשפחה

אתכם באבלכם במותה של

סימה ז"ל

בית מנדה

ביתנו שרוי באבל
חברנו

שלמה בצלאל

איננו

הובא למנוחות באילת השחר אתמול, י"א בתמוז תשמ"ז 8.7.87.

המשפחה
ובית אילת השחר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי אילות
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק תכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 2/03/136 שינוי מס' 8 לתכנית מפורטת.

עיקרי הוראות התכנית:
לתקן ולפרט את סוי המבנן לבניינים 66, 65, 64, 63, 62, 61, 60 ולמגרשים ויחו"ד המרכיבים הבניינים בכך:

א. לשנות את רשימת הבניינים – שכ' ד' – משרב 1.
ב. לשנות את סעיפים 14 ב', 14 – ה – 2, 14 – ה – 3, 14 – ה – 4, כאשר מתייחסים לבניינים 66־60 ולמגרשים ויחו"ד המרכיבים הבניינים.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: כ־7.0 דונם.
גוש: 40047 מגרשים 66־60.
שכונת מערב 1

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3409 מיום 18.12.86 עמוד 356, השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילות וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל, ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום ויניצר
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי קרית־גת
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית גת הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 6 לתכנית מפורטת 108/03/9 – רובע השופטים. ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:
מטרת התכנית: 1) חלוקת מגרש 914 ל־914 ו־914 א'.
2) קביעת רשימת תכליות, בפרק 6 לרשימת התכליות יתווסף סעיף ה.
סעיף ה' – במגרש 914 א' שטח ציבורי ביחוד ויעודו מרכז לחלוקת דואר או בנין ציבורי אחר.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 5.385 דונם.
גוש: 1564
מגרש 914 רובע השופטים קרית־גת.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 להוק, רשאי תוך חודשיים מיום פירסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום ויניצר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה – 1965
מרחב תכנון מקומי עמק הירדן
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק הירדן שבמועצה האזורית עמק הירדן, צמח מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' 4190 שינוי לתכנית מפורטת מס' 1716 קיבוץ האון ביחד עם תשריט המצורף אליו.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית:–
חלקי גושים: 15204, 15205, 15199. עיקר מטרת שנוי התכנית תיחום שטח הפיתוח של הקבוץ והסדר הבניה בו.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנית שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובלוויי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
תאריך: כ"ח בסיון התשמ"ז
25.6.1987

מנחם קלעגי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

דבר DAVAR
מאוחד עם הפועל

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר מערכת: מרדכי ברקאי
עורך „דבר־השבוע": טוביה מנדלסון
מנהל כללי: אמנון בר־יוסף
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים 286156, 281860, 296032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאוחד: קומה ב
טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111־2־3, ת.ד. 33106

הסכם בדבר הסדרת נהלי הפיקוח על התנועה האווירית בין מצרים וישראל נחתם אתמול על-ידי שר-התחבורה חיים קורפו ושגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני. ההסכם כולל גם הסדרת הפיקוח על התנועה האווירית הישראלית והמצרית בנתיב הדרומי לנאירובי, וכן קובע את סדרי הפיקוח על התנועה האווירית בין אילת ועציון ואת נהלי הנחיתה בין שני השדות. כן נקבעו הסדרים בדבר טיסות מישראל לסנטה קתרינה. (כתב: אריה ארד; צילום: יצחק הררי)

„איזו מין סיעה יש לי" – מחה שמיר לאחר כשלון חוק חנינה למחתרת

אתמול בכנסת · שלמה גינוסר וטובה צימוקי

הכשלון בהצבעות על חוק החנינה לאסירי המחתרת, שינוי חוק השבות והתיקון לחוק ההמרה היוו אתמול מכה קשה לגוש הליכוד, וההתרוצצות, המהומה וסערת הרוחות בקרב חברי הליכוד העידו על כך.

אולם המליאה המה אתמול מפה לפה. לאחר ארבע שעות נאומים והצבעות – ולא על חודו של קול – נפלו ההצעות לשינוי חוק השבות ותיקון חוק ההמרה. תמיכתו של ראש הממשלה יצחק שמיר בהצעת חוק החנינה – בניגוד לעמדת הממשלה שהוצגה על-ידי שר המשפטים אברהם שריר – היתה חסרת תקדים, שכן לא זכור מקרה שראש הממשלה הצביע בניגוד לעמדת ממשלתו.

הצבעתו של שמיר כבר עוררה גלי תגובות. סיעת מפ"ם והרשימה המתקדמת הגישו אי-אמון בממשלה בשל צעדו זה של ראש הממשלה. סיעת מפ"ם הודיעה, כי היא רואה בהצבעת שמיר מתן הצדקה למבצעי מעשי טרור, רק בשל היותם יהודים. „אנשי המחתרת נשפטו לעונשי מאסר לפי חוק, והצבעת ראש הממשלה פוגעת בשלטון החוק. לכן ממשלה כזו לא יכולה להתקיים".

במכתב ששיגרו חה"כ מיערי ופלד מהרשימה המתקדמת לשלום למ"מ ראש הממשלה שמעון פרס הם אומרים, כי תמיכתו של שמיר בארגון הטרור היהודי מטילה צל כבד על ממשלת ישראל. „אין זה עניין של מה בכך, שראש הממשלה מצדיק בדיעבד רצח מתועב של חפים מפשע במכללה האיסלאמית בחברון, ופגיעות אנושות בשלושה ראשי ערים פלשתינים".

ועד הפעולה למען אסירי המחתרת הודה לראש הממשלה על הצבעתו האישית, אך הביע אכזבה מאי-יכולתו לשלוט על סיעתו. „המערך כפה על כל חבריו להופיע ולהצביע גם בניגוד לרצונם. וכך היה צריך לנהוג גם הליכוד" נאמר בהודעת הוועד.

ועד הפעולה הודיע, כי ימשיך את מגעיו עם הליכוד בנסיון למצוא פתרון חוקי אחר, שיהיה מקובל גם על חברי הליכוד המתנגדים לחוק החנינה ושיוגש עוד במושב זה.

מיד לאחר תום ההצבעות – ובעיקר לאחר שנראו לעין הפרצות בהצבעת הליכוד בכל שלושת החוקים – החלו צעקות מספסלי הסיעה. חברים בסיעה, ובראשם ח"כ מאיר כהן אבידר, החלו לגעור בחבריהם ודרשו להדיח את שרה דורון מתפקידה כיו"ר סיעת הליכוד.

מיד לאחר שנפל חוק החנינה למחתרת נשמע ראש הממשלה יצחק שמיר אומר – „איזו סיעה יש לי?" לעומתם באו חברי כנסת מסיעת המערך כשהם מחייכים, מרוצים, ואפילו שמחים לאידו של הליכוד שנתגלה במלוא קלונו.

חוק ההמרה

התיקון לחוק ההמרה של סיעת ש"ס נדחה ברוב של 60 קולות נגד 56. קולותיהם של שרה דורון, רפאל איתן (התחיה) שהצביעו נגד, והעדרותם של אליהו בן אלישר ויגאל הורביץ הכריעו את הכף.

חוק החנינה

את חוק החנינה הציג ח"כ אברהם ורדיגר ממורשה תוך סערת רוחות באולם. ח"כ יוסי שריד התפרץ לדבריו וקרא לעברו „בתור מי אתה מדבר, בתור נציג הרוצחים?" באותה שעה ישב ביציע הכנסת איש המחתרת נתן נתנזון שסיים לרצות את עונשו.

ורדיגר נימק את הצעתו, באומרו כי מטרתה לחון את שבעה אסירי המחתרת הנותרים. „כבוד הנשיא מתקשה לחון אותם, ורק בית המחוקקים יכול להביא לחנינה בדרך של חקיקה". הוא מנה את סגולותיהם של האסירים – יוצאי יחידות קרביות, הורים, פטריוטים נאמנים.

יוסי שריד: „אלו הם שבעה רוצחים".

עבד אל והב דראושה: „הם רצחו ילדים".

ורדיגר: „זו השוואה מקוממת".

ורדיגר הבהיר, כי אין בכוונת הצעת החוק לפגוע במוסד הנשיאות. „אנו מודים לנשיא על עזרתו עד כה, על אף מחאתם של גורמים הרואים עצמם שומרי חוק. מוסד הנשיאות היה טרף לביקורת השמאל הקיצוני".

שר המשפטים אברהם שריר, שהשיב בשם הממשלה, הציע לוורדיגר לבטל את הצעתו. לדבריו, אם הכנסת תדחה את ההצעה, יקשה על מצדדי החנינה לגשת לנשיא ולבקש את תמיכתו. שריר אמר, כי בהצעת החוק יש משום פגיעה בסמכות החנינה הבלעדית של הנשיא, והיא עשויה להוות תקדים מסוכן. „הצעה זו תרוקן את מוסד החנינה מתוכנו" אמר שריר.

בהצבעה בלטו בתמיכתם ראש הממשלה, רפאל איתן מהתחיה והשר יגאל הורביץ. נגדה הצביעו חברי הכנסת של הליכוד אהוד אולמרט, מיכאל איתן, יורם ארידור, גדעון גדות, מרים גלזר תעסה, שרה דורון, אוריאל לין, גדעון פת, אלי קולס ומאיר שיטרית.

לא נכחו בהצבעה השרים משה ארנס, משה נסים, דוד לוי, יצחק מודעי, משה קצב, וכן חברי הכנסת אריאל ויינשטיין ואליהו בן אלישר.

בסך הכל תמכו בהצעה 40 ח"כים, נגדה יצאו 69 ח"כים ור"צ 2 נמנעו – רוני מילוא ומיכה רייסר מהליכוד.

חוק השבות

את שלוש ההצעות לתיקון חוק השבות הגישו חה"כ אברהם ורדיגר, חיים קופמן, אבנר שאקי ודוד מגן. מולן הוגשה הצעת תיקון של ח"כ שולמית אלוני.

ח"כ אבנר שאקי טען, כי אין רפורמי אחד בעולם כולו, שאינו מודה שגיור כהלכה עושה גוי ליהודי. לדבריו, החוק בא למנוע גיורי סרק, ואין כל כוונה להתערב בנעשה בקהילות העולם בגולה.

בדיון בהצעת ר"צ לחוק השבות אמרה ח"כ אלוני, כי חוק השבות בא לקבוע זכאות לאזרחות ולא לקבוע כללים של השתייכות לעדה דתית. היא ציינה, שהרפורמים והקונסרבטיבים זכו לרוב בבחירות האחרונות להסתדרות הציונית בארה"ב, ולפיכך שינוי החוק יפגע בציונות שם.

השר חיים קורפו, שהשיב בשם הממשלה, ציין שאין לה עמדה אחידה. שר הקליטה יעקב צור, שביקש את רשות הדיבור, אמר כי התיקונים לחוק אינם „קטנים", כפי שהציגם השר קורפו.

בהצבעה על חוק השבות תמכו 53 ו-63 היו נגד. נמנעו ח"כ אריאל ויינשטיין ואוריאל לין. נגד החוק הצביעו חברי הכנסת אהוד אולמרט, שרה דורון, יגאל הורביץ וזיידו עסקי. ח"כ אליהו בן אלישר לא נכח באולם בעת ההצבעה.

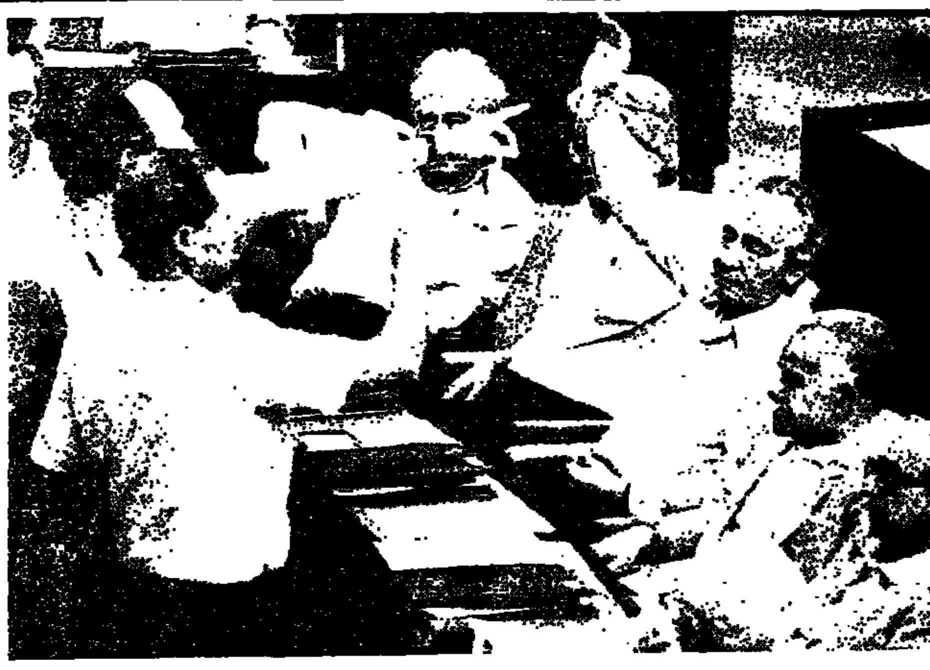

איסור מפגשים

ח"כ מוחמד ותד הציג במליאת הכנסת, בשם סיעת מפ"ם, הצעת חוק לביטול סעיף איסור מפגשים בחוק לתיקון פקודת מניעת טרור, בטענה שהחוק הוא אנטי דמוקרטי.

ח"כ שולמית אלוני אמרה שהחוק עומד בסתירה לחוקי היסוד, בכללם – חופש הביטוי, התנועה והזכות להיאבק על רעיונות פוליטיים.

רחבעם זאבי

שר החינוך יצחק נבון הגדיר אתמול את רעיון ה„טרנספר" שהעלה רחבעם זאבי כ„רעיון אווילי בתוכנו ומסוכן בהשלכותיו". בהשיבו לשאילתה בנושא זה של ח"כ חיים רמון מהמערך אמר נבון, כי שום מדינה ערבית לא תסכים לרעיון כתנאי לשלום.

נבון הבהיר, שגם אם היתה למשרד החינוך זכות להתערב במינויים במוזיאון הארץ, לא היה נוקט צעד אדמיניסטרטיבי כלפי מנהלו, שכן זכותו להשמיע את דעתו באופן חופשי.

נקש

השר חיים קורפו אמר, כי השר יצחק פרץ לא פעל בניגוד להחלטות הממשלה, בג"צ או בניגוד לחוק ברצונו לצאת לצרפת כדי לפעול נגד הסגרתו של ויליאם נקש. קורפו בישר לכנסת, כי השר פרץ החליט שלא לצאת לצרפת, לאחר שמשרד החוץ יעץ לו שלא לעשות כן.

ח"כ מרדכי וירשובסקי משינוי אמר, כי פרץ מתגלה שוב כעבריין חוק מהסוג החמור ביותר, „מי שפועל בניגוד לצו של בית המשפט הגבוה לצדק פועל בניגוד לצדק של אזרחי המדינה", אמר וירשובסקי.

חה"כ הרב דרוקמן מהמפד"ל הביע זעזוע מהלהיטות להסגיר את נקש ומהרצון לראותו נמק בכלא צרפתי ואת אשתו עגונה לנצח. „מה רע בכך שירצה עונשו בארץ?" שאל דרוקמן.

שביתה במגזר הציבורי

סגן שר האוצר עדי אמוראי שהשיב לשבע הצעות לסדר היום שעניינן השביתה במגזר הציבורי ביום א', אמר כי לדעתו קיצור שבוע העבודה לחמישה ימים צריך להתחיל בענף היצרני ולא בשירותים. לדבריו, השביתות מזיקות לכלל הציבור, והוא הביע את תקוותו שהמו"מ על הסכמי השכר החדשים יסתיים בהסכמה.

הנושא הועבר לוועדת הכספים.

„אמנסטי" מאשים רומניה בעבירות על חירות הפרט

לונדון (א.פ). – הארגון הבין-לאומי לשמירת זכויות האדם, „אמנסטי אינטרנשיונל", האשים אתמול את ממשלת רומניה בשלילת זכויות האדם ובקשת רחבה של עבירות בנושא חירות הפרט.

בדו"ח בן 27 עמודים מציין הארגון כי עבירות הממשלה הרומנית כוללות עינוי אסירים פוליטיים, שלילת משפט הוגן מאסירים וכליאת בני אדם שניסו לעזוב את רומניה. עוד טוען „אמנסטי", כי מתנגדי משטר ברומניה הותקפו ברחוב, הושמו במעצר בית ממושך ופוטרו ממקומות עבודתם כדי להשתיק את ביקורתם כנגד המשטר.

„אמנסטי", שמרכזו בלונדון, טוען כי מאות מתנגדי משטר שרצו לעזוב את רומניה נכלאו בשל כך ומאות מתנגדים אחרים שרצו להישאר בה – אולצו להגר. עוד טוען „אמנסטי" כי מתוך מסמכים עולה, כי ברומניה כלואים כיום עשרות מתנגדים פוליטיים אולם המספר האמיתי גדול ככל הנראה הרבה יותר. „גילוי המספר האמיתי של מתנגדי המשטר היה בלתי אפשרי, בשל אווירת הפחד והחשדנות השוררת בארץ זו", נכתב בדו"ח.

‚אין לעשות רווחים ממתים' פוסק רב אמריקאי הקורא להפסיק הטסת הארונות

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

להפסיק להעניק רשיונות להבאת ארונות מתים מחו"ל לקבורה בישראל – בקריאה זו פונה רב ידוע בארה"ב לשר החוץ וממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס.

הרב זאב מרגנו, אב בית דין בברוקלין, יצא לאחרונה באזהרה חמורה לכל החיים בתפוצות נגד התופעה. „באחרונה צצו כפטריות באמריקה חברות המטפלות בקבורת מתים בישראל, ואנשים עושים עסקים טובים. בעוד שלפי ההלכה, המת אסור בהנאה ואין לעשות רווחים ממתים", אמר הרב.

הרב גם מותח ביקורת על חברת „אל-על", מבלי לנקוב בשמה המלא, משום שגם היא „משתדלת ליהנות ולהפיק רווחים רבים מהעברת מתים". הכוונה לרכישת 1,000 ארונות פלסטיק אטומים, שאין הטומאה יוצאת מהם, ובכך מאפשרים לכהנים לטוס יחד עם ארונות המתים.

הרב מרגנו מביא סימוכין לדבריו מהמקורות, שכל מי שחי כל ימיו בחו"ל והיתה באפשרותו לעלות ארצה ולא עשה זאת מבלי שהיתה לו סיבה מספקת – אסור לפי ההלכה להעלותו לאחר מותו לקבורה בישראל.

לאור כל זאת, פונה מרגנו באמרו „אל הקונסוליות הישראליות „לא להעניק יותר רשיונות לעבור על דין הפסק הזה, ומה גם שעבירה זו היא לרעתה של ישוב אחינו בארץ הקודש".

מיימון: השקט בבתי-הסוהר נשמר למרות נסיונות השיבוש

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

נציב שירות בתי הסוהר גונדר דוד מיימון אמר אתמול, כי השירות מחזיק את האסירים הבטחוניים תחת רסן, וזאת למרות נסיונותיהם המכוונים של האסירים לשבש את החיים בבתי הכלא.

בסיור עיתונאים בכלא מעשיהו אמר מיימון, כי בימים האחרונים נתפסו הודעות מוצפנות של אסירים בטחוניים והשירות עושה כל מאמץ שלא לפגוע בשקט בבתי הכלא.

בחודש הקרוב ימונה למפקד כלא חברון רב-כלאי עמרן כמאל, בן העדה הדרוזית. אך מינויו עדיין טעון אישור של שר המשטרה, חיים בר-לב. למפקד כלא אשמורת (כפר יונה) יתמנה רב כלאי עמרם ועקנין, שגם מינויו טעון אישור של שר המשטרה. לתפקיד מפקד כלא עזה מונה סגן גונדר אלי עטר.

גונדר דוד מיימון הגיב אתמול על כתבה-תחקיר שערך „דבר" על תנאי החיים של האסירים הבטחוניים, שבה סופר כי האסירים הבטחוניים אוכלים על הרצפה. בשבועות האחרונים נעשה מאמץ להכניס שולחנות לאכילה (כסאות מתקפלים), ותוך פרק זמן קצר יוכנסו הכסאות והשולחנות לכל בתי הכלא בשטחים.

בינתיים – לא נמצא מחליף למפקד כלא באר-שבע, גונדר משנה אשר כהן, שיוצא ללימודים.

בימים אלה מוקמת מפקדה-על לעצירים ואסירים הבטחוניים. בראש הגוף יעמוד תת-גונדר מנשה שטרצר ולידו יפעלו שני קצינים, שיקיימו מגע יומיומי ובקרה עם מפקדי בתי הכלא הבטחוניים. אם המפקדה תצליח, ייעשה מאמץ ליישמה גם בבתי הכלא הפליליים.

קיבוץ אלרום לא יפוצה על 2 מיליון דולר נזקי טבע

מאת שמעון ויס, סופר „דבר" בצפון

נזק בהיקף של קרוב לשני מיליון דולאר נגרם, לאחרונה, למטעי התפוחים של קיבוץ אלרום בצפון הגולן והעובדה שהקרן לנזקי טבע לא תפצה את הקיבוץ על הנזקים, עלולה לגרום לנזק כספי ומשבר חמור ביותר בקיבוץ.

הנזקים נגרמו באורח פתאומי כאשר באחד הלילות של סוף אפריל, ירדו הטמפרטורות באזור צפון הגולן למינוס שלוש מעלות וגרמו לנשירת הנצים במטעי התפוחים שגודלם היה קטן מ-12 מ"מ. כתוצאה מכך הושמדו כשמונים אחוז מיבול התפוחים שהיה צפוי השנה במטעי הקיבוץ ובמקום למעלה מאלפיים טונות תפוחים, ייקטפו במטעי אלרום רק כחמש מאות טונות בלבד.

מתברר כי הנזק במקרה זה הוא כפול האיל הקרן לנזקי טבע, המשותפת למשרדי האוצר והחקלאות אינה מכסה פגיעה בנצים כה זעירים. הפגיעה הקשה במטעים המוגדרת על-ידי החקלאים בגולן כ„אסון טבע" של ממש תגרום, ככל הנראה, קשיים כספיים חמורים לקיבוץ שלא יוכל לעמוד השנה בהוצאות הקיום השוטפות שלו, אף כי מצבו עד המקרה היה סביר.

מרכז המשק של אלרום אמר, כי אינו יודע כיצד יוכל המשק להתמודד עם המכה שניחתה עליו בצורה כה בלתי צפויה. וכאילו לא די בכך, נגרם למשק נזק נוסף של כשלושים אלף דולאר בשריפת כמאתיים דונם חיטה בבעלותו, בדרום הרמה.

סערה בתנועה הציונית בארה"ב אחרי המהפך

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

תוצאות הבחירות לקונגרס הציוני בארה"ב והגידול המרשים בכוחם של הרפורמים והקונסרבטיבים, מעוררות סערה בתנועה הציונית בארה"ב. הציונים הכלליים, שהפסידו בבחירות קרוב למחצית מכוחם לעומת הקונגרס הציוני האחרון, שוקלים לפנות לבית הדין הפדרלי בארה"ב ולערער על תוצאות הבחירות.

הגידול בכוחם של הרפורמים והקונסרבטיבים בא בעיקר על חשבונה של „הדסה" ושאר המפלגות הציוניות המסורתיות, אשר הפסידו מכוחן בצורה משמעותית. תנועת העבודה הציונית היתה היחידה ששמרה על כוחה בבחירות ואף הגדילה אותו מ-13 מנדטים ל-15.

התוצאות הסופיות הן אלה: „הדסה" – 48 מנדטים (69 בקונגרס האחרון), הציונים הכלליים (Z.O.A) – 12 במקום 22, „ארצה" (הרפורמים) – 35 במקום 14, „מרכז" (קונסרבטיבים) – 20 (עד היום ללא ייצוג בתנועה הציונית), „חרות" – תשעה (13 בקונגרס האחרון), מפ"ם 1 במקום 2, „המזרחי" – 14 במקום 19, תנועת העבודה הציונית, כאמור, 15 מנדטים במקום 13. בבחירות השתתפו כרבע מיליון איש ומספר הקולות הכשרים היה כ-210,000.

„תוצאות הבחירות לקונגרס הציוני בארה"ב מוכיחות ששאלת ‚מיהו יהודי' היא שאלה בסיסית ביחסים שבין יהודי התפוצות ומדינת ישראל. התחזקותם הגדולה של הרפורמים והקונסרבטיבים מלמדת מה באמת חשוב ליהודי ארה"ב. הנסיונות לתיקון חוק השבות ופקודת המרת הדת עלולים לגרום קרע חמור בעם היהודי ולפגוע קשות בעליה", כך אמר אתמול, גזבר הסוכנות, עקיבא לווינסקי, בהיוודע תוצאות הבחירות. חלוקת הכהונות החדשה בין התנועות הציוניות בארה"ב מגבירה את סיכוייו של לווינסקי להיבחר לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות.

מניתוח התוצאות, מתברר כי הגוש לליכוד-המזרחי הפסיד כרבע מכוחו (19 מנדטים) בעוד שהגוש המתון (רפורמים, קונסרבטיבים, מפ"ם, הדסה ותנועת העבודה) גדל ב-21 מנדטים. ביום חמישי הבא יצביע מרכז מפלגת העבודה בעד מועמדותו של לווינסקי ליו"ר ההנהלה הציונית. אחר כך ייצא יו"ר תנועת העבודה הציונית, יחיאל לקט, לארה"ב כדי לנהל משא ומתן עם השותפים האפשריים להקמת חזית רחבה לקראת הקונגרס.

• עבד אל רחמן אל קיק, מנהיג ארגון ה„ג'יהאד האיסלאמי" ברצועה, חלד אל ג'עידי, שרצח אשתקד לפי הודאותיו, את איברהים צאלח מאבו-גוש ואת חיים עזרן וישראל קיטוב מאשקלון בעזה, וניסה לרצוח אשקלוני נוסף, שבתי מאנשירלי, הודו שלשום בבית המשפט הצבאי בעזה באשמות המיוחסות להם. גזר הדין יינתן ביום ראשון הקרוב.

אסד דן עם מנהיגים לבנוניים על רצח כראמה

דמשק (רויטר). – נשיא סוריה חאפז אסד דן אתמול בדמשק עם מנהיגים מוסלמיים לבנוניים על רציחתו של ראש ממשלת לבנון ראשיד כראמה.

בין הלבנונים היו ראש הממשלה סאלים אל-חוס, המנהיג הדרוזי ואליד ג'ונבלאט והמנהיג השיעי נביה ברי. כזכור, הודיעה סוריה לא מכבר, כי תחדש את השיחות עם הנשיא ג'מייל עד שהממשלה הלבנונית תמצא את רוצחיו של כראמה, שהיה בעל הברית העיקרי של סוריה בלבנון.

במרכזן הכריז רדיו דמשק אתמול, כי יש צורך „לחסל סופית את הזרם הישראלי בלבנון כדי להשיג פתרון למשבר הלבנוני". פרשן הרדיו הסורי אמר, כי „אין מקום לישראלים בדו-שיח הלבנוני הפנימי וגם לזרם הישראלי בלבנון העתידה".

כן נודע, כי דמשק ביקשה מטהראן להחזיר לאיראן את אחראי המודיעין האיראני בסוריה, סאלימי, אשר מילא את תפקידו של טאבטאבי שקדם לו.

העיתון „אל-דסתור" מסר, כי שר החוץ הסורי שלח איגרת לעמיתו האיראני ובה ביקש להחזיר את סאלמי מאחר שפעילותו „מתנגשת" בתפקידו הדיפלומטי.

מליאת מועצת העיתונות מתכנסת מחר

המליאה של מועצת העיתונות תתכנס מחר, 10 ביולי 1987, בשעה 11 לפנה"צ בבית-סוקולוב בתל-אביב. על סדר-היום: פירסומים הקשורים בקורבנות עבירה ושמירה על פרטיות. הגב' יהודית קרפ, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, תרצה על הנושא. לאחר ההרצאה יתקיים דיון.

הבהרה

סופר „דבר" לענייני דרוזים, כוסבה חלבי, מבהיר כי לא כתב את המשפט „איסכתו אל יהוד" בכתבה שפורסמה שלשום על בית ג'אן, הדברים הוכתבו מלה במלה מפי השוטר, על-ידי סופר „דבר" יצחק מרידור.

הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ

דין וחשבון מקוצר ליום 31 בדצמבר 1986

(מותאם להשפעת השינויים בכוח הקניה של המטבע הישראלי)

הסכומים באלפי שקלים חדשים

מאזן

	המאוחד 1986	המאוחד 1985*	החברה 1986	החברה 1985*
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	495,736	470,909	368,445	364,250
ניירות ערך אחרים	2,762	3,841	1,717	1,723
הלוואות ופקדונות בבנקים	185,155	178,055	101,856	116,258
חברות-בנות ומסונפות	6,591	6,200	63,855	62,513
השקעות בחברות ביטוח אחרות	7,222	6,284	7,215	6,284
רכוש קבוע ומקרקעין	74,539	73,545	13,298	14,669
חברות ביטוח ותוכני ביטוח פקדונות וחשבונות אחרים	115,323	117,717	52,350	56,139
פרמיה לגביה ויתרות סוכנים	110,909	94,397	47,437	44,816
חייבים ויתרות חובה	14,251	8,154	7,636	4,549
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	35,227	31,045	11,448	9,350
רכוש אחר	4,400	5,432	–	–
	1,052,115	995,579	675,257	680,551

	המאוחד 1986	המאוחד 1985*	החברה 1986	החברה 1985*
הון קרנות ועודפים	47,805	55,294	47,805	55,294
חלקו של המיעוט בחברות-בנות שאוחדו	9,218	8,673	–	–
עתודות למסים נדחים	389	431	–	–
עתודות ביטוח חיים	572,663	525,557	443,387	421,722
עתודות ביטוח כללי	128,960	131,369	49,969	55,932
עתודות לסיכונים יוצאים מן הכלל	10,906	7,143	2,308	2,185
תביעות תלויות	178,988	159,247	97,620	95,558
חברות ביטוח ותוכני ביטוח פקדונות וחשבונות אחרים	60,145	85,392	19,947	37,440
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	43,041	22,473	14,221	12,420
	1,052,115	995,579	675,257	680,551

* הותאם מחדש

דין וחשבון על עסקי ביטוח כלליים

	המאוחד 1986	המאוחד 1985*	החברה 1986	החברה 1985*
פרמיה	323,122	307,475	131,119	156,953
גידול בעתודות ביטוח	(10,678)	(30,926)	282	(3,616)
הכנסות מהשקעות	27,955	(3,515)	15,348	(7,417)
תביעות לשנת הדוח כולל הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	(268,839)	(212,516)	(116,260)	(115,515)
דמי עמילות, ניהול, הוצאות הנהלה וכלליות	(176,582)	(166,270)	(74,476)	(82,635)
דמי רישום ודמים אחרים	109,864	106,639	45,222	52,853
רווח	4,842	887	1,235	623

* הותאם מחדש

דין וחשבון על עסקי ביטוח חיים

	המאוחד 1986	המאוחד 1985*	החברה 1986	החברה 1985*
פרמיה	136,377	112,243	89,048	75,632
הכנסות מהשקעות	30,468	24,369	23,043	17,502
גידול בעתודות ביטוח	(43,723)	(47,000)	(22,572)	(31,939)
תביעות לשנת הדו"ח	(71,885)	(50,089)	(58,626)	(39,813)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	(4,077)	(1,748)	(824)	(273)
דמי עמילות, ניהול והוצאות הנהלה וכלליות	(40,878)	(36,030)	(28,826)	(21,720)
השפעה מצטברת לראשית השנה	1,016	1,191	667	1,162
רווח	7,298	2,936	1,910	551

* הותאם מחדש

דו"ח רווח והפסד

	המאוחד 1986	המאוחד 1985*	החברה 1986	החברה 1985*
רווח (הפסד) מעסקי ביטוח	12,160	3,823	3,145	1,174
הכנסות מהשקעות שלא נכללו בדו"חות עסקי ביטוח	5,846	21,355	(769)	5,875
הוצאות הנהלה וכלליות שלא נכללו בדו"חות עסקי ביטוח	(18,771)	(21,738)	(6,993)	(5,835)
רווח (הפסד) לפני הפרשה למסים	(785)	3,440	(4,617)	1,214
הפרשה למסים	(3,591)	(2,731)	(1,589)	(751)
רווח (הפסד) לאחר מסים	(4,376)	709	(6,206)	463
חלק החברה ברווחים (הפסדים) של חברות — בנות ומסונפות	(326)	(343)	959	(208)
חלק המיעוט ברווח (הפסד) של חברות — בנות	(545)	(111)	–	–
	(5,247)	255	(5,247)	255
הוצאות בגין שנים קודמות	(1,781)	(3,883)	(1,781)	(3,883)
הפסד נקי לשנת החשבון	(7,028)	(3,628)	(7,028)	(3,628)

* הותאם מחדש

הנהלות החברה והחברות הבנות נוקטות באמצעים הדרושים על-מנת לעמוד בדרישות התקנות בכל הנוגע להון הנפרע המינימלי תוך התקופות שנקבעו בתקנות האמורות לאמור עד 31.12.88, בחלקים שנתיים שווים או הולכים ופוחתים.

ב. החברה:
השקעה בחברות-בנות המעסקות בביטוח ובבנייה וסחירות) בחברות ביטוח, בסך כולל של 11,829 אלף ש"ח, מוחזקות כנגד התחייבויות החברה בביטוח כללי שמקורו בארץ ובחו"ל ובסך 23,481 אלף ש"ח כנגד ההון הנפרע המינימלי. במקום כנגד עודף ההון. השקעות בחברות-בנות ומסונפות אחרות, בסך 30,400 אלף ש"ח, מוחזקות כנגד התחייבויות החברה בביטוח כללי שמקורו בחו"ל

ג. חברות בנות:
כתוצאה מחוסר בהון הנפרע בארבע חברות-בנות, נוצרו גרעונות בנכסים נזילים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות וההון הנפרע המינימלי. בחברה-בת אחת הפקדונות בכל אחד משני בנקים, יחסית לכלל הפקדונות בבנקים, עלו על השעור המותר בתקנות. בהתאם לתקנות הנ"ל חייבות החברה והחברות-בנות לתקן את הסטיות האמורות, במשך שנתיים מתאריך המאזן בחלקים שנתיים שווים או הולכים ופוחתים.

2. דין וחשבון המבקרים הנו בכפוף לאמור להלן:
בהעדר סיכומים סופיים עם רשויות המס בקשר למס-הכנסה ניכויים, כאמור בבאור 20 ג' לא ניתן להעריך בשלב זה את מידת השפעתם על התוצאות

3. דין וחשבון מפורט ומלא עם באורים של הנהלת החברה כולל דין וחשבון של המבקרים, יימסר במשרדי החברה, ת"א רח' אלנבי 115, לכל דורש

4. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א — 1981

פרטים נוספים לפי תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח:

1. א. מצב ההון הנפרע

החברה:	באלפי ש"ח
ההון הנפרע המינימלי המתחייב לפי התקנות	46,926
ההון הקיים מחושב לצורך התקנה	32,448
גרעון	(14,478)
הון מניות נפרע המתחייב לפי התקנות	2,351
הון מניות נפרע הקיים, בניכוי ההפסד המצטבר	(9,619)
גרעון	(7,268)

החברות — בנות:
ברוב החברות — הבנות ההון הנפרע והון המניות הנפרע הקיים למעשה (בהתחשב בחלוקה מוכנת של מניות הטבה) היו נמוכים מהנדרש לפי התקנות כלהלן:

	באלפי ש"ח
ההון הנפרע היה נמוך מהנדרש בסך	15,775
הון מניות נפרע למעשה היה נמוך מהנדרש בסך	1,722

בשם מועצת המנהלים

גרשון וילן — יו"ר מועצת המנהלים

אלפרד גולץ — מנהל כללי

הסנה

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה

מסחר דל בבורסה בשינויים קלים
ממתינים לבאות בשיעמום גובר

מאת שמואל רוזנבלום

שינויי שער קלים תוך נפח פעילות נמוך ביותר שרדו אתמול בבורסה זה היום השלישי ברציפות. היקף הפעילות המצומצם מוסבר כהמתנה מצד פעילי הבורסה להתבהרות השוק תוך נסיון לאבחן מגמת מסחר מעט ברורה יותר. אתמול בשעות הבוקר במהלך המסחר במשתנים נקבע שיעור ירידה קטן וסימלי כסף 0.02%. המשך המסחר השוטף היה בקפה מידה זהה, תוך תנודות חריפות יותר לשני הכיוונים. במספר ני"ע ניתן להבחין למרות הפעילות הדלילה בסחירות איסוף או אפילו פעילות חיובית. דוגמאות לכך נראו בסקטור הבנקים למשכנתאות ובמספר מניות כאלקטרה, אי.פי. ונוספות.

המשבר ביחסי העבודה במשק בצירוף משברון פוליטי נוסף בכנסת, אינם תורמים לשיפור באווירה הבורסאית. אלה מגבירים את סימני השאלה לעתיד השוק. קשה לאור המצב הנוכחי בבורסה להתנבא בבטח לעתיד, אך המצאות מוכרים פעילים וגדולים מהווה עידוד קל לאופטימיסטים שבקרב סוחרי הבורסה.

שינויי שער במסחר – מעורב

לפנינו סקירת שינויי השער בסקטורי הבורסה השונים:

בנקים שבהסדר – עליות שערים, איגוד 1%+, אי.די.בי. רג' 0.5%+, פועלים 0.5%+ בל"ל 10.8%+, נפח כספי בינוני. בנקים למשכנתאות – עליות שערים, משכן 3.3%+, פיתוח משכנתאות 3%+, לאומי למשכנתאות 4.5%+, נפח כספי מצומצם. מוסדות מימון – נטיה לירידות במחזור דל. ביטוח – עליות קלות, אררט 1.5%+, הדר 5 0.5%+, הפניקס 5 2.7%+ – נפח כספי דל. מסחר ושירותים – נטיה לעליות שערים, פעילות ערה במאיר עזרא, אסותא ונוספות, נפח כספי דל ביותר. מקרקעין – פעילות מעורבת לחלוטין. מזון – נטיה לירידות להוציא עליות חדות 10%+ במניות טמפו, נפח כספי מצומצם. תעשיה – מגמה מעורבת. חברות להשקעה – מגמה מעורבת. נפט – מגמה מעורבת. פעילות מעט בולטת יותר נרשמה במניות שלפנינו: אלקטרה 5 6.2%+, אי.פי. 1.6%+, אקרשטיין 1 4.8%+, קריסטל 10%+, דלתא גליל 1 4.3%+. ירידות שערים בולטות הופיעו במניות: מן 10%–, רים 1 5.2%–, גל 1 8%–, לנדיק 5 מוכרים בלבד, עוז 1 10%–, פמה 1 5%–, ותוספות. עליות שערים בולטות הופיעו במניות – ניקוב 5 4.2%+, ורדינון 7.5%+, קונסורסיום 5 5%+, מגור 1 7.5%+ ונוספות. המשותף למניות בעלות התנודות החדות היה נפח העיסקאות הנמוך ועצם היותן מניות קלילות בתוכן.

כלל תעשיות – מתי ההנפקה?

חברת כלל תעשיות הודיעה לפני זמן מה על כוונתה לגייס הון בבורסה. בכוונת החברה היה כנראה לגייס הון בשווי שוק של כ־200 מליון דולר לערך. בשווי השוק הנוכחי הנע סביב כ־157 מליון דולר אין חתמים הקופצים על היתוס בכלל תעשיות. מעבר לעבירות הזיתוס קיימת גם כדאיות ההנפקה בשווי השוק הנוכחי שהינו ללא ספק נמוך למדי. נראה לאור מצב הדברים שיחלוף עוד זמן לא מועט עד אשר תתבצע הנפקת כלל תעשיות בבורסה.

מסחר דליל – חיובי או שלילי?

באחרונה רבו הפרשנויות והדעות שנפח מסחר דליל ללא שינויים מהותיים בשערי המניות המובילות משמעותו תהליך של בנית שוק מניות תוך התייצבות ולאחריה עשויים שערי המניות לעלות. תפיסה זו אינה ברורה די הצורך, המחזורים המצומצמים מלמדים בעיקר על עמדות המתנה ותו לא. המצאות קונים ומוכרים ברמות השערים הנמוכות הנוכחות אינה מהווה תופעה שיש לשאוב עידוד ממנה. הגורם המכריע העשוי לקבוע מגמה ברורה הינו אחד ויחיד – כמות הכסף. כדי שהשוק יבצע תפנית חיובית נדרשת זרימת הון מחודש לכיוון הקרנות והבורסה. בשלב זה הון חדש כמעט ואינו, ולפיכך „התמזמזות" השערים נראית טבעית למדי. ההסטות בפעילות גורמת לשבירה במעגל הפעילים השבירה משמעותה יציאה מהמשחק הבורסאי. מעבר לגורם הכסף קיימת בבורסה בעיה מרכזית נוספת, העדר מנהיגות מצד גורם בורסאי גדול. פעילות מכוונת מצד גורם שכזה היתה מביאה לשינוי ברור במגמה ואולי אף לעליות שערים. העדר מנהיג בשוק מוסברת בחוגי בל"ל־פיא בפחד מ„השולחת" סוחרה מצד גורמי שוק אחרים בעלי הערכות פסימיות. רבים בחוגי הבורסה טוענים שצפוי שינוי מגמה חיובי בבורסה לקראת אוגוסט־ספטמבר. הערכות אלו מתבססות על כמות כסף גדולה במשק הצפויה לקראת פדיון הבנקאיות והודיע גורמים פעילים רבים מצפשתם בחו"ל. קשה להסכים או להתנגד לדעה זו, שכן ידענו כבר שינויים תכופים בבורסה דווקא בזמנים שהם לא היו צפויים. צריך רק במצב הנוכחי לקוות שלא נקלע בתנודות שערים חדות.

קידוח עגור – שמועות או תקוות?

באחרונה נפוצו שוב שמועות אודות סיכוי למציאת סימני נפט בקידוח עגור 1 של הגיליאורד הגר. שמועות בנושאי נפט מרובות כידוע, עד כה השמועות נותרו בגדר מעשיות והדבר לא מנע משערי מניות הנפט לעלות באחרה ואף ללא הצדקה הוגנת. באחרונה הודיע שר האנרגיה משה שחל על אופטימיות לדעתו בנושא מציאת נפט בקידוח עגור. ככל שנודע לכתבנו, עקירה התוך כשבוע לערך להתפרסם ידיעה ברורה יותר לגבי קידוח עגור ורק ממנה אפשר לדעת עד כמה האופטימיות של שחל מוצדקת.

הודעות הבורסה

הסנה – החברה העבירה לבורסה טיוטת מתאר להקצאת מניות פרטית לחברת העובדים.

ישרס – איך לרמן מונה כמנהל כללי בחברה החל מ־1.7.87.

מסודות מאוחדות – בישיבה שהתקיימה ב־6.7.87 התפטרו מדירקטוריון החברה אליהו יוסף ומשה טרי. שמואל ברוך התמנה ליו"ר דירקטוריון בכוורת מאוחדות.

הראל – החברה מכרה את אחזקתה בחברת הבת „חיפה סולפיד".

סמי בורקס – החברה הגישה טיוטת תשקיף לגיוס כ־2.7 מליון ש"ח.

כלל ישראל – החברה הגדילה החזקותיה בבניית מאגרי טכנולוגיה ב־19.8 אלפי ע.נ. בשערים 396–420.

תשואות הבנקאיות שבהסדר – שנתית לפדיון

אי.די.בי. רג' 12.19%, אי.די.בי ב' 10.47%, אי.די.בי בכורה 14.46%, אגוד 12.28%, דיסקונט ב' 12.43%, דיסקונט א' 12.29%, המזרחי ע"ש 11.95%, המזרחי מוכ"ז 11.16%, הפועלים מבוכרות 2.06%, פועלים ע"ש 12.48%, פועלים מוכ"ז 12.32%, כללי 12.13%, בלל סטוק 12.10%, מימון וסחר 1 10.9%+, מימון וסחר 5 12.11%.

המסחר במשתנים – יציבות בשערים

יציבות בשערים בנפח כספי מצומצם היוו את הנקודות העיקריות במסחר במשתנים אתמול. שוב הורגשה פעילות חיובית במניות הקשורות לקבוצת כל"ל־פיא ואופק כדלק הבינלאומי ותוספות. בני"ע המוחזים יותר עם בטחוה – פועלים בכשבה מגמת פעילות ספקנית ולעיתים אף מעט קלילה. בסיכום שלושת סיבובי המסחר אתמול לימור על ירידה של 0.02% בממוצע המשתנים, זאת לאור שבסיבוב המסחר הראשון נרשמה עליה של 0.07% ובשני עליה מתונה יותר של 0.02%.

שינויי השער המלטסים – טבע כ־260 אלפי ש"ח, כלל תעשיות 250 אלפי ש"ח, הסנה 177 אלפי ש"ח, נייר חדרה 157 אלפי ש"ח, אלביט 161 אלפי ש"ח. במסחר הרב צדדי בשעות הצהריים נרשמו הצעים וביקושים אפסיים בדרך כלל. שינויי השער היו קלים, פעילות בנפח הצעים מעט גדול נראתה במניות ים הבזית, בנבו נמשכה פעילות חיובית. בנפח ביקושים בולט יחסית באלרן ע"ש.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים
שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אוצ.ה.ש	21100				
הספנות 0.1	1791	1647	+1	+.1	+564
הספנות א 0.5	1132	751	-18	-1.6	-1181
כללי לא בהסדר 1	20253	134			-120
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
פ.י.ב.י. 0.5	8596	1034			-351
הבינלאומי 5.0	6892	617	+157	+2.3	+863

בכולים בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אידיבי רג 100.0	100600	649	+500	+.5	+209
אידיבי ב 100.0	102000	17.0			-8.0
אידיבי בכ א 2.0	613400	3.0	+26000	+4.4	+54.0
אגוד וש"ח	75149	171	+749	+1.0	+207
דיסקונט ב	128186	90.0	+800	+.6	+269
דיסקונט א	128500	54.0	+900	+.7	+59.0
דיסקונט שה ב	15400	23.0	+200	+1.3	+4.0
המזרחי ש	41300	592			-876
המזרחי מ	41300	1.0	-400	-1.0	-11.0
המזרחי שה 9	— הפסקת מסחר —				
הפועלים מבכ	93575	1.6	-4925	-5.0	-1.6
הפועלים ש	68110	2473	+340	+.5	+2090
הפועלים מ	68300	131	+400	+.6	+153
כללי א וש"ח	174800	38.0	+1500	+.9	+57.0
כללי שה 7	8400	66.0			-66.0
כלל סטוק 100.0	43600	1579	+340	+.8	+780
כלל שה 11	16271	13.0	+61	+.4	+412
מימון וסחר 1.0	58200				-20.0
מימון וסחר 5.0	29100				

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אדנים 0.1	29260 תב	53.0	+2660	+10.0	+48.0
לאומי משכנתא ש	9587	663	+411	+4.5	+1021
לאומי משכנתא מ	9399				
טפחות ב	6020	366	+150	+2.6	+728
טפחות שה 1	3950	277			-277
בנין ב 5.0	— הפסקת מסחר —				
בת משכ ש	2430	820	+70	+3.0	+975
משכן ב ש	3768	483	+120	+3.3	+1163
עצמאות 0.1	18200	3.0	+500	+2.8	+3.0
פתוח משכנ ש	23900	13.0	+800	+3.5	+13.0
טפחות רג ש	23150	10.0			-6.0
כפתות שה 1	9800		+10	+.1	+100
כפתות שה 2	5100	175	-29	-.6	-55.0
יעבור 1.0	* 3018	437	-302	-9.1	-616
* ביצוע חלקי 98.00%					
יעבור 5.0	1720	598	-12	-.7	-590
בירב 1.0	7500	273	+64	+.9	+275

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
שלמה א וש"ח	780	8026			-6178
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	12219	100			-27.0
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ב	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	999	1070			-1470
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	20040	21.0	+150	+.8	+153
כלל ליסינג ב0.5	18001	29.0			-29.0
כלל ליסינג אג"ח	16600	2.0			-2.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
איתן ביטוח וש"ח	152.0	8432			+8365
אררט 0.1	1167	460	+17	+1.5	+920
אררט א 0.5	662	370			-200
בטוח משנה וש"ח	570				
בטוח משנה 5ש"ח	236	2976	-1	-.4	-10476
הדר 1וש"ח	220	351			+452
הדר 5ש"ח	166.0	2250	+1.0	+.5	+1500
הדר אפ 2	215	900	+6	+2.9	+5900
הפניקס 0.1	750	1720			-630
הפניקס 0.5	720	970	+19	+2.7	+1550
המגשם-הדאל 1.0	5015	80.0	+60	+1.2	+218
המגשם-הדאל 5.0	3792	653			+178
מנורה 1.0	2448	44.0	-1		-44.0
מנורה 5.0	1600				
סהר מימון ב	370	1360	+11	+3.1	+8640
סקוריטס וש"ח	1125	1158			+812
גור ש	261	6175	+9	+3.6	+7165
ציון החזקות 1.0	2947				
ציון החזקות 5.0	2249	21.0	-100	-4.5	-189
הסנה וש"ח	306	4369	+1	+.3	+1176

מסחר ושרותים
מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אינטרטאמא 1.0	7650	12.0			-12.0
אינטרטאמא 5.0	4130	75.0	-20	-.5	-42.0
מאיר עזרא 1.0	971 תב	4493	+66	+7.3	+6451
מאיר עזרא אפ 2	660				+70.0
כלל סחר אפ ד	307	9903	-2	-.7	-14087
כלל סחר אגח 2	141.0	3650	+1.0	+.7	+300
קריסטל 1.0	825 תב	3372	+75	+10.0	+7425
רפק 0.1	22562 בב		-1188	-5.0	-23.4
רפק 0.5	12000 תב	4.0	+749	+6.7	+3.0
כלל סחר וש"ח	388	1410			+464
שופרסל א 2.0	12471	109	-29	-.2	-99.0
שופרסל ב 10.0	8706	85.0	-8	-.1	-102

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אסותא כל"ר 1 וש"ח	320	12046			+1440
הראל 1.0	* 1573	324	+143	+10.0	+626
* ביצוע חלקי 49.80%					
מפנות הספקה וש"ח	650	109	+4	+.6	+59.0
מבנות הספקה 5ש"ח	270	4944	+6	+2.3	+4429
קרור 0.1	1250 תב	865	+74	+6.3	+1167
קרור 1.0	290	24213			-12751
מחסני ערובה 0.1	2217	133			-259
מחסני ערובה 0.5	1049	1024	+50	+5.0	+1060
קונסורציום 0.1	2691	152			-49.0
קונסורציום 0.5	2005	140	-95	+5.0	+250
יעבור 1.0	7950	123	+122	+1.6	+23.0
חיפה כ 0.1וש"ח	2514	1933	+49	+2.0	+1820

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
גלי זוהר 1.0	— לא נסחר —				
גלי זוהר 5.0	— לא נסחר —				
מלונות דן 1.0	1640	40.0	+60	+3.8	+240
מלונות דן 5.0	1330	2.0	-15	-1.1	-2.0
חוף האלמוג 0.1	6400	231			+171
כנם וש"ח	3189	690	+152	+5.0	+346
מלונות ירדן 1.0	2790	51.0	+101	+3.8	+72.0

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אירכות וש"ח	970	1278	-29	-2.9	-1281
רשת ביכון 1.0	10140	35.0			-88.0
ת.י.ב.ל. 1.0	4490	497			+3.0
יעבץ 1.0	4900	30.0	-80	-1.6	-80.0
כלל מחשבים 0.1	* 10890	16.0	-110	-1.0	-13.0
* ביצוע חלקי 84.00%					
ב.ל.ל. 1.0	14000	2.0			-2.0
ב.ל.ל. 5.0	6430	105	-70	-1.1	-196
משוב 1.0	500	529	+6	+1.2	+709
משוב אפ 1	349				
ניקוב וש"ח	1570	650			-536
ניקוב 5ש"ח	875	1803	+35	+4.2	+2038
ניקוב אפ 2	3682	43.0			-18.0
תים מחשבים 1.0	770	1000	-4	-.5	-2619

מקרקעין ופיתוח
נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אורן מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —				
אזורים אפ 1	771	2835			-2658
אזורים אגח 3	138.0	7920			-5896
אילון 1.0	390	4000			+2597
אל-רוב 1.0	1670 תב	823	+120	+7.7	+1119
אמבנים 1וש"ח	7680	425	-20	-.3	-312
אפריקה 0.1וש"ח	48000	69.0			-61.0
אפריקה וש"ח	40000	167			-135
אפריקה אפ 5	28700	9.0	+230	+.8	+9.0
אריכים 1.0	3818	212	-10	-.3	-212
אריקין 1וש"ח	3405	918			-170
אריקין 5ש"ח	2530	360	+69	+2.8	+255
בן-יקר גת 1.0	6140	195	-200	-3.2	-277
בינבלין וש"ח	* 2796	69.0	+27	+1.0	+5.0
* ביצוע חלקי 93.20%					
בינבלין 5ש"ח	2100	264			+43.0
דנקור 1.0	6350	50.0	+160	+2.6	+600
דוויקר 1.0	— לא נסחר —				
דוויקר 5.0	— לא נסחר —				
דוויקר 1וש"ח	181.0				
דוויקר 5ש"ח	152.0	2770	-3.0	-1.9	-4570
הסלול 1.0	1212	30.0			+26.0
הסלול 5.0	810	550	-29	-3.5	-600
ת.ב.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ב.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כלכלית י-ם וש"ח	278	17797			-11419
כלכלית ים אפ 1	154.5	24120	+6.0	+4.0	+26437
גב-ים 0.1	4279	382			-19.0
גב-ים 0.5	3611	250	+11	+.3	+186
ישפרו 1וש"ח	3030	290	+30	+1.0	+196
ישראמם 1.0	1319	713	-1	-.1	-1489
ישרס 1ש"ח	17999	149	+169	+1.0	+148
כנן פיתוח 1.0	9818	130			-3.0
לוכד 1.0	4358 קו		+208	+5.0	+4265
לוכד 5.0	2000	728			-154
מ.ת.ב. 1.0	— לא נסחר —				
מ.ת.ב. אפ 2	— לא נסחר —				
מ.ת.ב. אגח א	— לא נסחר —				
מגורי ביזה 1.0	— לא נסחר —				
מישגב 5ש"ח	321	7403			-6647
משגאב אפ' (1)	165.0	12437	+3.0	+1.9	+25699
מבנה 5.0	2000	890	-80	-3.9	-1819
מר-ים 1.0	688	410	-36	-5.0	-560
לרינסקון 1.0	396	360	-7	-1.7	-360
לרינסקון 5.0	194.0	7375	+4.0	+2.1	+4310
ליפשיץ 1וש"ח	1715	760			+740
ליפשיץ 5ש"ח	1365	745	+4	+.3	+1325
נאות אביב 0.5	5045	216			-17.0
נכסי אזורים 1וש"ח	297	68.0	+1	+.3	+68.0
סהר החזקות 1.0	928	501	-12	-1.3	-1501
סהר החזקות 5.0	914	10.0	+9	+1.0	+10.0
סחף 1.0	7400				-19.0
סחף 5.0	6230	117			-93.0
עמי וסלע 1.0	410	4925			-4454
פרי 3.0	* 1717	230	+17	+1.0	+118
* ביצוע חלקי 85.80%					
קיסריה 0.1	3161	18.0			-18.0
קיסריה 0.5	1436	237	+40	+2.9	+187
רוגבין 1וש"ח	378	3660			-1825
רוגבין 5וש"ח	205	11458			-5364
רוגבין אפ 2	1135	720	-5	-.4	-960
רוגבין אגח א	130.0	9702	-1.5	-1.1	-22702
רסקו מבנה	3530 תב	418	-220	-5.9	-288
רסקו ר.ג.	3470 תב	972	-370	-9.6	-1118
אזורים 1וש"ח	1050	3386			-2550
נכסים ובנין 1.0	3001	245			-18.0
השקעות הישוב 1.0	64391	32.0			-22.0
כלל בנין 0.1	627	2581	+3	+.5	+195

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
מטעי הדר 0.1	2895	359	-50	-1.7	-629
מטעי הדר 0.5	2900	182	-40	-1.4	-182
מהדרין 1וש"ח	6209	402			+329
מהדרין אפ 1	3986	200			-138
נכסי הדרים 1.0	1605				+1000
פרי-אור 5ש"ח	2470	130	+110	+4.7	+470
פרי-הד 1.0וש"ח	2070	810			-693
פרי-הד אפ א	* 835	1005	+25	+3.1	+4231
* ביצוע חלקי 79.00%					

תעשייה
מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אסמים 1.0	1390				-150
גולדפרוסט 1וש"ח	2501 תב	18.0	-139	-5.3	-318
גולדפרוסט 5ש"ח	1902	300			+330
דובק בב ש	5500	452			+88.0
דובק בב ב	5640	200	-20	-.4	-150
זגלכל 1.0	858	170	-1	-.1	-170
זגלכל 5.0	699	200	-6	-.9	-611
פרי-הה 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-הה 5.0	— הפסקת מסחר —				
טמפו בירה 1.0	38313 תב	235	+3483	+10.0	+197
טמפו בירה 5.0	30173 תב	342	+2743	+10.0	+257
יצור 1וש"ח	1245	200	-20	-1.6	-100
יצור א 5ש"ח	700	200	-30	-4.1	-200
יצור אפ 2	500	605	-65	-11.5	-605
מן 1וש"ח	583 תב	2004	-65	-10.0	-2059
מן 5וש"ח	396	1700	-20	-4.8	-1670
סנפרוסט 1.0	14900		+200	+1.4	+103
עסיס כ 5ש"ח	397	6781	-1	-.3	-3632
פלגה אגגל 1.0	3367	266	+40	+1.2	+294
שמן מבוכר' א'	4550	283	+33	+.7	+371
עלית 0.1	16985	127	+85	+.5	+25.0

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
ארגוד וש"ח	555	2970			-130
ארגוד אופציה (1)	336	700			+1509
ארגוד אג"ח	111.0	30350	-.5	-.5	-37850
ארפיס 1.0	944	300	+3	+.3	+300
אשנת ברוך 1 וש"ח	600	216	-6	-1.0	-300
אשנת ברוך 5 וש"ח	403	1700	-1	-.3	-619
אשנת ברוך אופא	436		-3	-.7	-750
ארבמן רג ש	14501	234			-91.0
דלתא-גליל 1.0	4400	900	+130	+3.0	+2539
דלתא-גליל א 3.0	3710	880	+90	+2.5	+1096
מגחית באחור 1.	1761	8.0			-7.0
מגחית באחור 5.	934	300	-3	-.3	-660
דיטקום 1.0	341	1520	-7	-2.0	-1321
דיטקום 5.0	245		+8	+3.4	+255
ורדינון 1.0	6800 תב	232	+475	+7.5	+374
זיקית 1וש"ח	2080	601	-84	-3.9	-572
זיקית 5ש"ח	1730	2412			-544
זיקית אופ סד ב	1061	720	+6	+.6	+405
קלדרה 0.1	2692	353	+60	+2.3	+285
קלדרה 0.4	2280	751	+20	+.9	+84.0
לודזיה וש"ח	310	400	+3	+1.0	+400
מים בליקא 1.0	— לא נסחר —				
מקס 0.1	4090	310	-200	-4.7	-435
מקס 0.5	2720	106	+20	+.7	+8.0
עים 1.0	565	1581	-5	-.9	-1094
עים 5.0	251	3620			-2429
עים אופציה (1)	252	13181	-1	-.4	-11436
עים אג"ח להמרה	113.0	12700	-.5	-.4	-16400
עמק 1.0	272	8927	+3	+1.1	+8682
עמק אפ 1	170.0	3812			+2212
פולגת א וש"ח	1648	721	-2	-.1	-1008
פולגת א 0.5	9550	146	+60	+.6	+76.0
פרגוד 1.0	780	300	+25	+3.3	+300
ציטר-סבדיגה	11600	29.0			+21.0
תעש דוגרין 1.0	2571		+31	+1.2	+300
פולגת ב 4וש"ח	1053	1908	-8	-.8	+1355

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
ארקטגון 5.0	2390	100	+80	+3.5	+150
אורדן 10.0	8400	84.0	+180	+1.2	+76.0
אורדן 50.0	7040	95.0			-95.0
אלקבית 1.0	6470	52.0	-40	-.6	-52.0
אלקבית 5.0	5600				
בכלים ש	362	5786	-6	-1.6	-5786
התבסי 1.0	7042	80.0			-80.0
התבסי 5.0	4266	40.0			+63.0
התבסי אפס	3751	23.0	-49	-1.3	-58.0
זיקה 1.0	4200	35.0			+157
זיקה 5.0	1780 תב	350	-109	-5.8	-250
קפסאות פח 1.0	4215	619			-317
קפסאות פח 5.0	4030	286	+20	+.5	+294
מתכת מרום 1.0	206	1250			-350
כבלי ציון 1.0	2821	310			+94.0
כבלי ציון 5.0	1499	1396	-6	-.4	-1563
כבלי ציון אפ 3	925	620			-620
מרכון 1.0	— לא נסחר —				
מתכת קרמני 1 וש"ח	301 תב	2464	-18	-5.6	-2946
מתכת קרמני 5 וש"ח	189.0	6162	+2.0	+1.1	+1596
נחושתן 0.1	38500	3.0	+1000	+2.7	+21.0
נחושתן 0.5	16000	7.8			-27.0
סקר פלדה 1.0	2860	501	+50	+1.8	+481
קינג 1.0	* 890	565	+12	+1.4	+685
* ביצוע חלקי 75.30%					
קינג 5.0	544	32.0	+20	+3.8	+148
קליל 1.0	2230	208	+30	+1.4	+73.0
קליל 5.0	1910	200	+71	+3.9	+490
קליל אפ	1010	1761			-865
קליל אגח	117.5	6895	+3.0	+2.6	+4759
סלדות 5.0	9830	112			-31.0
תעשיות לכיש 1.0	1031	55.0	+16	+1.6	+145
תעשיות לכיש 5.0	650	1000			-1000

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אלקו 0.1	8930	71.0	+90	+1.0	+21.0
אלקו 0.25 ש	4040	300			-100
אלקו 0.25 מ	4210	1.0	+59	+1.4	+50.0
אלקטרה 0.1וש"ח	1841	1294	+10	+.6	+1371
אלקטרה א 0.5וש"ח	1551 תב	1493	+91	+6.2	+2214
אלקטרה אפ 5	1230	150			-199
אלקטרה אגח 3	149.0	8734			-6734
ארית 0.02וש"ח	23750	32.0			-32.0
כלל תעש אלקטר	2245	1397	+20	+.9	+3710
ספקטרוניקס 1.0	1404	90.0	+19	+1.4	+131
ספקטרוניקס 5.0	1170	299	-15	-1.3	-1970
מילטונגר וש"ח	730				
מילטונגר 5ש"ח	532	2000	-1	-.2	-1000
ציקלון וש"ח	2032 תב	181	-200	-9.0	-148
ציקלון 5ש"ח	1192	68.0	-20	-1.7	-18.0
קנבשטיין אורלד 1.	7710	13.0			-13.0
קנבשטיין אורלד 5.	4652	78.0	-20	-.4	-138
ת.א.ת. 1.0	1478	200			-229
ת.א.ת. 5.0	741	1390	+20	+2.8	+940
ת.א.ת. אפ 1	18800				
תדאה וש"ח	813	860	+16	+2.0	+1527
אלביט 3.0	504000		-3491	-.7	+1.0
אלרון 3.0	389097	2.0			

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
א.פ.בלינבין וש"ח	196.0	10900	+3.0	+1.6	+11100
א.פ. בנין אפ א	660	1975	-2	-.3	-2692
א.פ.בנין אגח א	128.0	7000	-.5	-.4	-9000
אקרשטיין וש"ח	615	2090	+28	+4.8	+5240
אקרשטיין 5ש"ח	410	7235			-1594
אקרשטיין אפ א	580	1711	+20	+3.6	+3955
אקרשטיין אג"ח 1	131.5	10937			-91813
בר-סון 1.0	1111	99.0	+26	+2.4	+772
בר-סון 5.0	576	3500			
טרומאסבסט 1.0	9000 תב		+450	+5.3	+32.8
טרומאסבסט 5.0	5070	120			-25.0
מ.ל.ט. 1.0	1012				
מ.ל.ט. 5.0	789		-11	-1.4	-250
מרזל השק וש"ח	656	886	-9	-1.4	-1206
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מוזאיקה ולפמן 5	15000				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אגן 5.0	1525	520	-5	-.3	-820
אל-אנס ב 200.0	2598				-104
גל תעשיות 1.0	810 תב	2992	-70	-8.0	-2992
גל תעשיות 5.0	655	659			-259
דקסטר 1.0	2600				+336
רשנים 0.1	4100	1287	-26	-.6	-1425
רשנים 0.5	1652	288	-30	-1.8	-288
חיפה כימיקל 10.0	865	8202	+19	+2.3	+4101
ליפסקי 1.0	2450				
מקסימה 1.0	8200				
מקסימה 5.0	5660				
נקה וש"ח	* 6828	119	+300	+4.6	+65.0
* ביצוע חלקי 90.50%					
סנו 1.0	22081	44.0	+400	+1.8	+67.0
סנו 5.0	18100	102	+240	+1.3	+144
פריקלאס וש"ח	480	1090	+8	+1.7	+863

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
פריקלאס אופ 1	192.0	14050	-1.0	-.5	-17060
קים בי"ד וש"ח	5093	297			+104
ת.ב.ל. 1.0	2307	38.0	-2	-.1	-130
ת.ב.ל. 5.0	2010		+60	+3.1	+235
היא 5ש"ח	3880	382			-218
פרוטארים 10.0	32571	68.0	+1		+61.0
תדר א 5.0	10199	5.0			-7.0
טבע 0.01 ש"ח	14079	195	+35	+3	+62.0
ים המלח וש"ח	2680	3063	+7	+3	-3107
פטרוכימים 10.0	644	5867			+2813

עץ ומוצרי נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
בתר וש"ח	244	2000	+7	+3.0	+6873
רפרון 1.0	8470	6.0	-90	-1.1	-6.0
רפרון 5.0	5325	11.0	-60	-1.1	-11.0
ת.ב.ג. 1.0	10463	150	-400	-3.7	-262
יפה וש"ח	5531		-70	-1.3	-100
לבידי אשקלון 1.	551	2057			+1618
מלכ ב 0.5	48600	43.0	+600	+1.3	+28.0
סקאנריה 1.0	3186	50.0	-60	-1.9	-93.0
רים 0.1	365 תב	1390	-20	-5.2	-1750
רים 0.4	273	1950	-2	-.7	-175
תעל ב 0.2	16500	72.0	+600	+3.8	+88.0
מפעלי נייר 10.0	375175	5.0	-1875	-.5	-1.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אבריין 1.0	450	2709	-10	-2.2	-4041
אבריין 5.0	220	3436			-945
תמישה יד וש"ח	3270	31.0	+60	+1.9	+31.0
הגבלק וש"ח	1832	34.0			-134
הגבלק 5ש"ח	1373	344	-10	-.7	-1656

השקעות תעשייה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
כור בכ 1.0	13082	927			+111
מרכזית ב 0.1	11175	50.0			-20.0
כלל תעשיות 1 וש"ח	239	20895	-2	-.8	-14059

חברות להשקעה
השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אנגיש ש	7490	317	-60	-.8	-352
אינקטה וש"ח	78.0	9796			-5594
אלגר ש	13850	95.0			-60.0
אלגר מ	14200				
אלרן מ	* 5370	361	+121	+2.3	+514
* ביצוע חלקי 95.00%					
אמישר בב 1.0	1001	500	+11	+1.1	+150
אפיק 1.0	— לא נסחר —				
אפיק 5.0	— לא נסחר —				
גחלת השקעות וש"ח	1270	30.0			-30.0
גחלת אג"ח	100.0	610700			-8700
דבבאר וש"ח	725	900	-25	-3.3	-900
דבבאר 5ש"ח	552				-1770
חברה לישראל 1ש"ח	4010	2998			-1699
חברה לישראל 5ש"ח	* 4000	280	+90	+2.3	+863
* ביצוע חלקי 90.10%					
ולפסון 0.1	117800 תב	1.2	-8000	-6.4	-3.9
ולפסון 1.0 ש	25300	30.0			
אספא א 0.5	23080	84.0	+690	+3.1	+61.0
פועלים השק וש"ח	842	5416			-5876
מודיד השק ש	33000	1.0	+500	+1.5	+20.0
מור השק אגח 124	11623				
חירון מ"ד וש"ח	2284	188	+23	+1.0	+5.0
חירון מ"ד 5ש"ח	1348	685	-7	-.5	-798
ישום החזקות וש"ח	227	7112	-1	-.4	-1724
יצוא ש	13850	51.0			-51.0
ירדן א 0.1	1650	400	-30	-1.8	-572
כלל ישראל 50.0	1170	500	-30	-2.5	-274
לנדיק וש"ח	1139	170	+8	+.7	+80.0
לנדיק 5ש"ח	560 ש		-29	-4.9	-140
מגור וש"ח	560 תב	1000	+39	+7.5	+806
מגור א 5ש"ח	435 תב	500	+35	+8.8	+500
מגור אפ ב	266	2000	-2	-.8	-2000
מגור אג"ח 1	124.0	600			-600
עוז השק ב 0.1	3231 תב	60.0	-359	-10.0	-453
עוז השק ב 0.5	1980		-20	-1.0	-92.0
פמה א 0.1	7619	9.0	-400	-5.0	-9.0
פמה 0.5	6040	217	-60	-1.0	-153
פריון כ 0.2וש"ח	12700	197			-236
קרדן וש"ח	105.0	10303	+1.0	+1.0	+1452
קרדן 5ש"ח	88.5	1000	+2.0	+2.3	+2347
קרדן אופציה (1)	58.0	48598			-37188
קרדן אג"ח	100.5	45500	-.5	-.5	-30150
אדריבי פתוח 2.0	9154	134	-46	-.5	-120
אלרן ש	5281	519	+201	+4.0	+1064
דיסקונט השק ש	2453	572	-37	-1.5	-434
כלל ישראל 10.0	1123	1649	+8	+.7	-945
פז השק ש	3066	514			-85.0

נסחרות במט"ח

יגורית מ — הפסקת מסחר —

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
דלק חיפושים1.0	5061	1067			+71.0
דלק חיפושים5.0	3270	1396			+1130
דלק נפט אפ 2	2444	1683			-1695
פז חיפושי נפט	34245	103			+41.0
י.ג.א.ל. 5.0	* 738	28945	-82	-10.0	-79443
* ביצוע חלקי 67.40%					
מ.ב.ג. 1.0	7099	261	-111	-1.5	-828
מ.ב.ג. 5.0	3220	2185			-2048
פראויל ב 0.03וש"ח	7350	27.0			-13.0
נפטא ש	3201000	3.0			+1.0

רשימה מקבילה
מסחר ושרותים, מלונאות ומחשבים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
גבי הדר וש"ח	— לא נסחר —				
גבי הדר אופ (1)	— לא נסחר —				
רשף ביד וש"ח	1030 תב	488	-115	-10.0	-4692
תבל ב"ד וש"ח	388	1717			-1717

רשימה מקבילה
תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוז	יתרת ביקוש/היצע
אלקטל וש"ח	142.0	2771	-4.0	-2.7	-7126
אלקטל אופ' (1)	58.5	29590	-2.0	-3.3	-12120
בורן וש"ח	664	1800	-10	-1.5	-5458
מאגרי טכנולוגיה	175.0	1206	+3.0	+1.7	+795
מז-הן וש"ח	490	2190	-11	-2.2	-3314

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אבן	5510.57	5435.47
אבוקה	528.33	518.08
אגוז	250.69	245.90
אג"ר	1630.95	1599.16
אגדה	2729.27	2676.20
אגמור	1910.63	1873.44
אגר	444.18	435.00
אגרית	150.49	147.49
אגולי	270.99	269.03
אדריך	782.94	767.87
אדיר	3814.76	3741.59
אדים	5450.81	5331.27
אדנון	738.99	724.21
אלה	606.21	595.78
אלבגג	665.20	650.26
אלמוס	102.89	100.71
ארז	360.94	354.03
אס	175.32	171.65
אשל	183.56	179.88
אשנב	247.81	245.54
בדולח	2683.73	2632.78
ברק	547.14	536.69
בוק	544.97	534.39
בינקה	304.48	303.89
בריב	1552.73	1522.86
גבע	1082.47	1066.88
גורן	430.40	422.54
גיא	9990.55	9843.39
גיל	3342.07	3279.67
גלית	613.58	606.11
הדסה	408.34	404.51
חולמית	496.36	486.71
הלב	242.59	237.53
הרדן	1485.79	1457.83
הרוע	264.67	259.42
ורדית	583.14	572.64
ורדד	377.03	370.54
זקל	440.49	432.17
זיו	416.81	413.25
חד	533.27	524.08
חבצית	2692.07	2633.64
חצב	20528.19	20232.32
חי	19079.96	18885.27
חביב	532.13	521.76
חדוה	160.57	157.06
חליפין	132.25	131.67
חמנית	206.95	205.96
חן	141.59	141.05
טוסו	1449.67	1418.15
טל	6119.59	6045.47
טליה	427.49	419.35
יהלום	2518.66	2478.11
יהודית	401.42	397.44
יערה	423.40	414.88
יסבר	357.68	350.87
כחל	137.80	135.15
כלנית	641.83	630.01
כפרית	259.51	256.27
כרמל	149.96	146.92
כתר	1190.47	1167.56
להב	4780.92	4692.08
לטסטים	121970.54	119938.90
לפיד	432.49	424.04
לקט	1794.07	1758.33
לשם	352.24	338.76
מגור	1268.16	1236.24
מבכבה	3697.26	3664.29
מגד	256.46	253.04
מגדן	3648.49	3606.39
מגדל	393.31	389.70
מור	1981.70	1953.65
מרגנית	928.90	920.24
מכבי	26052.90	25619.26
מכון	982.52	963.54
מעוז	4685.98	4597.09
מעיין	756.82	741.83
משואה	341.99	348.35
סגולה	1522.14	1492.38
סומו	117.76	117.38
סיגל	1264.25	1240.25
סנה	28363.96	27937.18
סביון	373.22	321.80
סיון	507.00	496.77
סלע	6615.69	6521.01
סביון	670.72	658.17
סנונית	155.22	152.53
סלעית	337.53	335.91
סתוית	497.86	487.39
עבר	400.39	393.10
ענבר	185.85	185.03
עמית	384.61	377.51
עירית	813.57	809.97
פירן	480.00	473.99
פנינה	1272.82	1246.43
פנת	2611.99	2591.41
פרחי	460.05	449.84
צבר	138.44	135.85
צוקר	1699.89	1666.44
צבר	584.77	573.31
צמרת	480.59	479.99
צוק	117.66	117.20
צורי	1059.89	1038.14
צפרדע	541.51	534.62
צפורן	1878.22	1841.93
קליע	2354.07	2343.94
רגנית	18762.42	18611.11
רימון	125.21	124.96
רקמה	811.94	798.68
רקפת	413.45	406.63
שבים	419.00	411.84
שקד	334.23	331.36
שירה	456.38	452.10
שמיר	379.77	372.36
שנור	889.69	877.10
שקמה	927.46	905.03
שקד	182.46	178.90
תאנה	293.43	291.18
תדהר	579.74	576.86
תירוש	511.21	505.41
תמר	225.61	221.38
תפוח	185.65	184.43
תרשיש	1430.55	1402.52
תשרי	502.46	491.62

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר
דבר ראשון בבוקר

דירות למכירה
דירות בשכירות
עסקים
מכוניות
הצעות עבודה
מכירות
הלוואות
טלוויזיות
ריפוי והרדיה
דירות גאות
פוליש ונקיון
נרשמו לנישואין
הכרזות
ירושלים
שרונים

חוק הזדמנות שווה בעבודה תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה בשל מינו או מעמדו האישי או הורותו, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. המעבידים צפויים לעונש על פי החוק.

דרושים מקומות עבודה

هكذا من الأصل

דבר היום

בשורה או אשליה

תגובתו המשולשת של גוש הליכוד־דתיים בהצבעות בכנסת אתמול היא בשורה טובה למדינת ישראל ולעם ישראל, אשר רק מקצתו יושב בה. לו היו התיקונים בחוקי השבות והמרה מתקבלים, היה הקיטוב בארץ והפיצול בין זרמי היהדות מחוצה לה גובר. מפלת ההצעות מוכיחה כי בכנסת הנוכחית משתקף עדיין המצב בציבור הישראלי, שבו אין רוב לאבירי הכפייה הדתית ולמשרתי קיצוניותם. אין להסיק מכך שגם בכנסת הבאה, שאליה מנווטים רוב הפוליטיקאים את עצמם ולאורה הם מחשבים את הצבעותיהם, יהיה המצב זהה, משום שבסיעת הליכוד בכנסת הבאה יפחת משקלו של הרכיב הליברלי. בתוך רכיב זה כלט אתמול חופש־הצבעה אישי, גדול בהרבה מזה שנהוג בסיעה המשיכה להתקרא „חירות" אך דורשת מחבריה עבדות. אפשר לצפות שבמאבק הנואש על מושביהם המצומצמים של הליברלים בהתאחדם עם „חירות" יוקרבו ראשונים עריקי אתמול, אחרוני הנאמנים ליומרת מפלגתם הגוועת.

עיקביות רבה בהצבעותיו הפגין אתמול אחד הח"כים של הליכוד, יצחק שמיר. טבעי שח"כ זה תרם את חלקו לניסיון הכושל למימוש הבטחת הליכוד לסיעת ש"ס לתיקון חוק ההמרה. הסכמים יש לכבד – ותמורת נסיון זה חזרה ש"ס לממשלה, בדמותו חסרת־התיק, כביכול, של יצחק פרץ. כעת עלולה ש"ס להעניש את הליכוד ולתמוך בהקדמת הבחירות, כדי לטרוף את קלפי הכנסת ולקוות כי בכנסת הבאה תשיג יותר מאשר בנוכחית. אך ח"כ שמיר עשה כמיטב יכולתו.

למרבה הפליאה, מסתבר כי ח"כ זה הוא גם ראש־הממשלה, וכי בהצבעה על הענקת חנינה לרוצחים ולשאר מורשעי מחתרת הטרור היהודית בשטחים צירף את אצבעו לתומכים. הוא עשה זאת בניגוד לעמדתה של הממשלה, כפי שהובעה בדברי שר־המשפטים. אפשר גם שעשה זאת בניגוד לכל תקדים. לו ידעו חוקרי שירות־הבטחון הכללי לפני שלוש שנים כי הממונה עליהם מיניסטריאלית יתמוך בחנינה למי שיורשעו בעקבות חקירת־שב"כ מפרכת ומוצלחת, אולי לא היו עמלים כל כך.

קשה היה להשתחרר אתמול מרישומו של גוש המערך והשמאל כמושל במדינה, בעוד הליכוד והדתיים באופוזיציה. כך בהצבעות בכנסת, כך בגילוי שר־הבטחון יצחק רבין על ניסיון קודמו („אציל הנפש") משה ארנס, להתערב בשגרירות ישראל בוושינגטון להפרעת שיחות רבין על ה„לביא", כך בהצלחת השרים פרס, וייצמן, בר־לב ובהמקין לנסח פשרה עם הדרוזים של בית־ג'אן. כל עוד עומדים בעינם המוסדות הנוכחיים של ממשלת שמיר ושל קבינט־התיקו המכריע בתוכה, זו אשליה בלבד, אך לרגע קצר אתמול מותר היה ליהנות ממנה.

פצעי לחץ

מאת עליזה ולך

תופעה מעניינת מתרחשת לאחרונה בלוח־הפגישות של ראש הממשלה יצחק שמיר. הוא רואה חברי־כנסת שאינם נמנים עם מפלגתו בתכיפות גדולה, בוודאי גדולה מתכיפות פגישותיו עם חברי המרכז של מפלגתו שלו. אל חשש, הוא אינו מתכוון לעשות הסבה פוליטית, ואילו לוח־הפגישות שלו היה מצוי בשליטתו הבלבדית, הוא לא היה מזמן ללשכתו מדי יום ביומו חבר־כנסת כלשהו מ„התחיה" או מש"ס או מ„מורשה" או מהמפד"ל או מ„אגודת־ישראל".

הברית הבלתי־קדושה שכרת הליכוד עם המפלגות הדתיות הפכה את לשכת ראש־הממשלה, בקריה של שמיר, למוקד עליה־לרגל למסורת שתדלנות, במקום שתדלנות אפשר לומר, בשפה מקובלת יותר, הפעלת לחצים.

הפצע שנגרם בשל מיבצע של [illegible] מפשר הפנים – שהופקר בידי שמיר לשמרטפות, עד שש"ס תחליט אם הליכוד עשה מספיק מאמצים להשבת רוב לחוק ההמרה – עוד לא העלה ארוכה, ועל דלתו של שמיר מתדפקים שתדלנים דתיים אחרים.

השתדלות הליכוד למען חוק ההמרה מעוררת התפעלות – אמרו לשמיר חברי־הכנסת ורדיגר, שאקי ויוסף, שנפגשו עימו באמצע השבוע – אבל מה בדבר חוק „מיהו יהודי"? אם הרוב שיתקבץ סביב חוק ההמרה יהיה גדול מהרוב שיתרכז סביב „מיהו יהודי" – שהוא האבא של כל התוקים הדתיים שנועדו להסדיר את הרישום של גרים – אז־נשקול תמיכה בהקדמת הבחירות. עד כאן, הבהרה ההגבה של שלישיית „מיהו יהודי" לשמיר.

יוצא אפוא שהש"סתום שנועד לבלימת ח"כ־הרב פרץ קטן מכדי לעצור את דליפת עמיתו, ח"כ־הרב יעקב יוסף, מהקואליציה. בעיני הליכוד זה דבר גרוע. ומשמעותה של פרישה מן הקואליציה עלולה להיות הצטרפותו, יחד עם ח"כ נוסף או שניים, ליוזמת פרס להקדמת הבחירות. מנקודת־מבטו של הליכוד, זה גרוע אף יותר.

ואם לא די בלחץ הדתי, נתון שמיר באחרונה גם ללחץ חילוני: בעוד עשרה ימים, יתכנס מרכז „התחיה" להחליט על הגשת הצעת־החוק שלו להקדמת הבחירות. הצעת־החוק הזאת מונחת בצנרת זה זמן מה, כמו כדור בקנה־אקדח לפני הלחיצה על ההדק. לפני כחודש, הגישה „התחיה" לשמיר אולטימטום: אם לא תבלום את מאמציו של פרס לקדם את רעיון הוועידה הבינלאומית, בין היתר באמצעות הקמת התנחלויות, נתמוך בהקדמת בחירות.

האיום הברור הזה נוסח בכתב, והונח על שולחנו של שמיר. מאז, מתעניינים הח"כים יובל נאמן וגרשון שפט בשאלה האם המכתב הונח במגש התיוק או במגש הטיפול. למורת־רוחם, הולך ומתחוור להם שגורלו של הפתשגן שלהם אינו שונה מגורלו של סעיף הקמת ההתנחלויות בהסכם הקואליציוני. לכן, מתכוננת „התחיה" למסע הסברה בהתנחלויות – בגדה וברצועת־עזה – בסיסמה „לא היתה לנו ברירה".

משום מה משוכנע שמיר ש„התחיה", בעלת־בריתו האידיאולוגית של הליכוד – גם אם היא מעין מכרסם ממשפחת המחנה הלאומי – לא תוציא אל הפועל את זממה, שכן יותר מכל צעד אחר ישרת צעד זה את היריב המשותף. אלא שהאולטימטום של „התחיה" נעשה מיום ליום נחרץ יותר, ובסופו של דבר לא תוכל מפלגה בעלת אמינות גבוהה כל כך לסגת ממנו – מה עוד שנסיגה אינה כלולה בלקסיקון הפעולה של „התחיה".

הגיעו הדברים לידי כך, שאפילו ח"כ גאולה כהן – המתנגדת בעליל להקדמת הבחירות – נקטה יוזמת־שכנוע משלה והפעילה אותה על עמיתיה משכבר הימים, אלה שעמם הלכה במדבר הפוליטי. לא אוכל להחזיק בכוחות עצמי את מתקפת מצדדי הקדמת הבחירות, אם שמיר לא יעשה כברת־דרך לעבר „התחיה" – היא מבהירה לבני־שיחה – ואז תוטל האחריות להקדמת הבחירות על הליכוד.

ואולי זה מה שבעצם רוצה שמיר. אולי נמאס לו מכל הסחטנים הנושכים בצוואר. הרי לא תיאר לעצמו שאחרי שהגיע בשלום לראשות הממשלה – אחרי שנתיים וחצי של חשש מדוזק, האם תקיים מפלגת העבודה את הסכם הרוטציה – יהיה תלוי בבעלי־בריתו הנוטרים, חלקם בקואליציה (הדתיים) וחלקם באופוזיציה („התחיה"). אנשי לשכתו דאגו בוודאי להראות לו את הסקרים האחרונים, המצביעים על ירידה בכוחה של מפלגת העבודה ובפופולאריות של פרס.

אולי חושב לעצמו שמיר: מדוע שאתנגד להקדמת הבחירות? בחירות עכשיו אינן נוחות למפלגות הדתיות, וגם „התחיה" – הנהנית מתוספת מנדטים בסקרי דעת־הקהל – עשויה לאבד אותם בקלפי לטובת הליכוד, אם זה יאמץ את המסר של הסכנה שבוועידה בינלאומית. אני אראה להם מי כאן הבוס, חלפה בוודאי במוחו של שמיר המחשבה – ברגע של כעס או חוסר סבלנות. ואולי קרה הדבר כאשר יובל נאמן התיישב בכסא שמולו, בלשכתו שלו, בפעם המי־יודע־כמה. אולי?

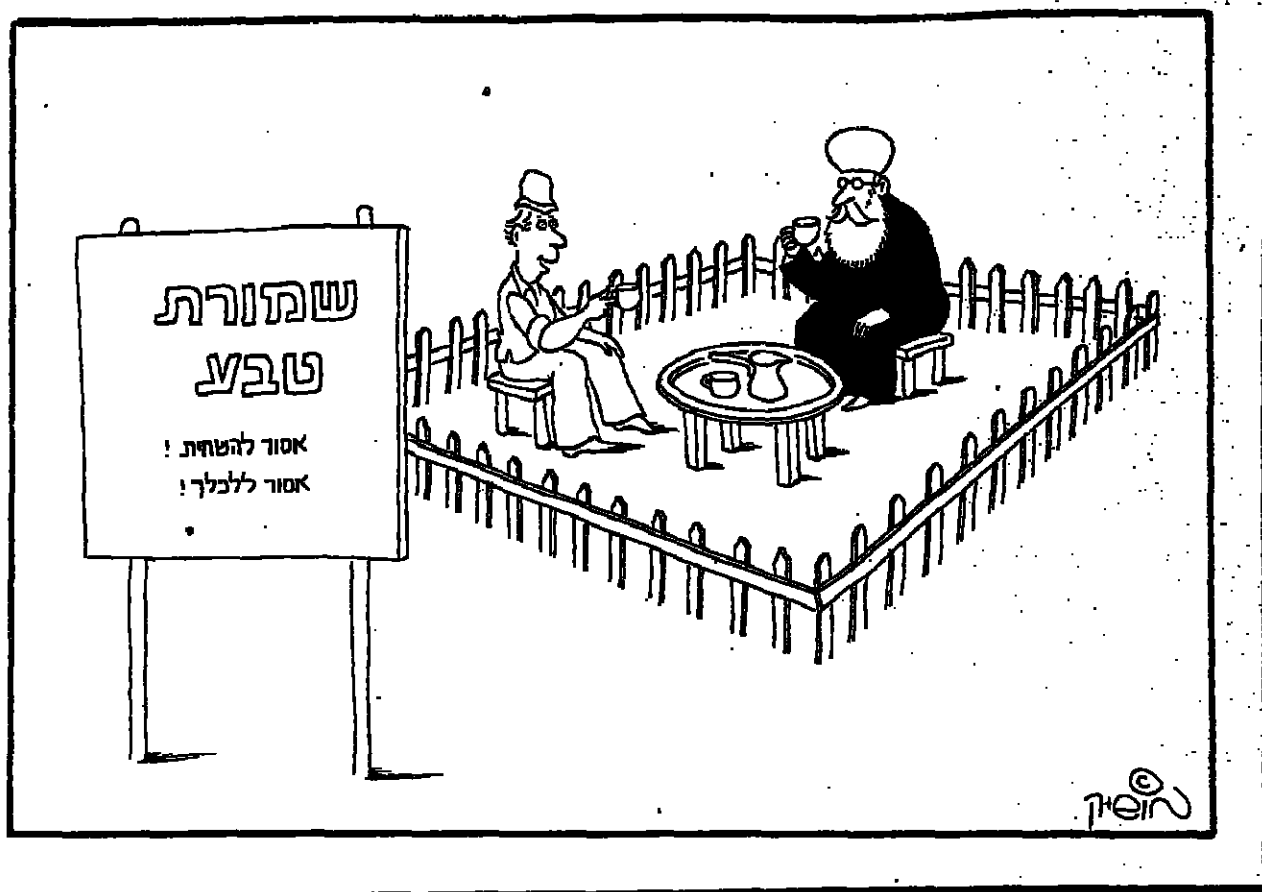

שלב ג': הקטנת התקציב

מאת דרור שרביט

הדעות עדיין חלוקות על הצלחת שלב ב' בתוכנית הכלכלית, אך אמוראי כבר פועל להפעלת השלב הבא

על רקע האכזבה הכללית מתוצאות שלב ב' של התוכנית לייצוב המשק וביזבוז זמן יקר בדרך אל השגת יעדי הצמיחה, השינוי המבני והטבת מאזן התשלומים – בולט בתקופה האחרונה סגן שר האוצר עדי אמוראי, כמי שמפגין אופטימיות רבה יחסית, ומשתבח בהישגים שהם מעבר להורדת האינפלציה.

אל נטעה. אמוראי חרד מפני הצפוי במשק בשנה הקרובה על רקע התרופפות תקציבית, תביעות שכר גדולות ובחירות 88', אך סיכומים מעודכנים של ההתפתחויות הכלכליות עד כה מביאים אותו למסקנה כי לצד הורדת האינפלציה עלה המשק על פסים חיוביים בתחום התוצר, התעסוקה, ההשקעות ומיתון הצריכה.

את ההערכות השונות משלו, שמשמיעים דוברים כלכליים בכירים, תולה אמוראי בעובדה שהם מנהלים את המלחמה הקודמת, זו של 1986, שאמנם הצביעה על עליה חדה בצריכה, ירידה בחיסכון וקיפאון בהשקעות – אך אינם חשים את דופק המשק מאז סוף 1986 והמחצית הראשונה של 1987.

לדעת אמוראי, זו גם בעייתם של קובעי המדיניות. הנתונים שמסופקים להם על הפעילות המשקית הינם בפיגור גדול, ולמעט ההתפתחות התקציבית, התנהגות האינפלציה והמצב בחזית המאזן המסחרי, מתקבלים כל הנתונים האחרים על הפעילות במשק באיחור [illegible].

כדי להרגיש את הדופק המשקי, בודק אמוראי באופן שוטף את חיבורי החשמל לתעשיה. זה, לדעתו, מדד שיכול לסמן את המגמות במשק באופן המעודכן ביותר. בדיקה כזו העלתה כי ב־1986 גדלו חיבורי החשמל לתעשיה ב־25 אחוז. מסקנת סגן־האוצר היתה כי המשק הגביר את פעילותו והרחיב את התוצר. אומדני הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה בסוף 1986 על עליית התל"ג ב־1.1% ועליית התוצר העיסקי ב־1.9%, נראו לו נמוכים מדי, ואמנם, קביעה סופית של התפתחות התוצר כמה חודשים מאוחר יותר, הצביעה על צמיחה בשיעור כפול מזה שהוערך תחילה: התוצר גדל ב־2.2 אחוזים והתוצר העיסקי – ב־3.7 אחוזים.

תופעה דומה מתרחשת גם השנה. לדעת אמוראי, גדל התוצר בשיעור שנתי נוסף של 4 אחוזים, כלומר מושג היעד של מה שנהוג לכנות צמיחה. מצב חיבורי החשמל מצביע על גידול נוסף של 20 אחוז בחודשים הראשונים. ונתון משמעותי נוסף: המשק פועל על בסיס של תעסוקה מלאה. אומנם, שיעור האבטלה עודנו ברמה של 4.8 אחוזים מכלל המועסקים, אך תמונה זו מייצגת בעיקר אבטלת נשים – ואילו הסקטור העיסקי אינו יכול לגייס גברים, מצב שזכור רק מתקופות הגיאות במשק הישראלי.

ההתפתחות בתחום היבוא חדלה גם היא להיות עתירת מוצרי צריכה. רק 15 אחוז מהיבוא הם מוצרים כאלה, 21 אחוז מוצרי־השקעה ו־64 אחוז מופנים לתשומות ייצור. ב־1986 היו מוצרי ההשקעה רק 3 אחוזים מהיבוא.

גם את התפתחות החיסכון במשק מציג אמוראי בצורה שונה. בשנים קודמות חיפה החיסכון הפרטי על הגירעון הממשלתי ויצר מאגרי חיסכון פנויים להשקעה. בשנת 1986 חלה ירידה חדה בחיסכון הפרטי – ההפרש הופנה לצריכה – אך ירידה זו קוזזה בעודף בתקציב, והתוצאה: החיסכון הלאומי היה זהה לשנה הקודמת ואף גבוה מהשנים 1981—83 שהצטיינו בשיעורי חיסכון פרטי גבוהים במיוחד.

בשנת התקציב הנוכחית ממשיכה הממשלה לקיים עודף תקציבי – כך בכל אופן מראים נתוני הרביע הראשון של שנת התקציב. היקף הספיגה הסתכם ב־250 מיליון שקל, למרות הזרמה של 450 מיליון שקל בשוק ההון לנוכח המדיניות המפנה מקורות הון לסקטור העסקי. אומנם אין ודאות שזו תהיה התמונה בכל שנת התקציב כולה – הרזרבה כבר אכולה והלחצים לפריצת התקציב, עוד לפני שידועה השפעת תוצאות מו"מ השכר, גדלים מכל עבר – אך עדיין יש סיכויים טובים לשמור על תקציב מאוזן ואולי אפילו סופג, כדוגמת השנה הקודמת.

סגן שר האוצר מביא כתימוכין להערכותיו את ההתפתחויות האמיתיות במשק – את השינויים שנערכו לאחרונה בחיזויי ההתפתחות במשק על ידי כלכלנית האוצר רות לוונטל. האומדן המעודכן צופה עתה גידול מואץ יותר בהשקעות והרחבה נוספת בתוצר, המלווה עם זאת בהרעה בעודף היבוא.

לוח הזמנים הכלכלי אינו משאיר זמן פנוי רב בשנה וחצי הקרובות. הרביע הבא כבר מוכתב על־פי ההתפתחויות שהיו עד כה, בעוד שהשנה הבאה תעמוד בסימן צל־הבחירות 1988. נשאר רביע אחד להפנאה, שאולי ניתן לתקן בו כמה מהמגמות הרצויות בתחום הצריכה, התקציב ומאזן התשלומים וזה הזמן, לדעת אמוראי, להיערך לכך. היערכות, לדעתו, פירושה מעבר לשלב ג' של המדיניות הכלכלית שבצד חיסול הגירעון בתקציב והרפורמות בשוק ההון והמיסים גם תקטין את חלקה של הממשלה במשק ותפעל על בסיס מצומצם יותר, שבו הן המיסים הן תשלומי ההעברה יהיו קטנים יותר.

בזווית חדה / חגי אשד

מתפנתרים בהר מירון

תיאטרון חיפה, מעין בלעם מודרני, משמש אחד ממוקדי ההיתוך של הישראליות החדשה של יהודים וערבים ודרוזים. היא נוצרת גם בבית־ג'אן

על אירועי בית־ג'אן אפשר להסתכל בכל מיני צורות. למשל: התפרעות אלימה של תושבי בית־ג'אן הדרוזים, חבריהם מכל ישובי הסביבה, כנגד משטרת ישראל. רק תותחים היו חסרים שם – אומר פקח פגוע של רשות שמורות הטבע.

אבל אפשר גם לשאול: למה הגיעו הדברים לידי כך? מה רוצים מהדרוזים? לוקחים מהם את אדמותיהם – פעם אחר פעם ובכל מיני סיבות ותירוצים – עד *שנשמטת הקרקע מתחת* לרגליהם והם מאבדים את שיווי משקלם. פעם לוקחים מהם לצורכי ביטחון, ונותנים לקיבוצים השכנים; ופעם – לשמורות הטבע.

והדרוזים נמצאים במצוקה אמיתית. בית־הספר נמצא ב־50 כיתות שכורות במקומות נפרדים. לזוגות הצעירים מקרב החיילים המשוחררים אין מקום לבנות את ביתם. הם עושים עכשיו מה שעשו „הפנתרים השחורים" ותושבי ואדי סאליב לפניהם. כל מה שעשו תושבי השכונות, כשהם היו במצוקה קשה, לפני שיקום השכונות. שכחנו שהם שרפו חנויות במרכז העיר? קודם שעשו זאת, לא שמענו את קול המחאה. הגיע הזמן שנקשיב לזעקת הדרוזים. לא נותנים להם לחיות. הם אנשים כואבים ומרים. צריך ללכת לקראתם. הם קנו את זכותם על אדמתם בדם חלליהם־חללינו. הם נפלו בהגנה עליהם ועלינו. איך אפשר להתעלם מזכות שנקנתה בדם?

הרוחות התלהטו והם הניפו דגלים דרוזיים במקום דגל ישראל. ומישהו צעק „איטבח אל יהוד". צריך להפסיק את ההידרדרות הזאת לפני שיהיה מאוחר מדי. אבל הם לא יוצאי דופן. יהודים לא צועקים על המשטרה שלנו שהיא נאצית? ולא רק על המשטרה. גם בפיותיהם של יריבינו, כל אחד מאיתנו זוכה לשמוע את הכינוי „נאצי". וגם כשלא צועקים, *משווים* תמיד את מדינת ישראל לרפובליקה של ויימאר.

אז מה רוצים מהדרוזים, אחרי שלושה חודשים של שביתה זועמת שלא זכתה למענה? כנראה שהסגנון החריף הזה והמזג הלוהט הזה צומח מאדמתה של ארץ הנביאים. אלה הגזימו מאוד בכל תוכחותיהם, ומאז – כולנו מגזימים מאוד. כל הזמן.

גם אנשי שמורות הטבע. הם צריכים לחשוב גם על האנשים, ולא רק על העצים והאבנים. גם על צורכי החיים, ולא רק על שימור ערכי הנוף. שיהיו קצת פחות קנאיים.

וזה ההיבט האחר של הסכסוך האלים הזה. אפשר לראותו כתיגרה על האדמה בין שני מחנות ניצים שאיכפת להם מאוד. אלה נלחמים על אדמתם הפרטית בעבר, בהווה ובעתיד. ואלה – על נכסי הציבור, על שמורות הטבע. גם לפקחי שמורות הטבע איכפת מאוד שהאדמות הללו, השייכות לנוף ארצנו, לא יישללו מהציבור. לא יישללו מהטבע עצמו. לשני הצדדים איכפת מאוד. כל אחד בסגנונו ולפי הרגליו – המתנגשים זה בזה עד שתימצא פשרה כזאת או אחרת. כדי שאפשר יהיה להמשיך לחיות על האדמה הזאת, ולאהוב אותה ואת הנוף ואת הטבע, ולחיות בה את כל הזכרונות הפרטיים והקולקטיביים הקשורים באתרי ההיסטוריה והארכיאולוגיה. ולעשות זאת יחד ולחוד. כל אחד לפי דרכו.

גם כך אפשר לראות את אירועי בית־ג'אן. עדיין אפשר לקוות שניתן לראות בהם סכסוך של בני הארץ הזאת, שיסתיים לבסוף בפשרה, למענה ולמענם. חבלי לידה של עם הארץ. עם של בני הארץ הזאת, שהולך וקם לנגד עינינו. בקרבנו ומתוכנו. בינתיים אולי רק בצורה גולמית, בלהט של תיכוך והיתוך. גם בכאב וגם בדם, כדרכם של חבלי לידה.

זהו תהליך ארוך ומתמשך, שיש בו מעלות ומורדות. הוא יקח הרבה זמן. גם במלחמות נגד אויבים משותפים – וגם בתיגרות ומריבות בין יהודים ליהודים, בין יהודים לערבים, בין יהודים לדרוזים. וכל היתר.

והיתה גם פרשת נאפסו, על טהרת השפה העברית ה„צברית", הארץ־ישראלית. גם שפה זו שייכת, איכשהו, לכור ההיתוך הזה של עם אחד בארץ אחת ושפה משותפת אחת. והיא שייכת לו בצד השפות האחרות, של יהודים ודרוזים וצ'רקסים – וגם ערבים, כמובן – שהמפריד ביניהם עדיין רב מן המאחד.

יוסוף אבו־ורדה – שחקן ערבי־נוצרי מתיאטרון חיפה – אמר לשבועון „כותרת ראשית", שהוא כל כך מעורה בחיים היהודיים עד שהוא אפילו חולם בעברית. הוא רואה את עצמו כישראלי לכל דבר – „כחלק אינטגרלי מהמציאות הישראלית, מהחוויה הישראלית, וגם כפרט בחברה שתורם ליצירת המציאות והחוויה הזאת". אבו־ורדה מדבר כישראלי, מתנהג כישראלי – אבל בהכרתו הפוליטית, הוא אומר, הוא פלסטיני. הוא פליט שנולד בגוש־חלב, להורים עקורים מבירעם. תחושה זאת, של פליט ועקור, התנכחה אצלו בגיל מאוחר כ„הכרה פלסטינית".

„כישראלי," אומר יוסוף אבו־ורדה, „אני יוצא־דופן בהיותי ערבי – אם כי פחות ממה שמקובל, אצל היהודים, לחשוב". „ישנו ציבור גדול של ערבים־ישראלים שחיים כמוני – אולי זאת הערביות הישראלית החדשה. וגם כפלסטיני אני יוצא־דופן בתחושת הישראליות שלי שאינה שונה בהרבה, אני חושב, מן החוויה התרבותית שלך".

כך אומר יוסוף אבו־ורדה ל„כותרת ראשית". וזו עדות מעניינת מאוד על המשותף והמאחד, שכבר התחיל להתפתח בארצנו – בצד השונה והנפרד – בארבעים שנים קצרות. וגם על מה שעתיד להתחולל בארצנו בארבעים השנים הבאות. ואולי העתיד ירוץ מהר יותר מן העבר.

הגברת מהירות התהליך תתרחש גם, באורח פאראדוכסאלי, הודות לתיאטרון חיפה – שחוזר ומתאר בווריאציות שונות את כיעורנו ואשמתנו הכמעט־מטאפיזית, כיהודים, כישראלים, כבני־אדם. שהרי זה תפקידו וזה גורלו של היהודי על במת העולם – לשמש כנאשם כל הזמן. נאשם בעיני עצמו ובעיני זולתו, בעיני אלוהים ואדם, בעיני יהודים ולא־יהודים.

ויש כאן סימטריה: התפקיד הטבעי של הערבי הוא להטיל את האשמה בזולתו. האימפריאליזם הקולוניאליזם אשמים. הבריטים והצרפתים האמריקאים – וגם הרוסים, פה ושם. והציונים ומדינת ישראל – על אחת כמה וכמה. וכך – באורח אידיאלי – שובר יהושע סובול, בתיאטרון חיפה, את המחיצות בין יהודים לערבים: אלה נאשמים ואשמים תמיד ובכל, ואלה – כמאשימים וצודקים תמיד ובכל. ושלום על ישראל וישמעאל. בינתיים.

וכך, כמין בלעם של ימינו, משמש תיאטרון חיפה כאחד ממוקדי ההיתוך של הישראליות החדשה, שיוסוף אבו־ורדה מדבר עליה.

אבל זה יקח זמן. ובינתיים – צריך לתקן כל מיני עוולות אמיתיות וממשיות, וצריך לסיים בהקדם את הסכסוך על אדמות בית־ג'אן. אם הדרוזים יהפכו ל„פנתרים שחורים" – הדרך חזרה תהיה קשה יותר. ואולי לא תהיה דרך חזרה.

חצי מטוס, קצת להרוג

מאת טדי פרויס

שמיר ופרס מחפשים שביל זהב לייצור ה„לביא". משמעותו: השגת הכל באמצעים אחרים — פיזור ההוצאה על פני שנים רבות יותר וגיוס אותם כספים עצמם מכיס הציבור במקום מן התקציב

סוציולוגים מסבירים כי הצלחתו – או כשלונו – של המזכ"ל מיכאיל גורבצ'וב בשינוי פני הכלכלה של ארצו תלויה, בין היתר, ביכולתו להתגבר על התעשייה הצבאית. ב־40 השנים האחרונות צברה זו כוח פוליטי־כלכלי, שהמימסד חייב להתמודד עמו. התעשייה הצבאית פיתחה שאיפות משלה, המדבירות ורומסות שיקולים לאומיים.

פרופ' סיימור מלמן, מרצה להנדסה תעשייתית באוניברסיטת קולומביה – מורם של כמה מאלופי צה"ל ושל כמה מנהלים בתעשייה הישראלית – השמיע השגות לגבי תעשיות ביטחוניות בכלל. בין היתר, העלה ספקות ביחס לחכמה שבבניית תעשייה צבאית גדולה בישראל. לדעתו, מטשטשת תעשייה כזו את התחושה הנכונה לגבי כדאיות בייצור – משום שלקוחותיה הן *ממשלות*, המשלמות בכסף תקציבי. דיעה דומה הביעו אמנון נויבך וד"ר יורם פרי, בחיבור שכתבו על מאפייניה של התעשייה הבטחונית בארץ. אחד מנושאי חיבורם הוא „הלביא".

המחלוקת על פיתוח ה„לביא" מחזקת את הדיעות שצוטטו כאן. בצד האיזכור, כי הלביא יהיה מעולה – מציאה כלכלית, כבוד לאומי ומנוף לפיתוח טכנולוגי – מזכירים תומכיו כי פרנסתם של כמה אלפים תלויה במטוס ומציינים שתעשיות נוספות תקרוסנה אם הוא ייגנז. לבסוף, הם מדגישים כי המפעל המופקד על פיתוחו – ולאחר מכן על ייצורו – של המטוס, מרכז סביבו 100,000 פתקי קלפי(!). הטענה האחרונה אינה משכנעת במיוחד (ראה „דבר" מיום 7 ביולי,) אבל שרים בממשלה וחברי־כנסת לוקחים אותה ברצינות. גם ב„חרות" יש ל„לביא" מתנגדים, אבל עיקר הספקות רווחים בקרב המערך ובין כלכלנים, בנוסף להתנגדות –כאילו היה זה עניין של מה בכך – מצד אנשי־צבא ומצד חיל האוויר.

האימרה הנדושה – והבלתי־מוכחת – „מלחמה היא עניין רציני מכדי להפקידו בידי גנראלים", מושמעת ברמה כ„הוכחה" לחוסר־רצינותה של ההתנגדות ל„לביא". הוא הדין גם כשהמתנגדים מעלים נימוקים לא־מלחמתיים – כמו מחיר, כדאיות ושימושים אלטרנאטיביים בכסף. הרי על פי התבונה העממית־פולקלוריסטית – שבראש הפסקה הזו – דווקא הגנראלים צריכים להיות בעד הכסוס, ולהתעלם מכל יתר השיקולים; ועוד 'מתברר' לפתע, כי הן שומרון, אביהו בן־נון, אשר שניר המנוח – כמו הרוב המכריע במטכ"ל וכן עזר ויצמן – כל אלה מבינים במטוסים פחות מפרופ' ארנס וגדעון פת, ופחות מראשי ההסתדרות וועד עובדי התעשייה האווירית.

מילת הקסם היום היא „פשרה". מהותה של זו האחרונה לא הובהרה, ועולה ממנה ריח של היעדר כושר־החלטה. פשרה ניתן לעשות בין דרישה לקנות 100 או 200 מטוסי קרב ובין כוונה לבצע 20 או 30 קידוחי נפט: קשה לפשר בהתלבטות אם לפתח או לא לפתח מטוס־קרב – או בין הכוונה/רצון לירות (או לא לירות) באינדירה גנדי. פשרה היא מושג כמותי, וקשה ליישמה בדיון הנוגע לעקרונות. אי־אפשר לפתח באמצעים עצמאיים חצי־מטוס־קרב או „להרוג קצת" את ראש ממשלת הודו.

יצחק שמיר ושמעון פרס מחפשים את שביל הזהב. משמעותו של זה אינה אלא השגת הכל באמצעים אחרים: פיזור ההוצאה על פני שנים רבות יותר, גיוס כספים שיבואו ישירות מכיס הציבור ולא באמצעות תקציב המדינה. אלה הם תרגילים חשבוניים, שנועדו להסתיר את הנטל שיועמס על המשק – בתוספת משאלות־לב פילנתרופיות.

משאלות־לב, כי ויתורים על שכר מצד עובדי התעשייה האווירית הם, בינתיים, הכרזות של ראש הממשלה ושל אחרים – אך לא של הנוגעים בדבר. ה„חמישה מגדסים לכנסת" מוכנים להפגין ולאיים, אך טרם אמרו מלה בדבר נכונותם להפחית משכרם למען הפרוייקט הלאומי (לאחרים) ומקור הפרנסה (שלהם). נכון לאתמול בערב, הם קוראים לפרוע את החשבון דרך הספקים, דרך המעשנים (הצעת שרת הבריאות), ובעצם – מכל עם ישראל (מילווה חובה), אך לא מעצמם.

ויש גם ניגוד לעובדי „אתא". פועלי „מנועי בית שמש" (ולאו דווקא מנהלי החברה ומהנדסיה), שכרם אינו מהנבוכים. גם לא השי־לחגים שמוענק להם. השנה, אמורה התעשייה האווירית להפסיד סכום הנאמד בין 20 ל־110 מיליון דולאר ותלוי בהיקף ההזמנות. שיעור־הפסד כזה, האין בו כשלעצמו משום הזמנה לוויתור על שכר? ואת, ללא קשר לפרוייקט אשר עלול להכרית את מטה־לחמם של פועלים ומהנדסים אחרים, אשר יש המציעים עתה שיפרישו מכיסם למען פרנסת 100,000 המצביעים מלוד?

ראש הממשלה מזכיר גם התייעלות, צימצום הוצאות, הגדלת הפיריון ועמידה בתקציב המדינה. איך? אם ניתן, בקריאה אחת להשיג את כל אלה – יעול, חיסכון פיריון – למה רק לגבי ה„לביא"? למה לא גם ב„עלית" ו„כיתן", „אליאנס" ו„בזק", „צים" ו„המדפיס הממשלתי", ובמשרד הרישוי? האם אלה כבר מיועלים חסכוניים ופוריים במידה אופטימאלית? האם להוקוס־הקסמים של יצחק שמיר לא יפה לגביהם???

שום פשרה לא טמונה בהצעות של ראש הממשלה ושל ממלא מקומו. טמון בהן מאבק של סחבת הסוואה, אשר – בסופו של חשבון – יביאו את כל הקשיים וההסתבכויות, שמתנגדי ה„לביא" מצביעים עליהם כבר היום. רק שבעוד שנתיים (אחרי הבחירות) יהיה מחיר הגניזה גבוה יותר והפיצויים לספקי־משנה מרובים יותר. וההוצאה הכספית – זו שתהיה, בעת הדיון הבא, בחזקת 'כבר בוצעה' – תהיה עצומה יותר משהיא כיום. או שמא יקראו אז שמיר ופרס ושושנה ארבלי לעוד פיריון, עוד התייעלות ועוד פחות עישון?

אם שמיר ופרס וחבריהם משוכנעים כי הפרוייקט חשוב וחיוני, שיורו להמשיך בו: אם לא – שיצטרפו לקוראים לבטלו.

התקווה הכלכלית של השלום

מאת אלי הורביץ

ב־1992, במצב של אי־מלחמה, תהיה ההוצאה הבטחונית – לפי הערכה – כ־5 מיליארד דולר, במקום 7.9 מיליארד בסצנריו של אי־שלום. ההפרש הזה גדול יותר מכל ההוצאה האזרחית כיום

הבעיה המרכזית של המשק היא הגרעון במאזן התשלומים והטיפול שניתן לבעיה לאורך שנים הוביל אותנו לנקודה שבה מותר לאמר כי נכשלנו. גם אם בהשוואה לעצמנו אנו מתקדמים באחוז היצוא מתוך התפוקה, גם אם אנו רואים גידול מסויים בייצור וביצוא, אין אנו מצליחים להדביק את הצריכה הציבורית והפרטית הגדלה. אין אנו מפתחים רמת חיסכון והשקעה שתאפשר לנו צמיחה אשר תספק את צרכינו הגדולים. בהשוואה עם מדינות אחרות מצבנו עגום עוד יותר. עייפתי מלהשוות עצמנו עם ארצות אירופה ואמריקה. אבל בוש אני גם בתוצאות ההשוואה עם סינגאפור ואירלנד. לאן התקדמו הן והיכן אנחנו (8000 דולר יצוא לנפש בסינגאפור 3,000 עד 7000 באירופה, 3000 באירלנד ו־1500 דולר בישראל) הסיבות לכך רבות. ביניהן, מדיניות לא נכונה של הממשלה, גישה לא נכונה של ההסתדרות, ספול לא נכון שלנו.

אבל, האין להוצאה הבטחונית השפעה מכרעת?

היום אנו מוציאים על בטחון כרבע מן ההכנסה הלאומית. אם בסצנריו של שלום נוציא על בטחון ב־1992 סכום דומה לזה שאנו מוציאים כיום, הוא יהיה פחות בשליש בערך ממה שנוציא בסנריו של אי־שלום. ההפרש גדול מכל ההוצאה האזרחית בתקציב – הוא כמחצית ההשקעה במשק:

מחיר המלחמות הוא כ־5% מתל"ג לשנה – הצמיחה הממוצעת הצפויה, בכל סנצריו, היא פחות מ־5% כלומר, לעולם לא נגיע לעצמאות כלכלית. והמלחמה אינה כל ההוצאה הבטחונית.

היעדר מלחמה – ומוטב השלום – עשוי להיות בסיס לסצנריו שישנה מהותית את מצב המשק כפי שהוא נראה לעין. ומהו הסצנריו האפשרי?

פרופ' חיים בן־שחר (חב"ש) בספר שעדיין לא פורסם, ניסה לחשב סצנריו שנראה לי סביר ולא אופטימי במיוחד.

לשנת 1992 צופה בן־שחר למזרח התיכון כולו תפוקה לאומית בסך 121 מיליארד דולר באי־שלום, וכ־150 מיליארד דולר בשלום. כל האינדיקטורים חיוביים במידה ניכרת: צמיחה של 6% במקום 3.8%; תפוקה לנפש בשיעור 1,800 דולר במקום 1,500; גידול יצוא 8% במקום 6%; עליה של 5.4% בצריכה פרטית במקום 3.7%.

המספרים החזויים בישראל ב־1992 הם: אוכלוסיה 4.95 במקום 4.75 מיליון נפש בסצנריו של אי־שלום; 1.7 מיליון מועסקים במקום 1.6 מיליון; מלאי הון של 91 מיליארד דולר במקום 75 מיליארד; עליה של 2% בהתייעלות במקום 1%.

והתוצאות: גידול של 5.8% בתל"ג במקום 3.2% (38.7 מיליארד דולר במקום 30.3); גידול 7.6% במקום 4.4% (18 מיליארד דולר במקום 14 מיליארד) (לדעתי, ניתן בסצנריו של שלום, לגדול יותר, ואפילו הרבה יותר, גם בתל"ג וגם ביצוא): התפוקה לנפש תגדל ל־7,800 דולר במקום 6,400 (מ־5,500 דולר של היום). התפוקה למועסק תגיע למספר המכובד של 22,760 דולר במקום $18,940 (מ־17,000 דולר כיום): הצריכה הפרטית לנפש תעלה ל־4,500 דולאר (מ־3,600 כיום) במקום ל־3,980 לפי סצנריו של אי־שלום. גם תמונת הגירעון במאזן התשלומים ואינדיקטורים אחרים נראים טוב יותר במידה ניכרת בסצנריו של שלום.

לעניות דעתי לא הגזים חב"ש כלפי מעלה. הגידול

(המשך בעמ' 8)

هكذا من الاعمال

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

נושא מרכזי

„הנושא החברתי כלכלי עמד במרכזן של מערכות הבחירות שהתקיימו השנה במערב אירופה, ומפלגות שידעו להציג מנהיגות, השגים כלכליים ועליה ברמת החיים הצליחו לזכות באמון הציבור". דברים אלה אמר רענן כהן (בתמונה), ראש אגף הבחירות במפלגת העבודה, בהרצאה בפני החוג לקשרים בינלאומיים שליד מועצת פועלי ת"א בהשתתפותו של תדי קאופמן, מזכיר המועצה. כהן הוסיף שתוצאות הבחירות באיטליה הוכיחו שלמרות שבביצוי קראקסי, המנהיג הסוציאליסטי של איטליה הפר את הסכם הרוטציה, התחזק כוחו, בשל השגיו הכלכליים, מה שמוכיח כי מפלגה המסוגלת להציג לעם מנהיגות עם השגים חברתיים כלכליים יש באפשרותה לזכות באמון הציבור.

מבין עניין

ראש עיריית תל-אביב שלמה להט קיבל אתמול מכתב מחבר האופוזיציה בעיריה, אריה צוקר, ובו הוא מודיע לו, כי מתן 600 דולארים דמי אש"ל לכל אחד משמונה חברי מועצת העיר שיוצאים לביקור במחנות ההשמדה בפולין, הוא בבחינת חלוקת טובות הנאה ושוחד. אבל צוקר איננו מסתפק רק בהגדרות. הוא הוסיף והודיע אתמול, כי ההקצבה בסך 600 דולארים חייבת במס הכנסה, אלא אם יציגו חברי המועצה קבלות על ההוצאות. בזה צוקר מבין. לפני שפרש מהשירות הציבורי היה סגן נציב מס הכנסה.

נתן רועי

מילגות לזכר

פרס ומילגות חולקו ביום ד' מטעם „קרן אדיס דה פיליפ" ביום מלאות 9 שנים למותה של מייסדת האופרה בתל אביב. בערב זכרון לאדיס דה פיליפ שנערך בבית ציוני אמריקה בתל אביב, הוענק פרס של 1,000 ש"ח למנצח לשעבר של מקהלת האופרה ד"ר הלל פינקס, ומילגות של 700 ש"ח כל אחת לזמרת עטליה יצחק, ולזמר יובל זמיר. ביום ד' בבוקר היתה עליה על קברה של המנוחה בבית העלמין בקרית שאול בהשתתפותם של זמרים ועובדים של האופרה לשעבר ומוקירי זכרה של אדיס דה-פיליפ. את התפילות ערכו זמרי האופרה לשעבר.

בביקורה בחוף השנהב, קיבלה אשת ראש הממשלה שולמית שמיר, כמות גדולה של קפה במתנה. בהיות מצוקת הזקנים קרובה ללבה, החליטה לחלקו לזקנים בירושלים.

מינוי

פרופ' אריה גלוברזון מהחוג ללימודי עבודה באוניברסיטת תל אביב נתמנה כמנהל „מכון גולדה לחקרי עבודה וחברה". המכון משותף לאוניברסיטת תל אביב ולהסתדרות העובדים. פרופ' גלוברזון הצטרף לפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת תל אביב בשנת 1962, הקים בה את החוג ללימודי עבודה ועמד בראשו. כן עומד פרופ' גלוברזון בראש תכנית הלימודים במינהל שירותי בריאות מטעם הפקולטה למדעי החברה והמרכז לניהול מערכות בריאות ע"ש רובנס אשר מתבצעת באמצעות „רמות – רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ". פרופ' גלוברזון מילא תפקידים כיועץ בינלאומי למינהל מטעם האו"ם וממשלת ישראל. היה ממקימי האגודה הישראלית לחקר יחסי עבודה והיה נשיאה במשך שתי קדנציות. לפרופ' גלוברזון מינוי כפרופסור-אורח בביה"ס ללימודי עבודה באוניברסיטת מונטריאול.

עזרה מידידים

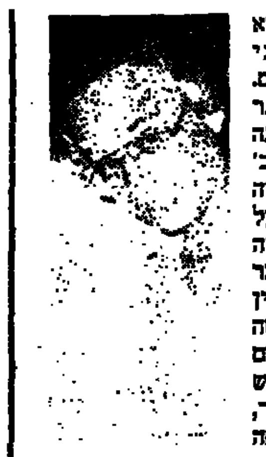

לביה"ח ע"ש שיבא בתל-השומר חוגי ידידים ברחבי העולם. אחד מהפעילים ביותר הוא חוג הידידים בוינה שבראשו עומדת גב' גיזלה גרטנר. חוג זה נטל על עצמו להקל על המחלקה לכירורגיה פלסטית את המעבר מהבניין הישן לבנין החדש. העזרה פירושה גיוס סכומי כסף נכבדים לרכישת ציוד חדיש למחלקה. גב' גרטנר, למרות מחלתה, הצליחה לעמוד במשימה ולארגן שני ערבים חגיגיים, אחד לחברים ולפעילים, והשני לשמנה ולסלתה של וינה בהם אנשי כלכלה, פוליטיקה וחברה. לא נעדר גם מי שהיה נשיא אוסטריה ד"ר קירכשלגר. את הארוחה המפוארת בערב השני תרם מלון אימפריאל המפואר בראשות המנהל מר אנגלהרד. בשני הערבים הרצה לפני הנוכחים פרופ' חגי צור (בתמונה) ראש המחלקה לכירורגיה פלסטית בתל-השומר.

נושא לסימפוזיון

ספרו של אשר מניב „חולשתו של הכוח" ישמש נושא לסימפוזיון בחסות המרכז הבינלאומי לשלום במזרח התיכון. ישתתפו בו הח"כים מוטה גור ויוסי שריד, וכן צבי בסה, בהנחיית ד"ר אריה יערי. הסימפוזיון יערך ביום ראשון הקרוב באולם „צוותא" תל אביב בשעה חמש ושלושים. המחבר עצמו מאושפז ולא יהיה נוכח במעמד, אך יקבל דיווח נאמן.

מופע ליצוא

ההצגה המוסיקלית „ארץ טרופית משגעת" בכיכובו של מתי כספי ובהנהלתו המוסיקלית הוזמנה לסיבוב הופעות באנגליה בתחילת ינואר 1988. מפיק המופע א. דשא, פשנל, הצליח לעניין אמרגנים שונים בעולם אשר מגיעים לישראל לראות את המופע על מנת ליצא אותו לחו"ל. חברת אמרגנות בריטית בשם „בארי קליימן קונצרט" שלחה נציגים אשר ראו את המופע בישראל בשבוע שעבר וכבר הזמינו את המופע לסיבוב הופעות באנגליה. מנהל התיאטרון העממי מנהל משא ומתן לסיבוב הופעות בארה"ב, באירופה וביפן.

שני תימנים

נציב שירות בתי הסוהר, גונדר דוד מיימון, הוא בן העדה התימנית. הוא היה האלוף התימני הראשון בצה"ל ובעת הוא נציב שירות בתי הסוהר התימני הראשון בישראל. יחוס זה הופך אותו לאישיות מועדפת אצל יוצאי תימן, שהורשעו בדין ומרצים עונשם בבתי הכלא. אתמול, בעת שסייר במחנה מעשיהו ברמלה, פגש גונדר דוד מיימון את סרבן הגט הוותיק ביותר בארץ, יחיא אברהם יחיא, בן 70, המרצה זה 26 שנים (!) מאסר בכלא ישראלי, לאחר שהביע את התנגדותו לתת גט לרעייתו. יחיא הקשיש, ששוכב בבית החולים הקטן של מתקן מעשיהו, זוכה ליחס טוב מן הסוהרים, השומרים עליו היטב, כדי שלא יאונה לו כל רע. לפני זמן מה הועיקו הסוהרים אמבולנס לאחר שמצבו של יחיא הורע. גונדר דוד מיימון פתח בשיחה עם יחיא. השיחה בין השניים התנהלה בערבית-תימנית בעלת ניגון עסלי (טהור). כששאל מיימון את יחיא אם ירצה לצאת מהכלא אמר הקשיש: „לא." וכשביקשו ממנו הסוהרים שיחתום על דף נייר, שמתיר לצלמים לצלמו, סרב. יחיא הקשיש אינו חותם על אף נייר מחשש שדף הנייר הוא טופס הגט ששולחת אשתו. מאז נכנס לכלא, בשנת 1959 ועד היום, לא חתם יחיא על נייר כלשהו.

נתן רועי

המדור נערך ע"י אורה ורניצקי

מכתבים למערכת דבר

בעקבות כנס ניצולי קסטנר

לפי דיווח על כנס ניצולי קסטנר („דבר" 23.6) „מעטים מניצולי... באו לדבר בזכות קסטנר" אפשר היה להתרשם שאנשים הדירו רגליהם מהמעמד. האמת היא שבאו הרבה יותר משאפשר היה לשער. שכן מכלל 1650 ניצולים הגיעו לארץ מלכתחילה רק כ-1200. מהם נפטרו במשך 43 שנים כ-600. לכושתנו, ירדו בן הארץ במשך 42 שנים כ-200. החלק החרדי נמנע מתמיד מלהשתתף בכנסים (הנה, הרבנית טייטלבאום מאסטמר נמצאת בארץ, ולא באה...): לא מעטים זקנים מדי מלהיטלטל ביום קיץ חם למרחקים, לא מעטים לא אותרו. לפי הרשימות הגיעו 75 אחוזים מכל אלה שיכלו להגיע.

בין הדוברים לא היה ולוא גם אחד שלא דיבר „בזכות קסטנר", להוציא אולי את עו"ד פנו ווזל, אשר הבא לדרשית כמטרה להציג עמדה אחרת, ואף הוא לא אמר מילה של שלילה. עיקר העניינים היה בתחום המחקר והראיות המתעודדות שההיסטוריונים הציגו והוסיפו מבדים למפעל ההצלה האדיר של ניכור ימי הייאוש האבודין, שרבבות רבות נותרו בחיים בזכות קורבנו הגדול בהתהלכו בלוע האריה הטורף. לא „הרכבת" בלבד – וכה סלוא כל ציבור תנועות הנוער, מקצה פוליטי אחד למשנהו, שניתן היה להשיג בימי טירוף אלה: בתי ילדים יתומים, פליטים שנזרקו מגבול אל גבול עד הגיעם לארץ שהיתה „יחסית, בטוחה עד אז מאות שהעזו להסתבך בחלום קלוש כזה של הצלה ואנשי ציבור מרכזיים, הציונים והלא-ציונים, של ההגנה, אשר היו כבני ערובה בידי הגרמנים. כדי שהעיסקה הגדולה אכן תמומש. אלה הרבבות ואולי יותר ניצלו בזכות פעולתו.

אלכסנדר ברזל

„הכשר" לוואלדהיים

שבועיים לאחר תפילתו הדרמטית של האפיפיור בגיא ההריגה בפולין, במסגרת ביקורו במולדתו, מוזמן אליו, לוותיקן, לביקור במלכות, את הקנצלר האוסטרי בעל העבר הנאצי. את דברי תפילתו ואת הנאמר בשיחה איש אינו יודע.

בהמשך, מבקר הקאנצלר אצל חוסיין, מלך ירדן, וזוכה לקבלת פנים מפוארת ולברכות על עזרתו לאומה הערבית, בזמן כהונתו כמזכיר האו"ם. בעקבות ירדן, הודיעו כבר מדינות נוספות על רצונן לארח את ואלדהיים, להעניק לו „הכשר" ולעזור לו במצוקת הבידוד בה הוא שרוי עקב עברו הנאצי.

המדינות הנאורות חייבות להמשיך ולהוקיע ולנדות את ואלדהיים עד שיתפטר מתפקידו ויגיד „מודה אני".

גיורא גושן־טבצ'ניק
תל אביב

חידוש אבסורדי

הפרלמנטריזם הישראלי הכניס חידוש אבסורדי שעוד לא היה כמותו במשך ימי קיומו. מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי, איש ש"ס, הביא להתפטרותו של השר הממונה עליו. רוני מילוא. העזה כזו עוד לא היתה אצלנו, לכרות יחסי הקואליציה המשובשים, ואסור שתקרה בעתיד. נדרשת התערבותו המהירה של ראש הממשלה בדבר. לא היה הפקיד מעיז לנהוג כפי שנהג, אלמלא היה בטוח בגיבוי של מפלגתו.

סבורני שגם המערך צריך להביע התנגדותו למעשה. אולי זה המקום להסכם ג'נטלמני בין הליכוד למערך, כדי למנוע את היותה של ש"ס כלשון מאזניים.

יצחק מאור
אשדות יעקב איחוד

הקצנה בנוער

אורי גורדון נזעק ב„דבר" מיום 28 ביוני, לממצאי סקר המורה כי שבעים אחוזים מבני הנוער נתפסו לקיצוניות עד לקיחת החוק לידיהם. ומדוע לא יהיו קיצוניים? הם האובייקטים למעשי חסימה, הרג ואונס. גם השלכת אבנים וזריקת בקבוקי תבערה אינה מבננת את היצרים.

מה ערכה של דמוקרטיה שאינה סולחת? אינני שואף לדיקטטורה, אך גם חינוך לדמוקרטיה ללא שלטון החוק הדמוקרטי, לא יעזור. על החוק להבטיח את חיינו בלי להיות מאויימים במיטעני חבלה, סכינים וכו'. דמוקראטיה היא לא רק „זכויות האזרח", היא גם חירותו. היא לא רק „חופש ביטוי", היא גם חופש תנועה בכל מקום בארץ. היא גם הגנה על רכוש ונפש. לא יועיל כל חינוך לעיצוב „אישיות דמוקראטית, הומניסטית, יהודית וציונית" ללא השלטת סדר חוק.

כי על כן יש הקצנה בנוער ואף נטיה לאלימות גוברת. כאשר הרחוב סוער, הוא משפיע. כאשר הרחוב יהיה שקט - יעזור גם החינוך בבית הספר.

צבי סלע
יגור

קריאה בחלל ריק

במלאות עשרים שנה למלחמת ששת הימים, נכתבו מאמרים וכהם הערכות על מה שקדם למלחמה, על מהלך הקרבות ותוצאותיהם, והשוואת המצב הנוכחי למצב הבדינה של ערב מלחמה זו. משום מה, לא הוזכר, בכל החומר הרב שנכתב, הנאום אותו השמיע הרמטכ"ל של מלחמת ששת הימים, בכנס שנערך, עם תום המלחמה, על הר הצופים. באותו נאום כתבה רא"ל רבין, בבשפט אחד, את הנושא המרכזי מאז מלחמת העצמאות: „ארץ מחכה לעם". כי אכן כך היה: הארץ שוחררה, החנק של ההסגר הוסר, ירושלים אוחדה. ורבין בטא במשפטו הקצר את האפשרויות ההיסטוריות שלא היו כמותן מאז, ואת המתחייב מהן: להביא את המוני היהודים לארצם. זו היתה השעה לחידוש פני הציונות בהבאת בשורת הארץ לגולה, חידוש תנועות הנוער, והבאת ההמונים ליישוב הארץ. בזה טמון העתיד.

הדבר הוחמץ. לא כך נהיו פני הדברים. קריאה זו נשארה בחלל ריק. חכמי הדור נאחזים עכשיו בכל הפתרונות הנראים להם ומתרצים את הכשלונות בתירוצים שונים ומשונים. נגררים אנו אחרי מציאות הנעשית איתה גרעיני כשלון ואולי אף למעלה מזה.

שונא ברונשטיין
קרית-חיים

קיפוח גימלאי „קרן נתיב"

גימלאי „קרן נתיב" במצוקה לאור קיפוחם ביחס לשאר הקרנות. המצב נגרם בגלל טעות של נציגי הגימלאים אשר לא רצו להצטרף לחישוב הכדה, כפי שעשו שאר הקרנות.הנציגים טעו. אך האם יש להעניש את כולנו על טעותם?נכון שמבחינה יורדית הצדק עם הנהלת הקרן,אך מדובר פה על חברים הנמצאים בעשירונים הנמוכים, חלקם בגלל שחיקת הפנסיה,ראוי להעניש אותם.

אני פונה לחבר קיסר ולחבר רב פלג בבקשה למצוא דרך לתקן את המעוות תיקון. רק אתם יכולים לשכנע את הנהלת קרן „נתיב" לנהוג לא לפי משורת הדין היורידי. במקרה זה מדובר בקיום בכבוד אשר מגיע לנו כמו לשאר הגימלאים.

זילברשטיין מרדכי
קרית חיים

איך מחשבים גרעון

יורשה לנו להעיר לידיעה (1.7.87) תחת הכותרת: „מקפת סובלת בגרעון אקטוארי של כ-30 אחוז": על מידת רצינותו של הבקור תעיד העובדה שהוא מבוות את עודף ההכנסה על ההוצאה, לאחר השיערוך. בין השנים 1985 ו-1986 הגיע למסקנה שישנה „ירידה גדולה בעודף ההכנסה על ההוצאה ב-1986 לעומת 1985, כאשר אין כל בסיס להשוואה כזו, היות ב-1985 היתה האינפלציה למעלה מ-190 אחוזים ואז כמובן רווחי השיערוך הסתכמו ב-723 מיליון שקל מתוך 800 מיליון סך הכל העודף ואילו ב-1986 היתה האינפלציה כ-19 אחוזים בלבד, לכן רווחי השיערוך הסתכמו ב-202 מיליון מתוך 392 מיליון שקל של עודף ההכנסה על ההוצאה.

יוסף גולן
דובר קרן מקפת

בריכה בנוה־שאנן

בנוה שאנן קיימות שתי בריכות שחיה יוקרתיות. אחת בכבנין והאחת מרוחקת מהמרכז, אך שתיהן פתוחות רק לבינויים. המיליונר, ברנרד שרייבר, ראה את מצוקת התושבים בשכונה וביקש לבנות בריכה במרכז הקהילתי ע"ש אבא חושי.

בריכה במרכז הקהילתי היתה יכולה לשרת את כל חסרי-האמצעים, הקשישים, הילדים אשר אין באפשרותם וביכולתם להנות מהבריכות הקיימות, או להגיע לחוף הים, נסיעה המצריכה שני אוטובוסים.

לכל הדעות היתה צריכה עיריית חיפה לקבל את הצעת הבניה בשמחה. הזדמנות פז לשפר את איכות החיים של התושבים בעזרת תרומה. אלא שתשובת עיריית חיפה היתה שהשטח מיועד לפתוח נוסף.

עדינה ויגננסקי
נוה-שאנן/חיפה

מתנות כחול־לבן

לקראת יריד המתנות שנערך בבית מלון תל אביבי (מבוב להרשות, לילסבה), עלתה במוחי השאלה היכן הם כל הפועלים שנהגו להפגין נגד רכישת מוצרים תוצרת חוץ. נעלמו באלמו כל אותם הפועלים שעמדו ליד חנויות הנעלים של „באטה" בזמנו, וצעקו בוז לתוצרת החוץ. מה עם ועדי העובדים הכורתים את הענף אשר עליו הם יושבים!

אסתר גינזבורג
כפר סבא

דבר — לפני 60 שנה

מצבת זכרון לחיים סלומון

הועדה האמנותית אשר בעירית ניו יורק דחתה את ההצעה להקים מצבת זכרון לחיים סלומון, מהנוף יהודי מפולין, אשר הצטיין בפעולתו על סחרורן של ארצות הברית. הועדה מצאה כי לדעתם של מומחים בתולדות אמריקה אין הוכחות הסטוריות מספיקות המעידות על היות סלומון ראוי לכבוד זה. האגודה של יהודי פולין באמריקה אומרת להלחם על בטול החלטתה של הועדה.

למשפט שברצבורד

הארכיבישוף הרוסי מיקולי, עד ראיה לפרעות אוקרינה, הודיע לבית הדין בפאריס, כי הוא מוכן להופיע בתור עד במשפט שברצבורד. תחת ידיו נמצאות תעודות רבות המאשרות את השתתפותו של פטליורה בפרעות. הארכיבישוף משמש עתה במשרה חשובה במונטבידאו באורוגואי.

„עת לבנות" בהנהגת ציוני פולין

ורשה. ועידת ציוני פולין נסתיימה. נבחר ועד מרכזי חדש בן 10 חברים, כולם כאחד מחברי סיעת „עת לבנות".

לפני 40 שנה

שני ישובים חדשים

שני ישובים חדשים הוקמו אתמול: על שפת אגם החולה הוקם הישוב „איל". זה שמו הזמני. ליד חדרה הוקמה נקודה של חיילים משוחררים בשם „דרב לאת".

מפעל „לעם במצור"

ביום א' נפתח מפעל „לעם במצור" בהשתתפות אלפי שליחים שהתרימו ראשי משפחות ואנשים המפרנסים את עצמם.

ההגנה – זרוע המגן החוקית היחידה של הישוב

ניו יורק. ועידת ציוני אמריקה קיבלה החלטה זו בין השאר: הועידה מאשרת את החלטתו של הקונגרס הציוני האחרון שקבעה את זכותו של הישוב העברי בארץ ישראל למדיניותה הנוכחית של מעצמת המנדט ומבטיחה להגיש את מלוא עזרתם של יהודי אמריקה לישוב ול„הגנה" שהיא זרוע המגן היחידה של הישוב בארץ ישראל.

התקווה

(המשך בעמ' 8)

ביצוא – גם ללא שלום – יהיה גבוה במידה ניכרת במוצע ומסילא יהיו הנתונים האחרים אף טובים יותר.

השיפור צפוי הן מתרומה ישירה של השלום והן מתרומה עקיפה. לדעתי, ניתן לראות ארבעה אלמנטים עיקריים בבהינת התרומה הישירה של מצב שלום.

הראשון הוא חיסכון בהוצאה הבטחונית. חב"ש הניח הוצאה דומה לזו של היום כ-5 מיליארד דולר במקום הוצאה של 7.9 מיליארד דולר בסצנריו של אי-שלום. הפרש זה משמעותי ביותר. הוא גדול יותר מכל ההוצאה האזרחית כיום ודומה להוצאה האזרחית הצפויה במצב של אי-שלום. היסכון זה אם ישמש נכון את המשק ויחולק, נניח כשליש לתשתית, שליש לפתוח המשק ושליש לצריכה, יתרום אף להשגת מספרים נאים יותר משחזה חב"ש.

התרומה הישירה השניה תתבטא בסחר הישיר עם האיזור. יואל רבן, בעבודה שהבין בפברואר השנה, אפיין את ישראל, מצרים, ירדן ולבנון כארצות שמרבות בסחר בינלאומי (ירדן מייבאת כ-100% מהתל"ג, ישראל ולבנון כ-60% ומצרים כ-37%; ישראל מייצאת כ-40%, מצרים כ-28%, ירדן כ-25% ולבנון כ-20%). בנתוח מעמיק של הטיית סחר ויצירתו הוא מגיע להיקף סחר אפשרי של מיליארד דולר בערך. כשישראל תייצא כ-760 מיליון דולר ותייבא 237 מיליון + דלק 770 מיליון. אלה מספרים מרשימים שניתן להשיגם בזמן קצר. הם מהוים כ-14% מהיצוא של ישראל וכ-10% מהיבוא (כולל דלק) בארצות השכנות – גם כן מספרים מרשימים.

תרומה חשובה ישירה של השלום לכלכלת ישראל יכולה להיות התיירות. תיירות ישראלית בעיקר, אבל גם זרה הבאה לטיולים משולבים באיזור וגם תיירות ערבית שתגיע לישראל אני מניח כאן סדר גודל של מאות מיליוני דולרים והנושא ניתן לפיתוח).

עוד תרומה ישירה משמעותית ורבת-דמיון אני צופה מצד מפעלים משותפים, מימוש ופיתוח משותפים של מקורות אנרגיה ומים, פיתוח חקלאות משותפת, תעשיית דשנים משותפת המבוססת על ייצור אמוניה מבוסס על גאז במצרים ופיתוח פוספאטים ואשלג ישראליים, שיתוף פעולה בענפי ההלבשה והטכסטיל, ואם לציין דוגמה אישית – יבוא מולסה במכליות שתחלפנה טוסים בגבול ויצוא תרכיזי מזון באותן מכליות בין מצרים לישראל (זה לא קורה היום בכל אי רצון מצרים לסחור עם ישראל).

התרומה העקיפה של השלום לכלכלה חשובה לא פחות. הקלת החרם, בעיקר תביא למכירות ישראליות משמעותיות יותר במזרח התיכון, וחשוב עוד יותר במזרח הרחוק. הדוגמה הבולטת היא יפאן, שקונה כיום כמעט רק מה ש„מכתיבה" ויכולה לקלוט עוד מוצרי יצוא מישראל בשווי 200 מיליון עד 500 מיליון דולר. כמוה גם הארצות המוסלמיות הגדולות, ופירמות ההושטות כיום מן החרם. זו תרומה שסיכומה יכול להגיע למאות רבות של מיליוני דולרים ביצוא.

התרומות העקיפות והישירות מציגות לפנינו אפשרויות נוספות והזדמנויות נוספות ואעמוד רק על אחדות מהן.

ההישגים הנמוכים של ישראל לעומת ארצות מייצאות אחרות כפי שצויינו לעיל נובעים במידה ניכרת מהיעדר של החברות הרב-לאומיות מן המשק הישראלי. קל לזה לאירלנד, שקרוב למחצית מועסקיה עובדים בחברות הרב-לאומיות, אלה המייצאות 95%-90% מתוצרתן. מצבה של סינגאפור נוח עוד יותר מבחינה זו. למעלה ממחצית מועסקיה עובדים בחברות רב-לאומיות. אפילו במדינות אירופה הקטנות כמו בלגיה, הולנד וארצות סקנדינאוויה מהוות חברות אלה כשליש מהמעסיקים. בישראל שיעור המועסקים בחברות רב-לאומיות אינו מגיע ל-1%. החברות הרב-לאומיות מביאות ידע שווקים, מקצרות את הזמן ומגבירות את הקצב של פיתוח היצוא. כניסתן אלינו לא נתאפשרה בשל החרם ובשנים האחרונות גם בשל אי-היציבות. קיום היציבות במשק ופיתוח פוטנציאל השוק יגבירו את כדאיות ההשקעות בארץ באורח כללי ויותר מזאת – יביאו חברות רב-לאומיות. אלה יבססו השקעתן על מאגר כוח האדם המתוחכם בארץ, על המחקר-ופיתוח וההנדסה של ישראל ועל סיכויי שיתוף-הפעולה האזורי: גורם מעניין שניתן ויכול להתפתח הוא הפלשתינאי כיום – כיהודי של הערבים.

הזדמנויות מעניינות יהיו ליצוא הידע כמעט בכל ענף בהנדסה, בחקלאות, בתיירות ובתעשייה קוא הרין בתיירות הרפואית, שבמעט דמיון ואומץ יכולה לשנות מהותית את מצבה הכלכלי של הרפואה בישראל.

אסטרטגיה תעשייתית מתקדמת, אשר תתבסס על הסצנריו הריאלי וההזדמנויות שתפתחנה – תוכל לקצור פירות מעניינים, בעיקר אם תתבסס על היש ותבנה את הצמיחה על הקיים – על הפיכת המפעלים המייצרים לשוק המקומי, למייצאים.

אבל אין טוב בלא רע. בוודאי יש כאן, סיכונים. רבים חוששים מהיבוא המתחרה. הוא אכן יבוא אבל רק כשוליים. גם ארצות האיזור וגם ישראל אינם צריכים לחשוש יתר על המידה מאיום זה. להיפך, בהיותו יבוא שולי עם עדיפות גבוהה בדרך כלל, הוא יביא ליעילות גבוהה יותר במשקים.

סיכון משמעותי יותר, שאיני יודע להעריכו, טמון ביבוא עובדים לישראל. אם אמנם תתפתח התעשיה בקצב האפשרי ולא יגיע ארצה הון פיזי זול בכמויות מספיקות תתפתח תעשיה עתירת עבודה. יבוא העובדים יצור בלי ספק בעיה כלכלית, חברתית ופוליטית אשר רק חשיבה ותכנון מראש יפחיתו אותה לממדים סבירים.

אבל הסיכון הגדול ביותר – האיום המסוכן ביותר – הוא חוסר האמון בשלום מצד הממשלות. דבר זה עלול לבטל ההישגים הכלכליים העיקריים של השלום. ביטול ההישג יגרום למפח נפש שיצור בעתיד בעיה פוליטית לשלום עצמו.

אם ממשלת ישראל לא האמינה בשלום ולא קיצצה משך זמן מסוים די בתקציב הבטחון – ואין אני מבקר פעולה זו – הרי כלכלית לא נהנינו מהשלום בצד ההכנסה. אם ממשלת מצרים לא איפשרה תנועת סחורות חופשית בין ישראל למצרים במיגזור המשקי היא תרמה תרומה שלילית לרצון הישראלים בשלום. ואכן ישראל לא ייצאה למצרים את שרצתה ויכלה ומשאיות המולסה לא הגיעו לארץ אלא יוצאו ליורדן במחיר יקר יותר בתוספת הוצאות הובלה, ומשם נקנו ע"י ישראל והגיעו ארצה. לא רק חוסר הגיון: זו תרומה שלילית שטבעה כאי-אמון בשלום.

אם הממשלות לא יחליטו שהן מהמרות על שלום ומאמינות בו – מההיבט הכלכלי ספק אם כדאי השלום. שלום אמת הוא שלום שמאמינים בו.

(הדברים הושמעו השבוע בכינוס המרכז לשלום בכנוסו תרומת השלום לשיקום הכלכלה באזור)

חוזרים לעתונות טובה

דבר

קרא מחר

דבר השבוע

„העבודה": פנים חדשות בהמראה
מאחורי הקלעים של הרכבת רשימת המועמדים לכנסת
עליזה ולך

הקוסמת משומרון
הסיפור הלא-ייאמן, איך הופכים מלח וזיתים לסוכר וסוכריות
חיים גורי

„בתר" מאזן של שנת מבחן
מודיה אבנימלך

הצמחוני העברי הראשון
הצמחונות, האורתומנטיקה והאספרנטו של בן־ציון חבקין
אלי שי

לא שייכת
אינגה דויטשקרון על ילדות בברלין הנאצית
מירי פז

חגי אשד, דני רובינשטיין, אמיר אורן, אמנון דנקנר, יצחק מרידור, ישראל לנדרס, ורדה צימרמן, דרור שרביט, אבירמה גולן, יוסי מלמן, יגאל תומרקין, שלמה שפיר, אהוד מנור, יצחק בן־נר
יוסי מלמן | ש. אבק

להשיג בכל הקיוסקים בארץ

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

• המזרח התיכון: מוסקבה יוזמת, וושינגטון מתגוננת
רון בן־ישי

• המהגרים: מחכים לאמריקה
ענת טל־שיר, יוסי באר, איטליה

• חקירה: הוילה ברחוב בוסתנאי
מרדכי גילת, מרסל זוהר, שרה ארנון

• סין מעוניינת באולימפיאדה
אלכס גלעדי

• אלכוהוליזם בישראל. הנוער בתמונה
נחמה דואק

• האיש שצילם את המגיפה
יגאל סרנה

אריה אבנרי על ריגר־פישמן
אדם ברוך על סוויסה־משגב
ג'ודי ניר על שלומית אהרון
אריאלה הופמן על אודי עמית

• יענקל'ה רוטבליט. 10 שנים ל„כך שחררתי את ירושלים"
יותם ראובני

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן בוכו עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת, רזיה ירדן

בנוסף לתרבות, סערות ואמנות: איל מגד ודוני סומק בדרשיות על שירי אביר גלבוע; יונה הדרי־דמג' על ספר חדש של פיליפ רות; דן מירון חותם את השלמות עם נתן זך

השקל שלך

هذا من الأصل

עכשיו

מורתי, מה זה איידס?!

מאת אורנה בן עמי

יותר ממאה אלף איש באירופה ובארצות הברית לוקים במחלת האיידס. באפריקה לבדה נושאים אותה בגופם יותר ממיליון איש. הסטטיסטיקה היבשה מספקת נתון מאיים עוד יותר: למעלה מעשרה מיליון בני אדם בתבל נושאים את נגיף האיידס וחשופים מיידית לחלות במחלה הנוראה.

היום האיידס הוא עובדה, שאין עוד יכולת להתעלם ממנה והדומה, שהעולם מתחלק עתה לשניים, חלק אחד, המדענים, הרופאים והחוקרים, המנסים להתמודד ולהלחם באויב החדש, בדרך הרפואה. החלק השני, שאר העולם, מנסה להתמודד עם האימה הזאת בדרך ההכרה והלימוד. וגם בנושא זה מציון יוצאת תורה.

המקום: כיתה ו' בביה"ס לוריא בירושלים.

התפאורה: ציורים של ירושלים בימי קדם ולוח עונות השנה.

המורה: נגע מרוז, סטודנטית בפקולטה לרפואה בירושלים.

נושא השיעור: מחלת האיידס.

המבחן: יימשך כל החיים.

"נגע, מה קורה אם אני שוחה בבריכה ליד חולה איידס והוא משתין לתוך המים?" שואל אחד התלמידים.

הכיתה מצחקקת.

נגע מציינת, שזו שאלה מצויינת והצחוקים נפסקים מיד. "דיברנו כבר על שני הנוזלים בגוף המעבירים את החיידק", היא מסבירה שוב בסבלנות, "אלה הם נוזל הזרע והדם. שתן לא מעביר איידס והנגיף גם אינו מסוגל לחיות במים". התלמיד מניע ראשו ומתרווח על הכסא בזה הרגע, כאילו הצילו את חופשת הקיץ ושוב הוא צולל בדמיונו במי הבריכה.

הרעיון ללמד את נושא מחלת האיידס בבתי־הספר "התבשל" במוחות רבים בעולם ובכל מקום בסגנון אחר ובדרך שונה. נושא הדגל בישראל הוא ינון שנקר, סטודנט לתואר שני בבריאות הציבור ורפואה קהילתית ועתונאי, – הכתב של גלי צה"ל בכנסת. את ההסבר הוא פותח דווקא מזווית הראיה העתונאית שלו: "התקשורת חשפה אותנו לנושא האיידס בדרך חשובה מצד אחד, אבל איימתנית ומאיימת מדי מן הצד השני. הכוונה שלנו בתכנית לבתי־הספר היא להרגיע, להתריע ולפקוח את העיניים".

בארה"ב ובבריטניה מתאימה עצמה שיטת ההסברה לטיפול אינטנסיבי של התקשורת בנושא האיידס. האמריקנים הלכו עד הסוף עם ההסברה, שינון מכנה "הסברה היסטרית". הם שלחו קונדומים בדואר, חשפו מבוגרים וצעירים לתשדירים בעלי עוצמה רבה בטלוויזיה, פתחו קווי טלפון ליעוץ והקימו קבוצות דיון של הומוסקסואלים.

בארץ כמו באירופה בחרו בהסברה פאסיבית יותר. הרצון הוא להגיע לכל מי שהוא חלק מהאוכלוסיה בעלת הסיכון וזו אינה רק ההומוסקסואלים ומזריקי סמים, אלא כל שכבת הגיל, שמקיימת יחסי מין והצעירים שיהיו פעילים בעתיד – כל אלה נכנסו למסגרת הסטטיסטית של אוכלוסיית הסיכון. "כיוון שאנו מדברים על שינוי הרגלים או עיצוב הרגלים בחיי מין, הרי הסיכוי להצליח אצל הצעירים גדול מזה שממתין לנו בחברת המבוגרים. הרגלים קשה מאד לשנות וקל הרבה יותר לגבש".

מה הייתם עושים לו חבר שלכם היה נדבק באיידס? האם שיעול או נשיקה מעבירים את המחלה? ומדוע חיוני כל־כך הקונדום? בבית־הספר לוריא בירושלים התלמידים כבר יודעים את התשובה בזכות פרוייקט חונכות של סטודנטים בנושא הבריאות

ינון שנקר נוטל זו השנה הרביעית חלק בפרוייקט של חונכות קבוצתית שמתבצעת בידי סטודנטים לרפואה ולבריאות הציבור. במסגרת הפרוייקט "פרח חלב" (פרוייקט חונכות, חינוך לבריאות) מעבירים 40 סטודנטים לתלמידים בכיתות ו'–י"ב שיעורים בנושאים שונים מתזונה שיניים ועד להדרכה מינית ולהסבר על מחלות לב ודם. כיום מגיעים הסטודנטים לכחמישית מכלל התלמידים בארץ וזו עדיין "טיפה בים" כפי שמגדיר זאת שנקר, אבל טיפה, שמוכיחה את יעילותה בבתי־הספר רבים.

לתוך התכנית המוצלחת אך המצומצמת הזו של "פרח חלב" יצק ינון שנקר את תכניתו בנושא האיידס.

הלבטים באשר לאופי התכנית והאם להעבירה בבתי־הספר היו רבים.

"התחלנו את שנת הלימודים מבלי לקבל החלטה בנושא הדרכת האיידס", מספרת עדיה בן דב, מנהלת בית־ספר לוריא בירושלים. "כינסנו במשך השנה את מחנכי כיתות ו' והחלטנו, שאי אפשר עוד לשחק את משחק בת היענה, כאשר הפחדים של הילדים כבר מתבטאים בשטח". והמטרה הראשונה היא אכן הפחתת הפחדים ולצידה כמובן סיוע במניעת הידבקות וכן "אם נצליח להפחית כך גם את השימוש בסמים וגיבוש חיי מין מסודרים, שימנעו הדבקות גם במחלות מין, הרי השגנו מטרות לא פחות חשובות מן המטרה של מניעת הידבקות באיידס", מסביר שנקר.

"הפחד נובע לא מעט מבורות. הילדים פונים להוריהם בשאלות ואלה אינם יודעים להשיב להם או מגבירים את הפחד בתשובות שאינן מדוייקות. כאשר מבהירים לילד את הגורמים למחלה ומלמדים אותו לדוגמא שנגיף האיידס אינו עובר באוויר, מפחיתים את פחדיו ומקרבים לחברה גם אנשים שלקו במחלה".

מעצבי התכנית החליטו לקיים התכנית למן כיתות ו'. נכחתי בשיעור שכזה ויצאתי ממנו בספקנות רבה לגבי ההחלטה הזו. עדיה בן דב לא הסכימה עימי: "לא ניתן לדעת בימינו אלה, כאשר הילדים חשופים כל־כך לתקשורת, באיזה גיל הם מפתחים את הפחדים וכמה הם יודעים. נכון שבכיתה רגילה יש פער גדול בין התלמידים ואנחנו משתדלים שהמסר יגיע לכולם".

הילדים: "חשוב מאוד שכאשר נגיע לתיכון נדע על המחלה. לא ידעתי למשל שאפשר להידבק במחלה מהזרקת סמים. אם הייתי נרקומן, הייתי מפסיק מיד".

התיכון פירושו בשבילם – בגרות, חיי מין ומפגש עם הפיתוי לשימוש בסמים. הם אמנם לא קוראים לכל הילדים האלה בשמם, אבל הם אסירי תודה על כך שמספקים להם את התשובות "לפני התיכון" כלשונם.

ובכל זאת התכנית שונה מעט מגיל לגיל: בכיתות ו' עד ט' לומדים רק את ששת הפרקים הראשונים שבתכנית ומוותרים עדיין על ההסבר המפורט של הסיכון שבחיי מין לא זהירים. בכיתות הגבוהות מכסים את הנושא כולו.

ועוד התלבטות: בידי מי יש להפקיד את ההדרכה הזו, האם בידי המורים והמורות וכך להגיע ליותר תלמידים?

"בחרתי ב'פרח חלב' ובסטודנטים לרפואה בשל כמה סיבות", מסביר שנקר. "ראשית משום שיש בסמכותיות של אנשי המדע כדי לשכנע את הילדים טוב יותר. פרט לכך הפתיחות של הילדים למשהו זר גדולה יותר מאשר למורים שלהם".

מסבירה נגע: "כאשר ביקשתי מהילדים שיכתבו את שאלותיהם על פתקים אנונימיים (זו דרך אגב דרך מעולה להגיע לכל השאלות גם המביכות ביותר) הם עשו זאת ברצון ובחופשיות. אך כשראו שהמורה שלהם מעיינת בפתקים, הם נכנסו ללחץ. אני מרגישה, שהם מאמינים לדברים שנאמרים על־ידי בר־סמכא מקצועי ושהם חופשיים איתי יותר, גם משום שאני לא מחלקת ציונים בסוף השנה".

ינון בן ה־26, נשוי, לפי שעה בלי ילדים, בחר "לתקוף" את הנושא מזווית הראיה של הילדים. "השתדלתי להיות אני עצמי בתיכון והלבשתי את התכנית בראש וראשונה על הציפיות של בני הנוער. כל זאת כמובן בשילוב עם השיקולים המקצועיים שרכשתי".

לאחר שקיבל את ההחלטות האלה וכאשר הוא חש בגיבוי רציני מן הנסיונות שהוא נתקל בהם בעולם, להכין תוכנית לבתי־הספר, מתחיל ינון שנקר במלאכת כתיבת התכנית.

"הבנתי שאם יוקמו ועדות שידונו בשיטה, זה יקח הרבה זמן. בחרתי לכן בדרך ההפוכה לכתוב את התכנית בעצמי ולהעבירה אחר כך לאישור".

בשיעור הראשון משחקים בחצר.

כובע טמבל מונח במרכזו של מעגל, שני ילדים שומרים עליו מבחוץ וארבעה מנסים לחטוף אותו ולברוח מבלי להתפס. צחוק וצעקות בשיעור על האיידס.

מוזר?

"לא", מסביר ינון.

"בחרתי במשחק שהילדים מכירים ואוהבים והוא משמש לי קרש קפיצה לנושא המרכזי, המשמש מבוא להסברת המחלה: מערכת החיסון. הכובע נמשל לאיבר בגופנו, המעגל הוא עור האדם והריסים, המגינים על הגוף מפני חדירה של גורמים זרים: חיידקים או נגיפים שבמשחק מייצגים אותם הילדים שמחוץ למעגל. השומרים משחקים את תפקיד כדוריות הדם הלבנות. לצד השומרים אני מציב בשלב ב' של המשחק עוזרים נוספים, המייצגים את תאי האזהרה, שקיימים במערכת החיסון שלנו. אלה מזהים את אופיו של הגורם הזר ומפעילים את השומרים (מערכת החיסון) לפעולה".

לאחר כמה סיבובים כאלה מכסה ינון את עיניהם של השומרים וכך משבש את מערכת החיסון – שיבוש שאינו מאפשר לה להילחם בנגיפים ובחיידקים.

ומכאן הדרך קצרה. האיידס – תסמונת הכשל החיסוני הנרכש. הגוף של הלוקה במחלה אינו מסוגל להלחם בנגיפים שתוקפים אותו מבחוץ והחולה מת מכל מחלה שתוקפת אותו משום שנשאר ללא שומרים. תכניתו של שנקר נקראת: מערכת החיסון ומחלת האיידס. במשך ארבעה שיעורים דנים בכיתה רק בנושא החיסונים. מדוע בחר ינון בנושא החיסון כדרך להסברת מחלת האיידס ולא באמצעות הסברה מינית? התשובה נחרצת וחד־משמעית: "אסור לעורר חרדות גדולות מדי בכל הקשור לחיי המין. אנחנו מגיעים לקשר שבין מין לאיידס בפירוט רב יותר רק עם הילדים המבוגרים". ויש לשיטה הזו עוד כמה יתרונות. "אנחנו מקשרים את המפגש עם המחלה הזו עם ההוכחה, שכבר נמצאו למחלות רבות החיסונים, אשר פטרו את האנושות מצרות גדולות לא פחות מן האיידס. זה נותן לילדים בטחון ומצמצם את הפחד לכמה שנים קדימה בלבד". הילדים לומדים גם פרק חשוב בנושא החיסונים כפי שהגדיר זאת תלמיד: "השיעורים בנושא האיידס הרחיבו לי את האופקים גם בנושאים אחרים".

לשיעור הרביעי מביא כל ילד את פנקס החיסונים שלו. הנושא מקבל כך גוון אישי. הנה הרפואה דואגת לי ואני מחוסן כבר נגד מחלות רבות.

השיעורים מלווים בשקופיות אותן אייר במיוחד לתכנית הזאת הגרפיקאי ניסים יחזקיהו. נסים למד את הנושא עם ינון ושניהם "נכנסו לראש אחד" כהגדרתם.

לשיעור האחרון – מין בטוח, כרטיס הכניסה לשיעור זה הוא לכיתות י' ומעלה בלבד. כאן מוצגת המלחמה ומוצעים הפתרונות בדרך הגלויה ביותר.

המנחה מעביר בין התלמידים והתלמידות את הקונדום. הוא מרחיב את ידיעותיהם על אמצעי מניעה ומסביר את אמצעי ההגנה נגד הדבקות ביחסי מין.

בשיעור הזה דנים בבטחון הקיים בקיום יחסי מין עם שותף קבוע אחד ובצמצום הסיכון בדרך של צמצום מספר השותפים שלך לחיי מין. בשיעור הזה מפורטת בגלוי בעיית האיידס והשימוש בסמים, ומציגים לפני התלמידים את הסטטיסטיקה של ההידבקות במחלה בארץ. "את נכנסת למיטה פעם. אחת עם גבר, שהתפתה רק פעם אחת בחייו להשתתף במסיבת חברים בארה"ב והזריק לעצמו רק פעם אחת סם ממחט בה השתמש הומוסקסואל הנוטל חלק בהגיגה".

ערוגה של סלטים

כשמיכל שבה הביתה מקורס הטבחים (בעצם שפים, אבל אולי לא כולם יודעים מה זה), חלה התעוררות גדולה במטבחנו שאמנם לא היה רדום מעולם. אך נודה על האמת: נכנסנו מעט לשיגרה ועגלות ההגשה העצמית הנהוגות אצלנו, שאותן ערכנו תמיד במסירות, חדלו להיות אטרקציה, לפחות מבחינה אמנותית.

אז מיכל, שיש לה גם חוש אמנותי אשר בא לה בירושה, חזרה מהקורס והדבר הראשון שהיא עשתה לא היה למלא את סירי הקיטור שלנו בכל מיני דברים אלא לקחה מפה יפה, הזיזה לכיוון עגלות ההגשה העצמית שולחן די גדול ובדקה, כמה טסים יפים ומיכלי זכוכית אפשר לערוך עליו בצפיפות מתקבלת על הדעת.

"הסלטים יעמדו על השולחן הזה כמו תערוכה, לא בערימות גדולות, ויצטרכו למלא את המתרוקן ולנקות את המתלכלך". והיא ידעה מה שאמרה, כי קהלנו, כמו כל קהל מיזנונאי אחר, נוהג לעשות בלאגן תוך כדי המחקר שהוא עורך על כל סלט וסלט כשהוא תוהה על מרכיביו.

בינתיים מיכל עזבה אותנו הלכה אחרי בחיר ליבה. מצד אחד, היה לה כמובן שמח אך מאידך גיסא, ליבה התמלא גם געגועים מראש ועצבות על שעליה לעזוב את ביתה. אך לנו עזרה הדחיפה הראשונה: הפרינציפ, של ערוגת הסלטים – הרבה סוגים בכמויות לא גדולות כדי שלא יתייבשו (אם כי יש גם לא מעט סלטים עמידים לכמה ימים) – נכנסה לתקן.

אני יודעת שעקרת בית לא תערוך כל יום תערוכה של סלטים, את זה תשאיר בוודאי להזדמנות של אירוח, אבל להכין קופסאות פלסטיק וצנצנות עם סלטים שונים – לא יזיק לאף אחת. (נכון שאפשר לקנות, אבל זה לא אותו הדבר).

יש לנו עוד משהו מסלטי הקטניות, משהו, שאם מישהו אחר לא המציא אותו לפני הרי שהמצאתי אותו אני, על־כל־פנים לא אכלתי אותו קודם ולעומת זאת החברים כאן אהבו אותו מאוד.

סלט עדשים ירוקות
(לא כתומים חלילה)

החומרים:

2 כוסות עדשים ירוקות או חומות (לא יודעת בדיוק איך הן נקראות, על־כל־פנים יש להן קליפה ומראם שטוח) מבושלות בכמות די גדולה של מים עד להתרככותן – לא קביצ'צים. בערך שעה. אין צורך להשרות.

לרוטב:

הרבה פטרוזיליה קצוצה; 1 כפית שום כתוש, או יותר אם אוהבים; 2 כפות שמן; 5 כפות מיץ לימון טרי; מלח ופלפל שחור לפי הטעם.

ההכנה:

מערבבים את חומרי הרוטב ומוסיפים לעדשים המסוננות לאחר שהתקררו. אם חסר דבר־מה לטעם – הרגישו את עצמכם חופשיים להוסיף. נשמר טוב כשבוע בכלי סגור.

סלט תפוחי אדמה ובצל

החומרים:

2 תפוחי אדמה גדולים מבושלים במי מלח; 1 בצל גדול חתוך לפרוסות עגולות*; 3־2 ביצים קשות פרוסות לעיגולים; 1/4 כוס חומץ; 2 כפות שמן; מלח ופלפל שחור; זיתים שחורים לקישוט.

אופן ההכנה:

פורסים את תפוחי האדמה לפרוסות בעובי חצי ס"מ ושופכים עליהן את החומץ ואם חסר גם מעט מלח. אחר־כך מוסיפים את שאר החומרים לבד מהזיתים. מערבבים היטב וטועמים. מגישים בכלי זכוכית מקושט בזיתים שחורים, אפשר גם מלפפונים חמוצים ואם נשאר – אפשר לשמור במקרר באותו כלי כשהוא מכוסה.

סלט כרוב ירוק ותפוחי־עץ

החומרים:

1 כרוב בינוני עד גדול פרוס לרצועות דקות – כדאי במעבד מזון; 3 תפוחי־עץ חמצמצים לא קלופים, חתוכים לקוביות קטנות, או למעין גפרורים; 2 גבעולי סלרי חתוכים לרצועות דקות; 1/2 כוס מיונית; 1/2 כוס יוגורט או אשל; 2 כפות סוכר; 1 כפית מלח; 3 כפות מיץ לימון; חופן אגוזים קצוצים גס.

אופן ההכנה:

מוסיפים את המלח לכרוב ומשפשפים מעט על־מנת שיתרכך, מוסיפים את התפוחים והסלרי ומערבבים. בוחשים את חומרי הרוטב, מוסיפים לירקות ומערבבים. זה צריך להיות די רטוב. בסוף מוסיפים את האגוזים. גם סלט זה יכול לעמוד כמה ימים ואף רצוי להכינו שעות מספר לפני הגשתו כדי שיספוג את הטעמים.

★ **פטנט** להוצאת הנוזלים המיותרים והריח הלא־נעים, שמאפשר לשמור על הסלט לימים אחדים. שמים את הבצל החתוך במסננת בתוספת הגונה של מלח. אחרי כחצי שעה יתנקזו הנוזלים המיותרים בכלי שמתחת למסננת. אז שוטפים את הבצל במים קרים והוא מוכן לשימוש לכל סלט שיעמוד יותר מיום אחד.

מרכז חינוכי למשחקים ראשון מסוגו בארץ וככל הידוע יחיד במינו בעולם, נפתח בשכונת מונטיפיורי בת"א ביוזמת מרגלית עקביא, ממציאת משחקים ידועה ומרצה בענייני משחק. המרכז הוקם בסיוע מרכז החינוך והתרבות ועיריית ת"א. המרכז ישמש מרכז מידע למשחקים לבני כל הגילים, יקים סדנאות למחנכים ולהורים ויופעל בו מוזיאון משחקים מכל העולם. גם טקס פתיחות המרכז היה באווירה של משחקים. לאחר הברכות ניצחה מרגלית עקביא על משחק רב משתתפים. בתמונה: שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, מבקר במרכז החדש ליד משחק הרכבה חדשני תוצרת כחול־לבן. לידו מרגלית עקביא ונכדה, שהסביר על הפעלתו המעשית של המשחק. צילם: אסף שילה/ישראל סאן

מגש צף באמבטיה

הצעה לזוג הצעיר או למי שמעצב בעת דירתו: תאמו בין האביזרים

מאת ניצה גורביץ'

מגשים צפים על מימיה הכחולים של בריכה מוקפת צמחיה קסומה. קרני השמש נשברות אל כוסות הזכוכית, השטות על המגשים בבריכה בשעות הבוקר. הכל בצבעי פסטל, כולל אבזרי הבית המוצגים ברקע ומשולבים בין הצמחים והעצים. לעיצוב האווירה הפסטלית־פסטורלית הזו, אחראיות חוה ביטרמן וניצה ברקוביץ', מנהלות רשת חנויות "חוויה". לאחרונה קיבלה הרשת זכיון בלעדי לייצוגה של חברת "אלפאק" הצרפתית, המתמחה במערכות כלים לבית, לגינה ולבריכה.

במסיבת העיתונאים שהתקיימה אתמול ליד הבריכה בבית פרטי ברמת השרון, הציגו את מיטב התוצרת: כלים בצבעי פסטל עם שוליים תואמות "צעצועים" עשויים בד, בד לכיסוי וחימום ביצים, נרתיק לחמניות, שעון שהוא למעשה לוח צבוע כולו צבעי פסטל עם שני מחוגים שחורים קטנים ה"שוברים" את הרצף הפסטלי השולט בכל וכו'.

העקרון בעיצוב הבית והגינה באמצעות אביזרים אלה הוא תיאום מלא בין הפריטים השונים, ובינם לבין אופי הבית או הגן, מסבירות בעלות חנויות "חוויה", המתמחות בעיצוב פנים. "המוצרים האלה מתאימים לזוגות שרק נישאו או לכל מי שמתחיל לעצב דירה, כי כך אפשר לתאם את האביזרים מא' עד ת'", מסבירה חוה ביטרמן.

הריהוט לגינה כולל בין השאר כיסאות נוח, שמשיות, עגלות תה, "פינות" בתוך הבית.

מחירים לדוגמא: מערכות של 6 כוסות לשתיה קרה: 27 ש"ח, מגש תואם: 29 ש"ח, מגש צף – 88 ש"ח, סלסילה ללחם – 27 ש"ח, שעון – 69 ש"ח.

מיגר – 36 ש"ח. בראש סולם המחירים: עגלת תה – 300 ש"ח.

לרשת 8 חנויות: בירושלים, תל־אביב, כפר סבא, חולון, ראשון לציון, בת־ים, רעננה, רחובות.

הוילון הוא ההמשך של המגש הגדול שהוא ההמשך של המגבה שהיא ההמשך של המגש הקטן.

קולגן נגד סימני השנים

על טיפול רפואי־קוסמטי לטשטוש קמטי הפנים. אך – רק עם מרשם של רופא

מאת נורית חליף

הו, אותם קמטים ועדוריים בזוית הפה, המתחדדים בלחיים, המתפשטים ומתעבים ומושכים אנחה מעומק לבנת השנים, מה לעשות, חורשות בנו סימנים. יש נשים שמקבלות כל תג וכל תו באהבה ובתודה, בנוסח ברוך שזכינו גם לזה. האחרות, שקצת מתקשות, מחפשות דרכים למנוע, לדחות את הקץ.

תודה לאל, יושבים להם מדענים במעבדותיהם המשוכללות וממציאים לנו הקלות. כיון שבקמטוטי הפנים עסקינן, נספר על טיפול רפואי־קוסמטי לטשטוש הקמטים המכעיסים, טיפול אשר לפחות לפרק של שנים אחדות, ישפר את דמותנו במראה.

זריקות קולגן – לא המצאה חדשה אבל לא הכל שמעו עליה. הקולגן, חומר חלבוני ריפודי, עשוי מעין סיבים אלסטיים הגורמים לעורנו, בגוף כולו, להיראות רענן. העור בנוי שלוש שכבות: השיכבה התחתונה הנקראת תת־עור היא שומנית, השכבה האמצעית נקראת דרמיס והיא מורכבת בעיקר מסיבי קולגן וסיבים אלסטיים, והשכבה העליונה האפידרמיס. אלא מאי? הנעורים לא לנצח הם, והקולגן הוא אחד מאותם חומרים המתכלים בגופנו במרוצת השנים. כשהקולגן פוחת ונפגעת הריקמה האלסטית, העור מתקמט. זה מה שקורה לפנים. זה התהליך עליו אנחנו מקוננות.

אבל כאמור, מדענים מצאו עצה, הפיקו קולגן טבעי מן הבקר, הכניסוהו לאמפולות וכיום, אך ורק עם מרשם רופא ובטיפולו של רופא, אפשר להשיג את החומר בבתי המרקחת.

על ידי הזרקת הקולגן אל מתחת לקמטי הפנים נוצר מילוי מחודש של החומר שאבד לנו עם הזמן, חלל השקע מתמלא, הקמט נעלם. זריקות אלה יעילות במיוחד לטשטוש קמטי ההבעה משני צידי האף, סביב הפה ובין גבות העינים. החומר מוחדר לנו בעומק מאוד שטחי, בכמות הנדרשת. מצב הקמטים קובע. ולא כואב. רק עולה כסף.

קודמת להזרקה בדיקת רגישות המתבצעת ע"י הזרקת כמות קטנה של קולגן אל העור. צריך להמתין חודש ימים. לצפות לתגובה, שמא תפרוץ אדמומית או פריחה או יופיעו גרד ושלפוחיות, כי אז, פירוש הדבר שהמטופל רגיש לקולגן ואסור להזריק לו את החומר.

הטיפול בזריקות קולגן נפוץ ומקובל מאד בארה"ב בעשר השנים האחרונות. גם ביפן מייצרים את החומר. בפריס קיים מרכז גדול לטיפולים בנושא הזה. בישראל השימוש הוא הדיר יחסית ונעשה בעיקר בחומר המיוצר בארה"ב.

ד"ר ברנר, רופאת עור, מבהירה שהטיפול בקולגן אינו חד־פעמי, אלא צריך להתבצע בממוצע פעם בשנה, שכן כעבור פרק זמן של כשנה עד שנה וחצי, מתכלה הקולגן שהוזרק והקמטים שבים ומופיעים. אין כל הגבלה של גיל לטיפול הזה ושום נזק לא ייגרם, אם במרוצת שנים אחדות של אמצע־החיים, תקבל אשה טיפול שנתי כזה. אין גם כל סיכון בהזרקת קולגן, אלא לגבי מי שאלרגי לחומר – על כן חובה היא לערוך מבחן מוקדם לבדיקת רגישויות. אנשים הסובלים ממחלות קולגן, אינם יכולים ליהנות מהטיפול הקוסמטי הזה.

לשאלה אם ישנם סוגי עור המטופלים טוב יותר או טוב פחות בקולגן, הסבירה ד"ר ברנר: "בעיקרון, כדאי להיעזר בזריקות האלה כאשר מצב העור לא מדי קשה. כי כשהעור כבר מאוד מקומט, עדיף לחשוב על ניתוח פלסטי. הזריקות יעילות במיוחד לנשים בגיל המעבר, שקמטיהן מתחילים להתהדר. באמצעות הטיפול ניתן בהחלט לדחות את רוע הגזירה. "אבל," מדגישה־מזכירה הרופאה, "הדחיה איננה עד אין סוף, כי את הזיקנה עדיין לא למדנו למנוע".

צלול במים

תמיד אהבתי את הסיפור על התייר הבריטי המשוסס לו יחיד ומשותק בעיירה מכסיקנית מזוהמת ומאובקת וילד מכסיקני, בסחבות ובאף נוטף רודף אחריו, עוצר אותו ושואל: "מיסטר, אולי אתה רוצה ל... את אחותי?" והתייר מרום בריטיותו מביט בו ומסנן בבוז: "ל... את אחותך? הרי אפילו את המים אני לא שותה פה!"

אז למי שמבין אותו נועד קנקן הפילטר "בריטה".

מיכל מים בן 2 ליטרים המסנן את המים לפני שאתה שותה אותם או עושה מהם תה.

לא רק מסנן, גם מרכך, מונע אבן, סופג חיידקים ובכלל...

וגם לא צריך לחבר אותו לברז.

עולה 35 ש"ח (מחיר מבצע – 28 ש"ח בלבד).

ואפשר להשיג אותו בשק"ם, במשביר לצרכן וברשת הסופרפארם.

ורק דבר אחד הורג אותי. אני מת לדעת, אם היה "בריטה" לבריטי ההוא במכסיקו, הוא היה עושה משהו לאחות של המכסיקני?

אורז מסין

אלא מאיפה? מבלגיה!

וגם לא בדיוק אורז... אלא חטיפי אורז, משהו שעושים מאורז... חטיפים... אתם יודעים... כאלה שמוכרחים לאכול כשרואים את "דיינסטי" או את ורטבלהן או להיפך...

ויש כבר בשני טעמים – מלוח ופיקנטי, ומבטיחים לנו עוד בשלושה טעמים: סום, בצל, וג'ינג'ר.

הכל ארוז בשקיות בנות 100 גרם ועולה במעדניות וברשתות השיווק 2.25 ש"ח.

ומייבא את זה חיים לוי.

ישר מסי־יואק...

אז מה השמחה?

השמחה. שאם שולחים לנו אורז מסין, זה סימן שאין שם ילדים רעבים שצריך לשלוח להם את הדייסה שלא גמרת בצהריים.

וזה לבד כבר סיבה לעשות מסיבה ולהגיש חטיפי אורז מסין.

גם עבודה וגם פאקט...

נגיד, שעקץ אותך יתוש ונגיד שתיכף ומיד מישהו דוחף לך ליד בין בקל שנקרא "אפטר בייט" ואומר לך שאם תשפשף אותו על העקיצה, אז זה ישכך לך את צריבת עקיצת היתוש ויבצע התנפחות.

ונגיד שזה בדיוק מה שאתה עושה ו...

כלום, שום דבר, לא רק שזה לא עוזר, נדמה לך אפילו שמעולם לא התנפחה לך עקיצת יתוש כמו אחרי הטיפול ב"אפטר בייט"...

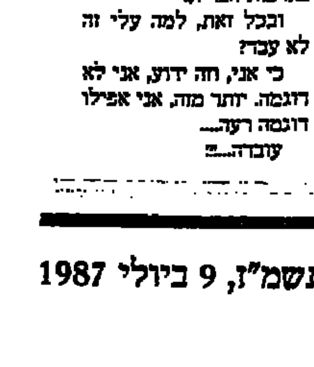

אז איזה מסקנה אתה מסיק?

שה"אפטר בייט" לא שווה כלום?

טעות!

כי הרי המוצר "נולד" בארצות־הברית לאחר פיתוח של שנים, עבר בדיקות קפדניות של סוכנות התרופות הפדראלית והאמריקאית ונחשב למוצר הנמכר ביותר בארצות־הברית.

ובכל זאת, למה עלי זה לא עבד?

כי אני, וזה ידוע, אני לא דוגמה. יותר מזה, אני אפילו דוגמה רעה...

עובדה....

هكذا من الأصل

האיש שבא מחאלב

מאת שמעון וייס

כדי לרשום את כל התפקידים שהוא ממלא זקוק אליהו בן שלום לפיסת נייר גדולה ולכמה דקות של ריכוז וזה לא מפני שהוא כותב לאט או באותיות גדולות מיי־יודע־מה. פשוט מאוד, גם בגיל שבעים, כמו בעשרות השנים שלפני כן, אליהו בן שלום לא מסרב לפניות עזרה ולבקשות להיות חבר בוועדה זו או אחרת, חשובה יותר או פחות. מבקשים ממנו – הוא נענה, ומשבץ בתוך כל העיסוקים שלו עוד תפקיד ועוד ישיבה ועוד מעמסה. „כנראה

טבריה

נולדתי לעזור לזולת", הוא פוטר את השאלה המתבקשת, מה מדריך אותו בכל אלה.

בן שלום מודה, שהתפקיד שתופס את רוב שעותיו הוא תפקיד יו"ר הסניף הטבריייני של הוועד למען החייל. את זה הוא עושה מכל הלב ומקדיש לכך ימים ולילות. נדמה שהישיבה בחדר המשרדים של בית החייל החדש בטבריה, שממנו הוא מנהל את ענייני האגודה, גורמת לו סיפוק עצום וממלאת אותו תחושת שליחות.

אליהו בן שלום איננו ממקימי הסניף בטבריה. ראשון עמד בראש הסניף הטבריייני אביו של איש ההלקות הצבאיות, שאול ביבר; אחריו היה פרופסור דוגאץ', הרופא הנודע מבית־החולים „שווייצר". בן שלום החל לעסוק בעבודות התנדבות באגודה בשנת 1960 ואחרי שלוש שנים, בלחצה של אשתו, מתנדבת נמרצת בזכות עצמה, הוצב בראש הסניף. עד אז לא היה בן שלום מובטל. הוא עסק בעבודות התנדבות ובכהונות בוועדות הסתדרותיות וציבוריות בטבריה ובאיזור, לצד עבודתו כפועל בניין ואחר־כך כעצמאי, בעל משרד לעבודות פיתוח בטבריה. בן שלום הוא, אגב, פועל הבניין השכיר הראשון בקיבוץ אפיקים. ותיקי הקיבוץ זוכרים אותו הזאי משנות הארבעים, כשהיה ישן על הדשא בקיבוץ, שהרי לטבריה לא היה אפשר אז לחזור מדי יום.

אליהו בן שלום מעיד על עצמו שחיידק ההתנדבות דבק בו עוד בחאלב, עיר הולדתו שבסוריה. הוא היה בין מייסדי תנועת „הנוער והחלוץ" בסוריה ועסק בהברחת נערים יהודים צעירים לארץ ברכבות ובתעודות מזוייפות. פעם, הוא נזכר, היה צריך להפקיד ערבות בנקאית בסך ארבעים לי"ש כדי להוציא רכבות לנערים. למי היה כסף אז? מה עשה, ביקש מבעל הבית שאצלו עבד, אזרח בעל נתינות בריטית, את כספי הערבות וקיבל. הוא עסק גם בקבלת פני היהודים שברחו מעיראק והגיעו לסוריה. בשעה שאירחו אותם בקהילה היהודית, התגייסו בן שלום וגיסו לזייף בשבילם תעודות־לידה. כל הפעילות הזו היתה כרוכה בסכנת מעצר ומאסר, אם לא יותר מזה, אבל בן שלום לא נרתע.

בשנת 1934 עלה לארץ והגיע לחיפה. העבודה שחיכתה לו, כמו לרוב העולים באותם זמנים, היתה בבניין. בזכות אחיו, שהיה דמות ידועה בין עולי סוריה ושירת פעמיים בחיל הספר של המלך עבדאללה, רכש בן שלום מעמד ושנה לאחר עלייתו כבר מונה ליו"ר ועד עולי חאלב. למעשה, אחיו נבחר לכך, אך בשל עיסוקיו הרבים הטילו את התפקיד על האח הצעיר יותר. „יום אחד קרא לי אבא חושי ואמר: 'אני רוצה שתעשה מפקד בין עולי סוריה'", נזכר בן שלום. אם אבא חושי ביקש, לא היה אפשר לסרב לו. בן שלום ניגש למלאכה וכעבור זמן אסף כשמונה־מאות משפחות ובודדים מעולי סוריה. אבא חושי צירפם מיד להסתדרות, כחברים.

בן שלום נזכר, שעל־פי התקן, רווק־עולה חדש צריך היה לעבוד חצי שנה באחת המושבות באיזור חיפה ורק אחר־כך היה מתקבל לעבודה בעיר. בעל משפחה היה מתקבל מיד לעבודה בעיר. „כשהגשתי את הרשימות לאבא חושי, הוא אמר: 'טוב, בן שלום, כמו שקבענו, רווק – לעבודה במושבה; בעל משפחה – לעבודה בעיר.' אמרתי: 'לא בא בחשבון; כולם לעבודה בעיר.' חושי קצת הופתע מהתקיפות שלי, אבל נכנע ולכולם הוצאנו תעודות של חברי הסתדרות בלי מבחני קבלה".

כשנתיים לאחר שעלה לארץ עבר לגור בירושלים. גם שם עבד בבניין, אף שהחזיק בידו תעודה של עובד בנק מורשה. אי־ידיעת השפה העברית היתה לו למכשול. אף שדיבר ערבית וצרפתית שוטפות, לא רצו אותו בבנק. בצד עבודת הבניין, שהיתה אז מעטה, מצא לו עיסוקים כמלצר וכשוטף כלים בבתי־קפה ובמסעדות. „חיפשנו עבודה ולא חשבנו על הכבוד. עבדנו בכל מה שהזדמן. לא כמו היום, שבוחרים במה לעבוד", אומר בן שלום.

ב־1939 בא לטבריה, אחרי שנישא בירושלים ליעל, אשתו עד היום. „המעניין הוא", נזכר בן שלום, „שצחר, שהיה כבר אז בעל־הבית בטבריה, לא רצה לקבל אותי להסתדרות ולעבודה. הוא טען שבלאו־הכי אין כאן עבודה. חצי שנה החזיק אותי ולא נתן לי לעבוד וגם לא קיבל אותי להסתדרות. תמיד היה אומר לי: 'בן שלום, לך לאבא חושי, הוא יתן לך עבודה'. על־אף המצב הקשה לא ויתרתי ונכנסתי לפעילות. היה מצב באמת קשה. היו מתנפלים על צחר בצעקות: 'תן עבודה, תן עבודה.' היום מקבלים הלוואות וקיצבאות למחיה. אז לא היו דברים כאלה. אבל במלחמת העולם החלה התעוררות בעבודות הבניין. הוטל עלינו לבנות ביצורים בגולן ובעמק. אז גם בנו את בניין המשטרה בעיר וזה סיפק עבודה לפועלים רבים".

בדצמבר 1948 נכנס לעבודה במשרד הקיצוב והאספקה בטבריה וכעבור 11 שנה יצא משם והוא כבר מנהל המשרד. בראשית שנות השישים היה מזכיר האיגוד המקצועי במועצת הפועלים וכעבור כשנתיים פתח עסק עצמאי לעבודות פיתוח; אחר־כך היה סוכן של חברת הבניה „שיכון ופיתוח". „התחלתי לעבוד עם החברה הזו עוד במלחמת השחרור. בנינו את השיכונים לקליטת העליה בטבריה. זו היתה יוזמה ומכירה שלי", אומר אליהו בן שלום בגאווה בלתי מוסתרת. „זה היה כבוד לעבוד בבניין באותן שנים. הכל עשו בידיים – מסלילת כבישים ועד בניית בתים. אנשים היו גומרים לעבוד ומתפללים שגם למחרת תהיה עבודה. כך חיינו".

אליהו בן־שלום: מפקד כל עולי סוריה

כל ילדי תמר ירדני

מאת יצחק מרידור

תמר ירדני־יפה, חברת קיבוץ מעוז־חיים, היא מחנכת שתחום פעולתה מוסיקה ותנועה, תוך הדגשת הפעילות היוצרת של הילדים. בשיתוף עם המלחין ש. יפה הקימה תמר את האולפן למוסיקה בבקעת בית־שאן. תמר מתמקדת בתראפיה מוסיקאלית וזה שש־עשרה שנה היא

מעוז חיים

מטפלת מחלקה נפרדת, במסגרת האולפן, לטיפול בילדים, בני חמש ומעלה, באמצעות האמנויות. הילדים מגיעים לאולפן בהפניית התחנה לטיפול בילד ובמשפחה, השירותים הפסיכולוגיים ועובדי החינוך בקיבוצים. בדרך כלל אלה ילדים הסובלים מבעיות בתיפקודים המוטוריים, האמוציונליים והקוגניטיביים וכן ילדים מתונגים עם מעצורים רגשיים.

לפני חמש שנים הרחיבה תמר את פעילות המרכז ועתה יש בו גם תראפיה באמצעות האמנות הפלאסטית, בהדרכת רות שגב וכן תראפיה באמצעות תנועה, בהדרכת חיותה עדיגד ותמר ראובני. למרכז מגיעים ילדים מאזורי העמקים, הגלבוע, עמק הירדן, דרום רמת הגולן ועמק בית שאן.

„יש והילד נושא עמו", אומרת תמר, „מטען מתח, המפריע לו להרגיש חופשי ולהתנהג בספונטאניות. הדבר פוגם ביכולתו לקלוט, ללמוד, לבטא את עצמו ואת רגשותיו. לכן חשוב כל־כך למצוא אפיקי משחק ויצירה, ללא מלל, שיוכל בהם לתת פורקן למתח שלו. לכן חשוב לאפשר לילד ליהנות מ'זכות־היתר' לפרוש את כנפי דמיונו ולעשות ככל העולה על רוחו בעולם המשחק ובעולם הצבע, החומר, הצליל והתנועה. בעזרת אלה מסוגל הילד לתת ביטוי לקונפליקטים שלו וכך נפתח הפתח לטיפול בהם."

התראפיסטיות במחלקתה של תמר ירדני־יפה

מכוונות כל ילד לטיפול ולפעילות לפי נטיותיו הטבעיות. העבודה מסתעפת לשלושה כיוונים: אמנות פלאסטית, מחול ותנועה, מוסיקה. משתדלים כאן לפתח את הנטיות הטבעיות ולחזקן, בהתבסס על ההנחה, שההתנסות הפעילה היא המביאה את הילד ליצירה, לחוויה, לשחרור מהמתחים. תוך כדי כך תורמת ההתנסות הזאת לחיזוק הדימוי העצמי של הילד ומקנה לו בטחון בכוחותיו.

„חשיבות רבה נודעת למסגרת שלנו, האולפנא למוסיקה ולמחול", מדגישה תמר, „כי היא מאפשרת לנו לשלב את עבודתנו עם פעילותן של קבוצות המחול ומורי הנגינה של האולפן. רבים מהילדים המטופלים במחלקה משתלבים, במשך הזמן, בפעילויות הרגילות של האולפן למחול ואחרים עוברים ללמוד נגינה כשהם בשלים לכך. במקרים רבים אין התראפיסט יכול להבריא את הילד, אך הוא יכול להקל את קשייו ולהעניק לו עולם יפה יותר – עולם של חוויות", מסכמת תמר.

ראש עיר: נחיתה רכה, שרשים רחוקים

מאת עמרם גבאי
ומשה צדוק

בראשית החודש החל עו"ד חיים שרון לכהן כראש העירייה השלישי של חולון. כניסתו לכהונה זו התאפשרה לאחר פרישתו של פנחס אילון, ששימש בתפקיד 36 שנים.

בחירתו של שרון לוותה בלא מעט מתחים. בתוך מפלגתו (מערך) נוצרה אופוזיציה, אשר התנגדה להצבתו בראש הרשימה, שאותה מכיניםי להתמודדות בבחירות לרשויות המקומיות בעוד שנה. בראש מחנה המתנגדים עמד מוטי ססון, מזכיר סניף מפלגת העבודה בחולון, שראה עצמו ראוי לתפקיד.

שרון היה מובלצו של אילון, ואף שימש כממלא־מקומו במשך שלוש שנים. עיקר טענות המתנגדים נסבו על השאלה האם יש להכשיר

חולון

להנהיג את העיר, הרביעית בגודלה בארץ, בסגנון בני דורו של אילון – או יש מקום למועמד בעל תפיסה מודרנית, המקובלת על הדור החדש.

הפרשה, אשר הגיעה עד למזכ"ל „עבודה" עוזי ברעם, הסתיימה בפשרה: עו"ד שרון יהיה ראש העירייה, וססון – ממלא מקום. לפני שבוע בחרה מועצת העירייה בשרון, והשלום שב לשכון בבית.

שרון אומר כי תפקיד ראש עירייה הוא מקצוע שיש ללמוד מלמטה, כדי להכיר את המערכת ואת המנגנון המבצע. האיש – (61) יליד צנעא בירת תימן, תושב חולון מאז ראשית שנות ה־40 – החל את פעילותו הציבורית בעירייה לפני 17 שנים. בתחילה שימש יו"ר ועדת התרבות ואחר־כך יו"ר ועדת החינוך. כאמור, בשלוש השנים האחרונות היה ממלא־מקומו של אילון. הוא ליווה את ראש העיר לפגישות חשובות, הופיע בשמו באירועים וניהל את ישיבות מועצת העירייה כשה„בוס" נעדר מהן.

„אילון הוא המורה הטוב ביותר בכל הקשור למישור המוניציפלי", אומר שרון. „ממנו למדתי כיצד לנהל עיר בגודלה של חולון (165 אלף תושבים). „אני רואה עצמי בר־מזל על התקופה שהייתי במחיצתו של אילון. אני יכול לומר שהייתה לי 'נחיתה רכה לתפקיד'". על השאלה, כיצד יבוא לידי ביטוי 'עידן שרון' בעירייה, הוא משיב: „ראשית, יש לחדש את הנהגת 'הדלת הפתוחה' כדי לקצר ולפשט את הטרדות של התושבים. שנית, קבלת ההחלטות חייבת להיות מהירה ככל שאפשר. העובדה ששרון הוא משפטן, שהתמחה בעיקר בנושאים אזרחיים, תקל עליו את המלאכה ותמנע ממנו סרבול משפטי ואחר".

שרון נדבק בחיידק הפעילות הציבורית עוד בהיותו איש ועד־ההורים בבית־הספר היסודי של בנותיו. הוא גם היה חבר בוועד העובדים בבית־החרושת לחזיזה. „כאן למדתי", הוא אומר, „כיצד לנהל מאבקים ואיך לשמור על זכויות הפרט". בראשית שנות השבעים היה מראשי רפ"י, וכשנוסדה מפלגת העבודה הצטרף לשורותיה. בעבר היה איש ההגנה והפלמ"ח ועסק בפעילות עלייה, בהברחות עולים מסוריה ומלבנון.

לשרון, המלווה את בעיות הרשויות המקומיות שנים רבות, יש הרהורים על הקשר בין השלטון המרכזי לשלטון המקומי. „אין זה סוד", הוא אומר, „כי בשנים האחרונות חלה התרופפות ביחסי־הגומלין בין השניים. כיום, עיקר הנטל של מתן שירותים מקומיים וממלכתיים מוטל על כתפו של ראש הרשות המקומית. הוא נאלץ להתמודד יום־יום עם הבעיות אשר תושבי העיר אינם מודעים להן, ולא תמיד עומדים לרשותו התקציבים החיוניים כל כך לתפעול המערכת. כאשר הקשרים אינם הדוקים – באין שיתוף פעולה – הסובל העיקרי הוא האזרח".

במהלך השנה השוטפת, מתכונן שרון להסתער במלוא המרץ על שלושה פרוייקטים יוקרתיים וחיוניים לעיר: מדרחוב סוקולוב במרכז העיר – הגדול והחדשני ביותר בארץ. לראשונה הוציאו מכרז פומבי לעניין זה, ומשתתפים בו חברי אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים. פרוייקט שני: פארק ענק במזרח העיר, דוגמת גן טיבולי באירופה, עם מרכזי בידור, מסעדות, מדרכות מסוגננות, ערוגות נוי, בתי־קולנוע ועוד. המפעל השלישי יהיה כנראה גולת הכותרת במרוצת כהונתו של שרון בחולון: הרחבת נתיבי התחבורה. במסגרת זו יתוספו מסלולים לכלי רכב בכניסה הצפונית לחולון, יבנה גשר־עילי שיחצה את הכביש הראשי לירושלים, יפותח הכביש מבית־החולים וולפסון ויחובר עם כביש אשדוד בדרום העיר. כביש זה, אשר הוחל בסלילתו, עתיד לעקוף את מרכז העיר ויקל על עומס התנועה בצד מערב.

עו"ד חיים שרון בלשכתו

במהלך השיחה עמו מצטייר שרון כאיש עממי ונעים־שיח. דבריו מנוסחים בזהירות רבה, כיאה למשפטן. הוא מעיד על עצמו שהוא מסורתי ומציין שאביו שימש רב בעיר. זו גם הסיבה לכך שאת שעות הפנאי הוא מבלה בקריאה, בעיקר ספרות תורנית. בנימה מבוישת במקצת הוא אומר שתחביבו האמיתי הוא עזרה לזולת. שרון נשוי לעפרה ואב לאפרת ולאורית.

לראש העיר הטרי צפויה מלאכה רבה, ללא ספק. יהיה עליו לעמול קשה כדי להוכיח את כישוריו בשטח – כי בעוד שנה הוא עתיד להעמיד את עצמו למבחן הכרעת התושבים, בבחירות אישיות לראשות העירייה.

★

בדרום מערב תימן נמצא המחוז הידוע בשם שרעב. במחוז זה התפתחה שירת תימן בדורו של שבזי. ממחוז זה באו רבים מעולי תימן אשר שם־משפחתם שרעבי. אולם, גם בצנעא – בירת תימן הרחוקה משרעב – היתה משפחה ענפה בשם שרעבי, שמוצאה כנראה ממחוז זה. מבין אלה שגלו ממחוזותיהם – גלות מוזע הידועה, בשנת הת"ם (1680) – ואחרי הגלות הצטרפו רבים מהם לאלה שחזרו לעירם צנעא, ובנו להם רובע חדש בעיר זו. גולים אלה בנו להם גם בתי־כנסת על שם מחוזות מוצאם – וגם משפחת שרעבי בנתה בית־כנסת שנקרא, עד ימינו אלה, „כניס בית שרעבי".

ארבעים שנה לאחר הגלות הזאת, יצא ר' שלום שרעבי מצנעא ועלה לארץ. בירושלים, הוא זכה להיות ראש ישיבת „בית אל" – ישיבת המקובלים שנוסדה ע"י ר' גדליה חיון, שעלה לארץ מתורכיה. על זה כותב ר' יעקב ספיר, שהגיע לצנעא בשנת תרי"ט: „ובקהל קודש צנעא, הכרתי ממשפחתו אנשים חכמים וישרים וסיפרו לי סיבת הליכתו לעיר הקודש".

בית־הכנסת הישופה של משפחת שרעבי בצנעא

התקיים עד ימינו אלה. כותב עליו ספיר: „בבית הכנסת של מארי יחיא שרעבי, ישיבה לתלמידי חכמים, הלומדים ש"ס והרמב"ם על הסדר".

בימינו שימש בראש בית־הכנסת הזה הרב אהרן הכהן, שהיה חבר בית הדין בצנעא. בשנת תרי"ע הגיע לשם יום טוב צמח – שליח חברת „כל ישראל חברים" – כדי לבדוק אפשרות פתיחת בית־ספר. הוא התארח בביתו של הרב אהרן הכהן. כותב צמח: „בליל החג השני של פסח התארחתי אצל מארי אהרן הכהן, חבר בית דין הצדק של צנעא. זה איש נפלא, בעל קומה זקופה וזקן ארוך ולבן יורד לו על פי מדותיו. פניו מקרינים תמיד הוא אחד מאד. (...) הוא אב למשפחה פטריארכלית ופקודותיו נאמרות במתק שפתים. חמשת בניו הנשואים, ששלה מהם נשאו כבר סבים, חיים כולם יחד איתו בביתו המהמויף ונכנעים לפקודותיו. ענוג גדול הוא להכנס לבית ברוך־יה זה".

משפחת שרעבי לא תפסה מקום בולט בין ראשי הקהילה בעיר. אך היו בה תלמידי חכמים ועוסקים שונים. לפי תעודה משנת תרל"ג (1873), נבחר ר' יעקב בן חיים שרעבי לגזבר קופת הקהילה והיה מחלק את הכספים לעניי העיר. ושמונה־עשרה שנה לאחר מכן, אנו מוצאים כי ר' יחיא שרעבי היה מורה הוראה בישראל ולימד „משנה, גמרא והרמב"ם בחינם". בתחתיתה של תקנה, שפורסמה בשנת תרל"ח, על סדרי חיי הקהילה בצנעא, אנו מוצאים את חתימתו של „סעיד בן סאלם שרעבי". בשנת תר"ך (1860) חתם סאלם בן חיים שרעבי על תקנה אחרת, שתיקן החכם באשי ר' סליימן אלקארה – לטובת הסדר הציבורי בעיר. בתעודה משנת תרכ"ז מצאנו את חתימתו של ר' יחיא בן חיים שרעבי. זה, כנראה, אותו ר' יחיא שרעבי, שר' שלום הכהן – מחבר הספר „סוסנת המלך" – משבחו, על שהוא עודד אותו לכתוב את ספרו זה.

אביו של גיבורנו עו"ד חיים שרון (שרעבי) – ר' שלום ז"ל – היה מראשוני חולון והתמנה שם לשוחט. היה תלמיד חכם ונמנה בין שרידי זקני תימן בעיר זו.

קרני חטין – לפני 800 שנה

תוך 24 שעות השמיד הצבא המוסלמי, בפיקוד צלאח אדין, את הצבא של ממלכת ירושלים הצלבנית. בדיוק לפני 800 שנה – בשלושה וארבעה ביולי 1187 – נערך בשדות הקוצים של חטין „אחד הקרבות המכריעים בהיסטוריה". בעקבות קרב זה, נסדקה ממלכת הצלבנים והתבסס הכוח המוסלמי המלוכד, שצלאח אדין – שליט מצרים וסוריה – טיפח זה שנים.

שני הצדדים גייסו כוחות. המוסלמים, שהגיעו מרחבי המזרח התיכון, התכנסו בסוריה. הצבא הצלבני נערך ליד מעיינות ציפורי. הם רצו להישאר סמוך למים, שהם כה חיוניים בקיץ החם והיבש. אך צלאח אדין הצליח למשכם

ארץ חמדה / צבי אילן

לאיזור חטין. הצלבנים הוזמנו לעלות לראש פסגת קרני־חטין. צלאח אדין הכניסם למלכודת אש, בפקדו לשרוף את שדות הקוצים שמסביב להר. הרוח נשאה את האש והעשן אל הצלבנים הצמאים והעייפים, ומערכיהם התפוררו. הפרשים המוסלמים חרזו לראש הגבעה – ולקחו בשבי את מלך ירושלים, אצילים ואת השריד מ„הצלב הקדוש" (כפי אמונתם), שקיוו שיצילם מהמפלה. רוב החיל הצלבני הושמד – 1200 אבירים, עשרות־אלפים אנשי חיל־רגלים.

בראשית חודש אוקטובר, נפלה ירושלים בידי המוסלמים – וכעבור זמן קצר היה בידיהם רוב המדינה. למעשה, רק צור נותרה בידי הצלבנים.

כך נסתיים הפרק הראשון בתולדות הממלכה הצלבנית. באירופה החל להתארגן מסע־הצלב השלישי, בפיקוד פיליפ השני מצרפת וריצ'רד „לב־הארי" מאנגליה.

עד כאן, דברי פרופ' יהושע פראוור – ה'צלבן' הראשי שלנו, מראשי חקר הצלבנים בעולם. בחקר הנושא – התקופה הצלבנית וממלכת ירושלים – עוסקים חוקרים, באירופה ובשאר חלקי תבל. הנושא מרתק ביותר, ותקופת מסעי־הצלב היא פרק חשוב ביותר בתולדות אירופה והציביליזציה המערבית.

לפיכך, באו עשרות חוקרים – להשתתף בכנס שנערך כעת (6–2 ביולי) בארץ. הכנס אורגן על־ידי האגודה לחקר הצלבנים והמזרח הלאטיני, בשיתוף עם המחלקות להיסטוריה באוניברסיטאות ירושלים וחיפה. הכנס יתקיים בשתי ערים אלה, וגולת הכותרת שלו היתה הסיור לאתר הקרב. המשתתפים יכלו לראות את הזירה במו־עיניהם, ולחוש בגופם את התנאים שבעטיים נחלו הצלבנים את התבוסה הצורבת.

גם קבוצה של חוקרים ישראלים השתתפה בכנס, בראשם יעמוד פראוור, אשר פירסם (לפני עשרים ושלוש שנים) מאמר על קרב קרני־חטין. המאמר התבסס על היכרות עם השטח, תוך ניצול המקורות ההיסטוריים. הפעם, ירצה פראוור על חזרת היהודים לירושלים לאחר מפלת הצלבנים בחטין. בין החוקרים האחרים – קדר, נרקיס, סיין, קוהנל, לינדר, כנען, אמיתי, יעקבי ואלגבלום.

יפורסמו המגילות הגנוזות

בשבוע שעבר נערך בירושלים כנס, שהוקדש למלאת 40 שנה למציאת המגילות הגנוזות. הכנס התקיים מטעם האוניברסיטה העברית והיכל־הספר שבמוזיאון ישראל, ובשיתוף עם החברה לחקירת א"י ועתיקותיה. ההרצאות הביאו מידע חדש מהתעודות, שנתגלו במערות קומראן ובשאר מערות המדבר.

כמה מרצים הצביעו על כך שחלק ניכר מהחומר, שנתגלה כבר לפני שלושה עשורים, עדיין לא פורסם. חוקרים אחדים קיבלו את הזכות לפרסמו, אך לא פירסמו אלא חלק מן התעודות – למרות שכבר חלפו שנות־דור.

התעודות המקוריות נמצאות במוזיאון רוקפלר. קיימת ועדת־מומחים בינלאומית, שהיא האחראית – יחד עם אגף העתיקות – לדירבון החוקרים לפרסם את התעודות, שהעולם המדעי מחכה לדעת את תוכנן. דומה, שהמועד – מלאת 40 שנה לגילוי התעודות – מתאים לעשיית מעשים דראסטיים בכיוון זה. הכוונה היא שיש להקצות לחוקרים, באופן אולטימאטיבי, מועד לסיום עבודתם. אי־פרסום התעודות במועד אולטימאטיבי זה, ישלול מהם את הזכות – שתועבר לחוקרים אחרים.

לא ייתכן שאוצרות מדע כאלה ימתינו עוד שנים רבות, ויעכבו את חקר כת מדבר יהודה וכתביה – ואת חקר ההלכה בישראל, ראשית הנצרות, תולדות המקרא ומה לא.

סקר ישראל

את המשימה לסקור כל שעל בעתיקות הארץ לקחה על עצמה האגודה לסקר ארכיאולוגי כל ישראל. לפני כמה ימים התכנסה האסיפה השנתית של חברי האגודה, שפעולתה מבוצעת בצוותים מצומצמים – „חוליות". בנגב פועלות מספר חוליות וחוליות אחרות – הנשענות על עבודה התנדבותית בחלקה של ארכיאולוגים חברי קיבוצים – פועלות בשפלה, במרכז ובגליל.

כמה חוליות וכלי רכבן מושבתים, מחוסר תקציב – שהמקור העיקרי לו הוא אגף העתיקות. וזוהי תופעה חמורה – פעולות הסקר הן בסיס להכרת השטח, לתיכנון ופיתוח. הוא הדין בפירסום הסקר והמפות שהושלמו. יש עשרות מפות שהסקר בהן הושלם, אך באין תקציב אין הן נדפסות – והמידע אינו מגיע לציבור הרחב.

בכל זאת, למרות המחסור באמצעים, הצליחו אנשי האגודה לפרסם משהו – הספר על־אודות מפת שדה בוקר מערב, מאת ראש האגודה, ד"ר רודולף כהן. הספר הופיע במתכונת חדשה, שונה מן הספרים הקודמים – תבניתו קטנה יותר ונוחה לנשיאה בתרמיל – ובמקביל לטקסט העברי, הוא כולל גם טקסט אנגלי מלא.

בקרוב יופיע ספר מפת הרודיון, מאת יזהר הירשפלד: כמו כן נמסרה לדפוס מפת הר חמרן, מאת מרדכי הימן. זו הראשונה מבין המפות, שראשיתן בסקר החירום שערכה האגודה בדרום־הארץ – עם נסיגת צה"ל מסיני ולקראת היערכותו בנגב.

המגילות הגנוזות: ההמתנה לפירסום

هكذا من الاصل

הפועל ת"א „מאיימת" למנוע מויינקרנץ לאמן את הנבחרת

עשוייה לשלוח אותו להשתלמות בארה"ב ● צעד מחאה כנגד עסקני מרכז הפועל המונעים את העברת דלול לת"א ● למאמן אין חוזה עם איגוד הכדורסל ועבודתו מותנית ברצון טוב של אגודתו

מאת משה כהן

איום או מציאות? שאלו את עצמם עסקני איגוד הכדורסל לנוכח הודעת הנהלת מחלקת הכדורסל של הפועל ת"א, שמשה ויינקרנץ ישלח כנראה בעוד עשרה ימים לחודש וחצי השתלמות בארה"ב והוא לא יוכל לאמן את נבחרת ישראל.

יו"ר הפועל ת"א, יורם דורי, ציין בהודעתו, כי ויינקרנץ ישלח לארה"ב כדי לצבור ידע נוסף שיעזור לקבוצה בעונת המשחקים, אבל מאחורי העטיפה הרשמית מסתתרת הסיבה האמיתית.

בימים האחרונים החריפו מאוד היחסים בין מנהלי הפועל ת"א לבין יו"ר הועדה המקצועית של איגוד הכדורסל, איתן חפר. הרקע: סירובו של חפר לאשר את העברתו של יונתן דלול מהפועל חיפה לת"א.

ראשי הפועל ת"א הפכו עולמות בימים האחרונים כדי לשכנע את חפר לחתום על טופס ההעברה. הם פנו למזכ"ל הפועל, יצחק אופק, ואף איימו לפנות לבית המשפט. אולם, חפר עדיין מסרב לחתום, בטענה שאין לו סמכות לעשות זאת במיפוח הכח של הפועל חיפה באיגוד הכדורסל.

אתמול החליטה הנהלת הפועל ת"א לזרוק את ה„פצצה". בהודעת הרשמית נאמר: „מתוך נרון בהצעה לשלוח את משה ויינקרנץ להשתלמות באחת מקבוצות ליגת האנ.בי.איי. ההשתלמות תמשך עד תחילת חודש ספטמבר".

יורם דורי טען אמש, כי ויינקרנץ שייך להפועל ת"א ועבודתו באיגוד הכדורסל נעשתה בהסכמת האגודה. „ויינקרנץ יעשה את מה שנאמר לו. הוא הגיב בשמחה על הצעת ההשתלמות בארה"ב", ציין דורי.

איתן חפר סירב אמש להגיב על הודעת הפועל ת"א, אבל הודה, כי לויינקרנץ אין חוזה חתום באיגוד הכדורסל.

חבר הנהלת הפועל ת"א, אריה גבעוני, אמר אמש: „ויינקרנץ יודע על ההשתלמות והוא הבטיח לי לכבד כל החלטה שלנו".

כזכור, ויינקרנץ מונה לתפקיד המאמן הלאומי רק לפני שבועיים. בישיבה האחרונה של הועדה המקצועית של איגוד הכדורסל הוא אף מסר תוכנית אימונים לקראת טורניר דרג ב', שיערך בבולגריה.

את תגובתו של ויינקרנץ לא ניתן היה להשיג אמש. השאלה הגדולה היא כיצד הוא יגיב על החלטת הנהלת קבוצתו.

● הכדורסלן שחום העור קרל איימוס הגיע אמש לארץ כדי להבחן בקבוצת הפועל ת"א. איימוס ישהה בארץ כמה ימים וראשי הפועל מקווים להחתימו לקראת העונה הקרובה.

פסטיבאל ספורט במרכז הספורטק

מאת משה כהן

2,000 ספורטאים מ־200 קבוצות יטלו חלק בחודש הבא בקרית־הספורט ההמונית שמתכננת עיריית ת"א במרכז הספורטק.

מנהל מחלקת הספורט בעירייה, יהודה בירנצווייג אמר: „אנו מעוניינים לתת צ'אנס לשחק לכולם". במסגרת פסטיבאל הספורט ייערכו טורנירים בקט־רגל, קט־סל, כדורסל, כדורעף, טניס שולחן וסנוקר. בנוסף לכך יערכו גם מופעי ראווה של כוכבי ספורט מכל הענפים.

התחרויות ימשכו שבועיים ובסיומן יוענקו פרסים לקבוצות הזוכות. את המבצע יזם ראש האגף לתרבות נוער וספורט בעירייה, נתן וולך, שהבטיח להפוך את הדבר למסורת קבועה.

נציגות ישראל מגלות עליונות באליפות בתיה"ס

כל ארבעת נציגות ישראל בטורניר אליפות העולם לבתי ספר תיכוניים העפילו למשחקי חצי הגמר שיערכו היום אחה"צ בירושלים.

תלמידי אורט קרית־ביאליק הביסו את בלגיה בתוצאה 62:157 ומקיף רמת־השרון גבר על אוסטריה 68:84. במשחק חצי הגמר השני יתמודדו ספרד ואיטליה.

המאמץ הגדול, הנדרש במירוץ האופניים המפרך, „הטור" הצרפתי, תובע קרבנות. אתמול נכנע הבלגי פרנק ואן־דר ויוור, שהתמוטט על קו הסיום ונתמך בידי אנשי הוועדה המארגנת. המנצח בקטע השמיני היה ההולנדי וארפופל.

זיסמן ואלימלך – שני הרכשים שיפעילו 4 שחומי־עור בחולון

מאת משה כהן

שמואל זיסמן וישראל אלימלך ישחקו בצוותא בעונה הקרובה במדי הפועל חולון. כך נקבע אתמול סופית לאחר חתימת החוזה בין זיסמן לבין הנהלת הפועל חולון.

מנהלי חולון החליטו, לאחר לקחי העונה שעברה, כי יש צורך להביא לקבוצה רכז מנוסה אשר יחד עם ישראל אלימלך יסייע לקבוצה לצעוד לעבר צמרת הטבלה.

ישראל אלימלך מהווה סמל בחולון. כיום הוא השחקן היחיד תוצרת בית שפותח בחמישייה הפותחת, אבל חוסר יציבותו בכמה ממשחקיה החשובים של קבוצתו הביאו לבסוף להחלטה להביא לקבוצה רכז נוסף.

לאלימלך יש חוזה חתום עם חולון גם לעונה הבאה. לכן, הוא חייב לשחק שם לפחות עוד שנה. אלימלך מודע לעובדה כי מקומו בחמישייה הפותחת אינו מובטח ובכל מקרה יהיו לו השנה פחות דקות משחק.

אולם, אלימלך ידע לקבל את הבאתו של זיסמן כספורטאי אמיתי ויו"ר מחלקת הכדורסל בחולון, מאיר מאוד ציין אתמול בסיפוק: „אלימלך הסכים ברצון לשתף פעולה עם זיסמן והוא נתן לנו אור ירוק".

זיסמן מצידו החליט לחזור למרכז הארץ. אומנם האוירה הפסטוראלית בגליל קסמה לו לפני שנה ושנתיים, אבל הוא הגיע למסקנה כי מקומו באזור המרכז.

זיסמן מצוי בשלהי הקריירה שלו ולגביו זכייה בתואר עם קבוצה אחרת מהווה אתגר (במשך ארבע שנים הוא זכה בכל התוארים במדי מכבי ת"א). בשנים האחרונות עמד זיסמן פעמיים על סף זכייה בתוארים נכספים.

לפני שלוש שנים גברה קבוצתו דאז, הפועל ת"א, בקלות רבה על מכבי ת"א במשחק הגמר־סל הראשון, אבל הרחקתו המפורסמת של לארגי ופחד במה התיירד את התואר הנכסף פעם נוספת בארון המכבי. בתום העונה שחלפה הוליכה קבוצתו, הפועל גליל־עליון, ביתרון מבטיח של 20 נקודות במחצית משחק גמר גביע המדינה מול מכבי ת"א. רק הולשה פתאומית של זיסמן וחבריו מנעה מהם לחולל סנסציה.

האמת היא שבגליל אין מתאבלים על לכתו של זיסמן, סכן כשלונותיה הצורבים של הקבוצה במשחקי הגמר־סל ובגמר גביע המדינה גרמו לזעזוע קשה בקרב חובבי הכדורסל באזור.

הצעד הראשון היה לכתו בטרם עת של אריה מליניאק. בחדרי חדרים הוטחו האשמות גם בזיסמן הותיק, שלא הצליח לגלות מנהיגות ברגעי המצוקה של קבוצתו.

לכן, עזיבתו לא צריכה להפתיע. מנהלי חולון התייעצו גם עם מאמנם החדש מרווין קסלר על האפשרות להחתים רכז נוסף. קסלר הביע את תמיכתו בהבאת רכז מנוסה, שיחד עם אלימלך ינווט את משחקם של ארבעת השחקנים שחומי־העור, שילבשו את מדי חולון בעונה הקרובה.

בחולון בטוחים שעם שני רכזי משחק מנוסים וארבעה שחקנים שחומי־עור וידיאונים תגיע הקבוצה רחוק במהלך העונה העומדת בפתח.

חולון תפתח עונת הכדורגל

מאת ניסן פרידמן

הפועל בפרברים יהיה הקבוצה, כנראה, את בעונת הפתיחה לעונה הקרובה. בחולון הוקצבו כבר קרימה ומתכוונים לארח את מכבי חיפה. במשחק הבכורה בליגה הלאומית ביום שישי ה־4 בספטמבר.

כשבוע הבא אמורים להתחיל בשיפוץ המגרש הביתי של בפרברים. תכולת היציעים תוגדל ל־6000 מקומות.

„אני הצת התפללתי לשקט בעיר ואין התלהבות כפי שציפו מקבוצה שעלתה לליגה הלאומית", אמר המאמן מאיר גבאי. „אני מקווה שהמגרש והיציעים יהיו מוכנים לקליטת 5000 צופים ויותר לקראת המחזור הראשון ואני מקווה שתחול התעוררות בעיר. נכון, אנו בורח מן העמוס בקבוצות, אך זו עיר גדולה עם פוטנציאל גדול של צופים. חשוב שתהיה לנו אוירה ביתית".

● נבחרת פקוד הדרום, מחוזקת באפרים דווידי ואלי דריקס, תתמודד היום במשחק ראווה עם נבחרת אופקים, המחוזקת בכמה שחקנים לאומיים, לפני טיום אליפות הפיקוד בכדורגל.

שטבהולץ: הודו מהווה נעלם צפוי לנו קרב קשה בדייוויס

מאת שמואל קליגר

מי שחושב, שהמשחק נגד הודו בגביע דיוויס יהיה קל, טועה. „על הנייר" זה אולי נראה כך, אבל בתנאים הקשים של הארץ החמה, במיגרשי הדשא של ההודים, עליהם הם מורגלים יותר מאיתנו, ובפרט לאור ההחלשות של הנבחרת שלנו בתוצאה מפרישתו של שחר פרקיס – זה בהחלט לא יהיה קל. הדובר הוא יוסי שטבהולץ, קפטן נבחרת הטניס, במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

המשתתפות יהיו הודו וישראל. המקום – ניו דלהי, בירת הודו. המועד: 24 עד 26 ביולי. העמדה: שלב רבע הגמר של גביע דיוויס. יציגו את ישראל שלמה גליקשטיין, עמוס מנסדורף, גלעד בלום ואחד משני הצעירים רביב וידנפלד או בועז מרנשטיין. דומה, שהכל היו נרגשים. צבא עיתונאים גבלל שמעו בקשב רב את ראשי הטניס הישראלי, שכמו לבשו מגן לא קל קם בגרדת ישראל את מיטבה הספורט בעולם, ונראה, שהטניס זכה ולא בכדי. זה הספורט האצילי, הספורט הנקי זה, שראשיו מתגדרים בתואר „הספורט הנקי". נקי מכל רבב. ספורט, שהביא לנו רק בשנים האחרונות כבוד ויקר. גבולות בין ספורט ודיפלומטיה בינלאומית נטשטשו. רק בזכות הטניס, ישראל חדרה בעד מסך הברזל וגם יכלה להם. רוסיה הגדולה. צ'כיה ועכשיו הודו. ניצחון של ספורט שווה ערך לנצחון דיפלומטי.

נשיא האיגוד, מרדכי מאיר, נשא את נאום הפתיחה. הוא הפלה על נס את הישגי הספורטאים שלנו וציין, שאם ננצח את ההודים נתמודד עם אוסטרליה או מקסיקו, שהן מעצמות טניס. נוסף לכך, יסעו ארבעת הטניסאים הבכירים שלנו לאולימפיאדת סיאול, הישג אדיר.

אחריו דיבר יוסי שטבהולץ, קפטן הנבחרת לגביע דיוויס. „הוכחנו, שגם בלי תמיכה ממשלתית אפשר להתייעל. השחקנים שלנו הוכיחו, כי הם טובים יותר מחשבנו. הקמנו נבחרות לתפארת בזכות גורמים רבים. ההצלחה לא סינוורה אותנו. ניצחנו נבחרת צ'כיה, שהיא טובה מאיתנו", הוא מתוודה. „עברנו את הפוטנציאל שלנו בהישגים שלנו. המסקנה, עם הכנה נכונה ואימונים נכונים אפשר להגיע יותר רחוק ממה שמגיע לנו".

מבחינה מקצועית, הסעים קפטן הנבחרת, כי ההודים לא רק שמסיכים לשחק על הדשא, אלא שההודי ארמיטראג' מצוין בדיוויס. הוא מדורג, אמנם, במקום נמוך בדירוג העולמי, אבל בגביע דיוויס הוא מצויין, כמש כמו שלמה גליקשטיין שלנו. „בהודו יצטרך להתקיים ... ולכן יהיה לנו שם מאוד קשה. אין שום ספק, שמבחינת היכולת, נאוד הוא השחקן הרביעי בארץ. יחד עם זה הוחלט, שנאוד לא יצטרך למשק. אני מרגיש, שהרביעי לא ישחק בהודו ופרט לזה הוא לא מתאים לדשא".

בהתייחסו למישור הפוליטי־הבינלאומי אמר שטבהולץ: „הבאנו כבוד ויקר לישראל. הטניס פרץ את הגדרות של מדינות, שאינן מקיימות שום יחסים עם ישראל. כך היה, כשהתמודדנו עם ברה"מ וצ'כיה וכך יהיה עכשיו בהתמודדות עם הודו. זה לא קרה סתם בגלל הטניס, אלא בגלל, שהטניס שלנו הוא טוב. על כן יכולה מדינת ישראל להתגאות בטניסאיה".

שטבהולץ אמר, כי ההישגים אינם מקריים. „מפני שאנו משקיעים בילדים החל מגיל 12 ו־14, המצליחים כבר בגילאים צעירים לצבור נסיון בינלאומי".

המאמן שלמה צורף דיבר על הצד המקצועי. לדבריו, נלבד היכה על הירוב ואספי סטטיסטיקה. „אנחנו יודעים עליהם הם יודעים עלינו. הנבחרת תערוך התחרויות הכנה על מגרשי דשא".

קיימת תכנית עבודה מגובשת, המתחלקת ל־4 עד 5 תחרויות הכנה. אחר כך תהיה הרפייה והתאוששות מנטלית ופיזיולוגית. יהיה מחנה של שבוע בבנג'סטר, שיהיה בנוי על לחץ על השחקנים, שיתאמנו 6 שעות מדי יום. האימונים יהיו על דשא, ואם יהיה גשם, יתאמנו במקומות סגורים.

ב־17 ביולי תמריא הנבחרת לניו־דלהי ותערוך שם אימוני איקלום. „לא יודע מה מחכה לנו, זה חסרון במדרגה ראשונה", אומר המאמן.

לדבריו יהיו גם בעיות. הכסורות במועדון הטניס ההודי, שהוא פרימיטיבי ואיננו מעניק אפילו את התנאים הסבירים הנהוגים במשחקי הטניס המודרניים.

יוסי שטבהולץ

הדובר ציין את העבודה הנפלאה, שמושקעת בילדים ובנוער שלנו והסעים, שההישגים הם כחול לבן ובכלל לא מקריים. „מגיע תודה לכל האנשים העושים במלאכה", הדגיש.

לדבריו, מביאים הטניסאים שלנו כבוד לישראל וגם הצעירים, שבהם מהווים שגרירים טובים של ישראל בעולם. נוסף לכך מהווה הטניס אמצעי כלכלי רב עוצמה. שכן, רוב הפירמות הגדולות נותנות חסות לטניס כדי לפרסם את מוצריהן וכסף רב מסתובב ליד הענף היוקרתי.

אבל, העיקר הוא באספקלריה של ספורט. בהשוואה לענפי הספורט האחרים, הידועים בבעיות שלהם, אם במישור התקציבי והתפעול ואם בבעיות הקשורות בחומר האנושי של השחקנים, הרי „הספורט שלנו הוא נקי, לבן ומכובד". כמש כמו הדוברים. סגנון דיבור מהוקצע, מכובד. לבוש ללא רבב. כיאה לנושא עיסוקם.

כפר־סבא רכשה שני כדורעפני נבחרת

מאת ניסן פרידמן

קבוצת הצמרת הפועל כפר־סבא ביצעה את החיזוק המשמעותי ביותר עד כה לקראת העונה החדשה בכדורעף. כפ"ס רכשה שני מנחיתים בינלאומיים ותחסון, ודאי, לאחת מהקבוצות ההתקפיות הטובות בליגה ואחת המועמדות לזכיה בתואר האליפות.

שחקני החיזוק החדשים של כפ"ס הם דן בורר, קיבוצניק מבית־זרע, שיחק אשתקד בהפועל בת־ים, ואמיר אקרמן ממכבי ת"א. במקום בורר רכשה בת־ים ממכבי חיפה את ברגר, עולה מארגנטינה הנחשב למבחית מצוין.

כוכב הנבחרת, אליעזר כהן, יחזור לשחק בליגה האיטלקית, אם כי טרם ברור באיזו קבוצה. הוא יחסר מאד להפועל המעפיל. קבוצה ותיקה ועייפה זו לא תוכל להתברג בעונה הקרובה בצמרת.

ארבע מועמדות לכתר: הפועל מטה־אשר, שתמשיך להתבסס על הרכב שהביא לה את ה„דאבל" בראשות אורי חבר ואהרן שר. הפועל כפר־סבא, הפועל קרית־אתא, בעלת מאגר של כשרונות צעירים תוצרת בית, וה„דאבליסטית" לפני שנתיים, הפועל בת־ים.

קבלת פנים חמה לעולות החדשות

הליגה הלאומית תיפתח ב־29 בספטמבר. הגרלת המשחקים, שאמורה להתפרסם בימים אלה, העידה כבר במחזור הפתיחה עימות בין האלופה מטה־אשר לעולה החדשה, מכבי פ"ת.

מנחיתן בורר

כעבור שבועיים תיפתח הליגה לנשים וגם שם יהיה במחזור הראשון מפגש בין האלופה הפועל בת־ים לעולה החדשה, הפועל שער הנגב.

כל המועמדות לתואר בין הגברים ישחקו במחזור הראשון בבית: קרית־אתא – אליצור ת"א; כפ"ס – הפועל־תל־אביב; בת־ים – העוגן, ובאמור, מטה־אשר מול פ"ת. מכבי חיפה תארח את העמקים והמעפיל את העולה השניה, איחוד עירון.

חיפה נרשמה רק לאיגוד הכדורסל

מאת משה כהן

בשעה טובה גם קבוצת הפועל חיפה נרשמה אתמול באיגוד הכדורסל לקראת עונת המשחקים.

לאחר דיונים בפורומים והתערבות גורמים שונים, כמו מועצת פועלי חיפה ומרכז הפועל, התאפשרה אתמול הרשמת הקבוצה באיגוד הכדורסל.

החוב לאיגוד שהסתכם ב־6,000 שקל כוסה ע"י החיפאים ומרכז הפועל וההסדר איפשר להם להירשם כחוק. אולם, ההרשמה היתה רק למשחקי הליגה. לגביע קוראץ' טרם נרשמו החיפאים ורכז הכדורסל בהפועל, איתן חפר, הביע את תקוותו כי תוך יום־יומיים תירשם חיפה גם למפעל זה.

מנהלי חולון, שקיוו להופיע בקוראץ' על חשבון החיפאים, ייאלצו לוותר על תיכניתם. ראוי לציין, כי הרף ההרשמה טרם נפתרו הבעיות בהפועל חיפה. עדיין לא ידוע כיצד יכוסה החוב של הקבוצה, המוערך ביותר מ־100,000 דולר ואילו שחקני חיזוק יגיעו לחיפה לקראת פתיחת העונה.

עד־כה עזבו את הקבוצה אבנר ספיטוב, רונלד יוכמן ועוד כמה שחקנים צעירים. עתידו של יונתן דלול עדיין לא ידוע. אומנם יש לו חוזה חתום עם הפועל ת"א. אבל איתן חפר הבהיר, כי בשלב זה הוא לא יחתום על טופס ההעברה.

ראשי הפועל ת"א מגלים כוונה רבה באי־העברת דלול והם אף איימו לפנות לבית המשפט. בינתיים, הם חידשו את המגעים עם ראשי הפועל גליל־עליון, במטרה לבדוק שוב את האפשרות להעביר את ארז הן לשורותיהם.

מעריב-עכשיו
קרא מחר במעריב יום ו':

גדי

מעריב שבת:
תרופה לסרטן – ישראל במעודון האקסקלוסיבי – אהרון דולב ● גדי – יוסף ולמר ● בית ג'אן בוערת – יהודה גורן ● של מוזס, קבר ליד אמא – אריה בנדר.

מעריב סופשבוע:
אליס בארץ הבלהות – אשתו של רפי סירסה מדברת – אבי מרגנשטרן ● מיליונרית תל־אביבית בנעלי זהב – אביבה מין ● מין בכסא גלגלים – בילי מוסקונה־לרנר ● רומל על רומל – פל בשן.

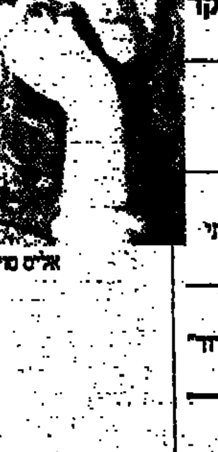
אליס סירסה

מעריב כלכלה:
תחקיר מיוחד: משרד השיכון נגד מבקר המדינה – עודד שורר.

מעריב קריות:
סוד הקידום – להיות מנהל משוגע – יהודה גבאי.

מעריב בנאי:
סימה טרנר כוכב עליון – כבר אצלנו לשתי הופעות – יאיר לפיד.

סימה טרנר

מעריב ספרות:
בן־גוריון – המנהיג הרומנטי (על „קנאת הדר" מאת שבתי טבת) – מאת פרופ' יוסף גורני.

● אמנון אברמוביץ – דו"ח ● יוסף הריף – פוליטיקה ● דוש – שלישיות באויר ● עילי פרידלנדר – טיול סופשבוע לפרחי הקיץ ● תלמה אדמון – גיזרת נוירה כמאה שערים ● ברוך מאירי – האסיר הכי ותיק בארץ ● סימני נחמן – מאסידה.

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
4382/87	לוי יחזקאל	14.10.86	לוי סלימה
4362/87	מזרחי יהודה	12.5.87	יפה מזרחי
4363/87	נאג'י ולבה	5.5.87	דליה ולבה
4367/87	סופי עזריה	21.12.86	סטלה מלמד
4368/87	קסולה אלגרה	6.10.86	רפאל קסולה
4369/87	קרפ אהרון	12.9.85	קרמאל יורם
4370/87	ראובן אורנה	23.6.86	ראובן אלי
4371/87	דלל יעקב	6.7.86	גולייט דלל
4375/87	שרה פריברג	23.12.83	קסיאל פריברג
4376/87	אהרון לוי	1.4.87	גבאתר לוי
4378/87	רחל קרישנין	20.6.85	עבודים סלע
4379/87	צבי קרישנין	1.12.80	עבודים סלע
4380/87	כהן יצחק	4.1.83	כהן רמה
4383/87	הנה קק	2.1.87	[illegible]
4384/87	לוי אבו ימין רוזה	18.4.87	אלפרין קמילה
4385/87	יצחק הורוביץ	19.9.83	ברכה הורוביץ
4387/87	קראוזה דוד	17.10.82	קראוזה יפה
4390/87	קובנר עזרא	5.6.87	קובנר אברהם
4391/87	צימרשפיץ רחל	8.5.87	הור שרה
2806/87	איציק ארזונאנו	3.3.87	פאולינה הים
4396/87	יחזקאל ששון	12.5.87	רינה ששון
4397/87	מרסל לוי	30.1.82	פינר לוי
4399/87	בניבין נפתליהו	6.6.87	דליה נפתליהו
4400/87	ויקטור נבאי	27.2.87	קלימנס נבאי
4401/87	בכן סלובכן שלמה	17.1.87	פוקלני בתיה
4403/87	כהן נריה	1.8.86	כהן יעקב
4405/87	סריגאטי הישמס	21.2.82	סריגאטי משה
4406/87	סריגאטי פאוארנג	26.9.86	סריגאטי משה
4407/87	מוסקוביץ רחל	15.6.87	מושקוביץ משה
4410/87	כץ שרה	27.9.85	רובינוב רזה
4411/87	דינה קססוטוביץ	27.3.87	יוסף קססוטוביץ
4414/87	אנזיר נעימה	15.5.87	רינינוג סוכנה (אילבו)
4415/87	דב נבנבל	7.69	מלי שרד
4419/87	רובק ראובן	8.8.86	רובק גניה
6899/82	צבי ליטה	2.12.82	צילה טולדנג
4421/87	מרים שטייך	15.1.82	שרה דגנו
4423/87	אביאל יצחק	18.5.87	שמעון אביאל
4425/87	חנה פירשביין	14.5.87	אוריאל פירשביין
4426/87	יונה ברנסון	13.11.81	ישראל ברנסון
4429/87	[illegible]	24.4.87	הרבט דיסקן
4435/87	[illegible]	10.2.87	קליין רואלף
4436/87	שרה ריבה קרינן	1.11.68	קרינגו אברהם
4437/87	גולדברג שמואל	5.11.86	גולדברג צילה
4439/87	[illegible]	4.6.87	[illegible]
4440/87	הגואל יצחק	26.4.87	הגואל אילה
4444/87	[illegible]	6.12.81	יצחק פלג
4446/87	[illegible]	14.5.87	אריה הרמן
4447/87	[illegible]	26.2.87	חסון לונה
4446/87	[illegible]	12.4.83	אשר חנה
4450/87	[illegible]	15.5.87	עזורי יוסף
4451/87	גובאי יהיא	12.6.85	גובאי זהרה
4452/87	[illegible]	12.10.86	הדיאסה מיכלוביץ
4455/87	[illegible]	28.4.87	אלי בגין
4458/87	[illegible]	1.4.87	סרדנסקי
4459/87	[illegible]	18.12.86	סרדנסקי מיכאל
4460/87	[illegible]	6.6.87	קסלנסקי רוזה
4462/87	[illegible]	7.2.77	עזרא סאלח
4463/87	[illegible]	6.7.85	עזרא סלאח
4464/87	[illegible]	16.5.87	יעקב רביד
4465/87	[illegible]	8.7.85	סארנה הסקין
4466/87	[illegible]	7.5.87	סארנה הסקין
4468/87	[illegible]	7.4.87	אוסנת בקר
4469/87	[illegible]	14.5.87	קלמן מזבה
4470/87	[illegible]	10.5.87	גוססה ריפה
4474/87	[illegible]	9.2.87	מלאכי משה
4476/87	[illegible]	4.4.43	גורג' אריק ברג
4475/87	[illegible]	27.9.79	גורמן גוטקין
4479/87	[illegible]	18.12.86	עליזה קרספי
4480/87	[illegible]	29.12.86	לאה קסתניצר
4481/87	[illegible]	30.4.87	תבורה ג'יבגרטוס
4483/87	[illegible]	12.10.86	סולמית צוברי
4485/87	[illegible]	23.5.87	היקל אברהם
4486/87	[illegible]	20.1.86	רוזאס גאזה
4489/87	[illegible]	19.9.87	גולב גבה
4490/87	[illegible]	21.5.87	מסה פרוינד
4491/87	[illegible]	26.9.86	פרציליה עדה
4493/87	[illegible]	7.9.86	ראובן שביניגהוף
4494/87	[illegible]	5.1.87	ראובן שביניגהוף
4495/87	[illegible]	23.6.73	רחל יעקבי
4496/87	[illegible]	23.5.87	רחל יעקבי
4497/87	[illegible]	17.3.87	לוי שרה
4498/87	[illegible]	24.12.86	עמליה נחה
4499/87	[illegible]	26.3.87	ביעלס רנה
4500/87	ישראל אבסבור	4.4.59	רבקה אלבלנגר
4501/87	[illegible]	20.2.68	רבקה אלבלנגר
4502/87	[illegible]	30.5.87	עינה ביזן
4359/87	[illegible]	1.4.87	קנפינו הנסה
4505/87	[illegible]	11.6.85	רבקה ארונוביץ
4507/87	[illegible]	16.4.87	רחל עבתבי
4510/87	[illegible]	5.5.87	ברוניקה נבוו
4511/87	[illegible]	12.3.87	עזריאל ביזן
4521/87	[illegible]	26.12.86	דויד פרצה
4513/87	[illegible]	17.4.87	רפאל ביבס
4515/87	[illegible]	14.5.87	רבשמק בתיה
5417/87	[illegible]	2.2.87	עשהאל בן דוד
4518/87	שרה קימוביץ	31.12.63	עשהאל בן דוד
4519/87	סלבה קימוביץ	5.11.81	עשהאל בן דוד
4520/87	חיים גרשון קימוביץ	10.3.79	עשהאל בן דוד
4583/87	יעקב אלישע	8.2.87	לביאה אלישע
4524/87	יוסי גולד הירש	18.2.85	שילה הולינג דוד
4528/87	זהבי סלמן	22.4.87	זהבי שמחה
4533/87	שרה קלעי	4.9.79	חיים קלעי
4534/87	נגי מוספי	28.1.85	אברהם מוספי
4535/87	דניאל חיים חכים	8.5.84	דונה מליך קנדאורו
4536/87	שיינדל פריש	20.5.87	חוה פריש
4537/87	צבי פולד	28.3.77	פולד אסתר
4540/87	רבקה אבלוביץ	13.5.87	יעקב אבלוביץ
4541/87	בירדי אורן	25.11.86	ברודי אושנר
4543/87	סלע ראוובצקי	27.4.87	לאון ראוובצקי
4544/87	פוקסמן בר אשר	3.2.87	שמואל פוקסמן
4546/87	רוזה שני	11.5.62	רוזה פרנקל
4548/87	מראסה קאופמן	11.3.87	אנדריי קאופמן

צוואות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
165/87	יוסף סולומון	23.7.86	אלכס רגב
4364/87	סעידה כשם	20.5.87	אודה פנחס
4365/87	חיים שרגא אבנר	21.5.87	רם אבנר
4366/87	הנה להדייג אנגל	8.1.87	ברטה אנגל
4373/87	אברהם (אברהים) משיאן	21.5.87	שרה קליבה משיאן
4374/87	אקשטין ישראל	10.3.87	אקשטין לאה
4377/87	אברהם בילו	14.2.87	יצחק בילו
4381/87	רובינשטיין מורים	27.3.86	רובינשטיין שרה
4382/87	לוי יחזקאל	14.10.86	לוי סליבה
4386/87	אחמד עבדול רחמן דעאס	5.5.75	פתחי אחמד עבדול רחמן
4388/87	מרדכי מורים יגודה	30.8.80	לאה יגודה
4392/87	רייכמן יוסף	29.6.85	רייכמן יהודית
4393/87	רבינשק חנה	2.5.87	אלכסנדר רבינשק
4394/87	גרשונוביץ רוחמה	22.3.87	פנינה רוקח
3211/87	אוגניה אלפר	27.4.87	קלרה אבגלר
3197/86	לב לאה	10.5.86	[illegible]
4395/86	רחל שמש	29.5.84	נסים שמש
4398/87	ראובן יוסף	9.3.86	[illegible]
4402/87	שמואל קסת	27.9.79	בבורה קסת
4404/87	אוסקר איזנשטט	8.5.87	יעל מרים
4408/87	חוה שכטר	2.6.67	אברהם אדלוף
4409/87	אדולף שאול	14.6.87	הלנה שאול
4412/87	אהרון טיננבוק	5.1.87	איתן שרון
4413/87	שושנה עזאמי	30.1.87	עזאמי דוד
4416/87	אליזבטה זגן	27.3.83	[illegible]
4417/87	מנדל זגן	.10.74	[illegible]
4418/87	דניאל ששון	17.5.87	ששון לוי
4056/87	רוזה מרגולין	1.6.87	שושנה רבינוביץ
4422/87	חיים שטייף	30.8.85	[illegible]
4424/87	איטבודנו לילה	13.6.87	אנגל איט
4427/87	אליהו ברנסון	20.4.87	ישראל ברנסון
4431/87	אברהם שולדרף	12.5.87	אליהו שולדרף
4432/87	רוזה אברמוביץ	19.1.87	[illegible]
4433/87	ברקאי מאיר	26.5.87	ברקאי רחל
4434/87	צבאי סלמה	11.6.86	[illegible]
4441/87	איגור בעמי	10.5.87	איגור צבי
4442/87	רוזה שעמן	19.8.84	שמעון שגיא
4443/87	אברהם שעמן	14.5.87	שמעון שגיא
4445/87	פלו לאופולד לורביס	8.5.87	הולנר מרים
4449/87	מרדכי שמש	12.1.87	שלום יחזקאל
4453/87	פלד מנחם	2.2.87	פלד רעיה
4456/87	מנחם בגין	24.11.84	אלי בגין
4457/87	ארנסטו כהן	10.2.87	כהן אנה
4461/87	[illegible]	15.5.87	אלבר מזבר
4465/87	רבקה פוסטניק	1.8.85	מרדכי פוסטניק
4467/87	הדר קינדריאה	6.3.87	אלאנורה קינדריאה
4471/87	חיים מנחם אלפרט	2.6.87	לילה אלפרט
4472/87	אברהם מרני כלום	3.7.75	[illegible]
4473/87	ברדה ליזה	24.4.82	ברדה אלברט
4475/87	[illegible]	12.5.85	[illegible]
2942/87	אסתר איזנברג	4.8.83	[illegible]
4477/87	בירנבאום מרטין	31.1.87	רוז בירנבאום
44 82/87	גודל פלוקר	22.3.87	אנה אביבה
4484/87	[illegible]	22.6.87	אברהם פרידמן
4487/87	אברהם בלס	18.3.87	[illegible]
4488/87	[illegible]	15.10.87	[illegible]
4492/85	ריבקין בלה	14.1.87	יצחק ריבקין
4503/87	פוגל יצחק	8.3.87	[illegible]
4504/87	אדולף ברסון	4.6.87	[illegible]
4506/87	פרנקל פול	29.5.87	לובה פרנקל
4508/87	רפאל אדריי	12.6.87	לילה אדריי
4509/87	אהרון וולפמן	23.9.78	קילה וולפמן
4514/87	משה דוד אשבני	12.6.87	[illegible]
4516/87	בנחם כהן	11.3.75	אברהם כהן
3763/87	בינה מן	10.2.87	[illegible]
4521/87	[illegible]	9.3.87	[illegible]
4522/87	[illegible]	31.3.87	תמר ארז
4525/87	[illegible]	16.4.87	[illegible]
4526/87	מרים סיאגום	16.2.87	[illegible]
4527/87	עזרא בן עזרן	11.10.82	דבורה בן עזרן
4529/87	[illegible]	16.6.87	[illegible]
4530/87	שרה פסיה ליכטנבסקי	16.5.87	שרה ליכטנבסקי
4531/87	מיכל יוסף	13.6.87	מנחם יוסף
4502/87	[illegible]	7.12.85	יוסף לסק
4538/87	אדריאן אהרון	27.4.87	[illegible]
4542/87	כהן יונה	30.4.87	אליהו כהן
4545/87	תאודור פוגלבאום	5.4.87	שרה פוגלבאום
4547/87	[illegible]	21.10.85	חן רבקה

כוכבים ולילות

בקרוב

„אהבה בחלון ראווה", „הפסיקו להיות הגיוניים" ו„007 באזור המסוכן" מסוף השבוע בבתי הקולנוע

גונתן (**אנדרו מקארתי**), אסתטיקן צעיר המעצב מניקינים לחלונות הראווה של חנויות אופנה נוצצות, מתאהב באחת מבובותיו. זו קמה לתחייה ומשיבה לו אהבה. *„אהבה בחלון ראווה"* אינו סרט תיעודי, אם כן, וגם לא סרט אימים. זו קומדיה קייצית, יצירת ביכורים של במאי סרטוני פרסומת אמריקאי בשם **מייקל גוטליב**. הדגם ששם הבמאי הצעיר לנגד עיניו הוא של הקומדיות המטורפות בקצב הסילון, שמלכו בהוליווד בשנות ה־30 וה־40.

אנדרו מקארתי וקים קאטראל. „אהבה בחלון ראווה"

אנדרו מקארתי, הממגיע לארוע הזה מצד הקופה, התפרסם כחלק מחבילת גורי השחקנים שצמחו בסרטיו של ג'ון יוז. הוא פתח את הקריירה ב„הבוגרים" והמשיך ב„חברים" ו„יפה בוורוד", סרטים שבהגדרה קופתית יכונו יצירות מופת ולא מוגדרים ביקורתית כיוון שמקפידים לשחררם לאקרנים כשהמבקרים בחופשה. את הגירסה הנשית והנעימה למפלצת פרנקשטיין מגלמת כאן **קים קאטראל**.

★

לאחר שלוש שנים של הקרנות פיראטיות וקלטות פרטיות העוברות מיד ליד, הוחלט סוף סוף לחשוף את *„הפסיקו להיות הגיוניים"*, תיעוד קולנועי של המופע הגדול שעיצב **דייוויד בירן** ללהקתו „ראשים מדברים" בשלהי 1983 לציבור הרחב. הבמאי **ג'ונתן דם** נמנע מקלישאות סרטי ה„רוקומנטרי" (סרטי הופעות הרוק), כלומר תמונות התורים המשתרכים ליד הקופות, הקהל המגיע, ראיונות סהרוריים עם חברי הלהקה, הכנת הבמה וגו'. הוא מתרכז אך ורק בהופעה עצמה. זו נפתחת כשבירן ניצב על רקע הבמה העירומה, מלווה בטייפ קטן ובגיטרה אקוסטית. שר את „רוצח מטורף". אחד אחד, שיר אחר שיר, מצטרפים חברי הלהקה, **טינה ויימות, ג'רי האריסון וכריס פרנץ**, בין השירים מצרפים פועלי הבמה במות קטנות עליהן יתייצבו מלווי הלהקה (כהי עור כולם). עיקר תשומת הלב ניתנת לבירן המתפתל, מתעוות ומקפץ בכוריאוגרפיה המטורפת שהמציא. ברקע מתחלפות שקופיות, ומשתדלים להפתיענו בתחום התאורה והתלבושות.

„המופע הזה מצביע על המקסימום שהלהקה יכולה להגיע אליו בהופעה חיה" קבע בירן „מה כבר אפשר להוסיף? עוד שקופיות? יותר אנשים? דרוש שינוי דרסטי." „ראשים מדברים" אכן לא חידשו מאז. עתיד הלהקה נראה כרגע לוט בערפל, לנוכח מבצעי היחיד המרובים של בירן (לא מכבר ראינו את סרטו הראשון כבמאי „סיפורים מהחיים", בנוסף שיחק בסרט טלוויזיה שגונתן דם ביים וכתב שיר לסרטו של דם המוקרן עדיין על מסכינו „משהו פראי").

*שש מצלמות הציב הצלם **ג'ורדן קרוננוות'** (מי שצילם את „בלייד ראנר"), בארבע ההופעות שנערכו בהוליווד בדצמבר 83'. הקלטת הקול נעשתה דיגיטלית ישירות על הסרט. מבית לסין, שם יוקרן הסרט נמסר שציוד קול חדש הוצב שם, לקראת הקרנת הסרט.*

★

*כמו שהחצב לסתיו, כך ג'יימס בונד, הסרט, לקייץ. והנה קולנוע „תל אביב", אכסנייתו המסורתית של 007 בארץ, מקבל אותו שוב בזרועות פתוחות, ימים לא רבים לאחר שהליידי די לחצה את ידי העושים במלאכה ובראשם הסוכן החדש **טימותי דלטון**.* איזו דמות יש לבונד החדש, לאחר שנינותו השובבית של שון קונורי, וקלוציותו החביבה של רוג'ר מור? איננו יודעים, שכן הסרט לא הוצג לתקשורת. מהמידע הכתוב אפשר לספר ש**ג'ון גלן** המנוסה הוא במאי ***„007 באזור המסוכן"***,

דייוויד בירן. „הפסיקו להיות הגיוניים"

אלברט ר. ברוקולי הנצחי הוא המפיק, **ג'ון ברי** אחראי על המוסיקה **ומרים ד'אבו** על החמוקיים הנשיים הבלתי נמנעים. **ג'ון דו בייקר** גדל המידות **וג'רום קראבה** בתפקיד הרוסי הרע נוטלים חלק במעשייה.

אמיר רותם

[illegible] נראה לוח המופעים בישראל בחודשים הקרובים. [illegible] דיר צ'רלס. פלסידו דומינגו. „רוקי הורור שופ". וגם דרק ג'קובי („אני קלאודיוס") המגיע לישראל עם אישתו בלייר לשלוש הופעות – בתל־אביב, בחיפה ובירושלים. השניים יעלו כאן את סיפור חייו של המשורר ביירון, הצגה שנכתבה בידי ג'יין מקולוטש והמלווה במוסיקה מקורית מאת דונאלד פריזר

קולנוע

„קשר יהודי" בטעם גפילטע פיש

אילו היה נעשה סרט זה בידי בן ערלים, רחמנא ליצלן, הייתי מגדיר אותו כלקסיקון אנטישמי של תכונות יהודיות. אבל הסרט נעשה בידי ז'ראר אורי, בימאי בן עמנו, ולפיכך יש בו כנראה ביטוי לא מודע לכל מגת האנטישמיות שספג הבימאי משך ילדותו העקורה בין גויים.

כך או כך, גוי לא היה מעז לתאר אותנו כך. אמרתי אותנו מבלי משים. לי אין כל סימפטיה ליהודים הקריקטוריים האלה. ז'ראר אורי ראה גם, מן הסתם,

מישל בוז'נה ורישאר אנקונינה. „לוי וגולית"

את „כנר על הגג" בכל גירסותיו הוולגריות והחליט להעניק לסטראוטיפים בשטריימל גוון בן זמננו ולתבל את המאמא־לושן בכמה קילוגרמים של קקאין.

הספור נע על ציר בין שני אחים. האחד מרד במסורתו, הסיר את השטריימל, רכש לו בית קפה פריסאי והגורה שחורה בקרשה. השני נשאר רכון על ספריו כדרך יהודים מאז משה רבנו, והוא מתפרנס מליטוש יהלומים. יום אחד, בדרך פאריסה, מחליף מישהו את אבק היהלומים שבתיק באבק פרנים והנה אנחנו ב„קשר יהודי" בטעם גפילטע פיש: זונות, קוקסינלים ורבנים שמנמנים. האח הסורר נראה איש קארטה כמו שהרב פרץ נראה כמציל בבריכת גורדון, והאח מסולסל הפאות מזכיר מאוד את בחורי הישיבה ודרדרי השרידים ב„יתטל" (זוכרים איך השתכשכו הצדיקים במי האגם כמו באיזה סצינה של ר„הלורנס?). מי שהביא לנו את הסרט הזה אולי רצה לסייע בעקיפין לפסיכופאט נקש ולהדגים לנו כמה מהסכנות האורבות בפאריס לבחור מצוין ירא שמים. גועל נפש.

יגאל משית

הטיילת של ירושלים

הטיילת החדשה בשכונת תלפיות מזרח, ליד ארמון הנציב בירושלים, משמשת כמצפה ממנו נשקף מראה מרהיב של העיר העתיקה וחלק ממערב העיר.

אלו המעוניינים להתרשם מיפי הנוף ובו־בזמן להאזין לצלילי ג'אז, יכולים לעשות כך פעם בשבועיים, ביום ששי בשעה 16.00, במועד זה מנגנת שם בקביעות „תזמורת הטיילת הירושלמית", המורכבת משבעה עשר נגנים שהתכנסו במיוחד למבצע המוסיקלי המשותף, ביוזמת מחלקת התרבות בעירייה: הקונצרט הקיצי העליז מוגש למטיילים ללא תשלום.

המופע הבא של „תזמורת הטיילת" – מחר, בכל מזג אויר, בשרב או ברוח־ערביים.

ישראל דליות

כלי נגינה נפוליאוני

במוסיקה המנוגנת בהקרנת סרטו של אבל גאנס „נפוליאון" (בביצוע התזמורת הסימפונית ירושלים בניצוח המלחין־המעבד קרל דיוויס) נשמעים גם צלילים של כלי מיתרים עממי שמקורו בימי הביניים, ה„הארדי גארדי", שהיה פופולארי בצרפת במאה השמונה עשרה והידוע גם בשמו „ויאלי".

אופייני לכלי היחיד במינו – צלילי נהימה מתמשכים ברציפות, המופקים מסדרת מיתרים והמזכירים זמזום חלילים.

לכלי מיתר אחד להשמעת מנגינות – בעיקר מחולות.

בזמנו היו משתמשים בו נגני־רחוב וגם כיום הוא מקובל בריקודים עממיים. הצלילים מופקים לא על ידי נגיעת האצבעות במיתרים אלא באמצעות חיכוך המיתרים בגליל עץ מסתובב, המופעל על ידי המנגן בעזרת ידית. גובה הצלילים נקבע על ידי נגיעה ב„מנענעים" זעירים.

ה„הארדי גארדי" מוכר בארצות שונות: האיים הבריטיים, הונגריה, צרפת, פורטוגל, קנדה ומקומות אחרים.

לביצוע המוסיקלי בהקרנת הסרט בארץ הוזמן הנגן ההונגרי המנוסה **רוברט מנדל**.

ישראל דליות

קולנוע בטלוויזיה

„איש המתכת" (1973) מחר 22:15 סרט מיומן המתקשט בשני כוכבים ידוע שם: **אליוט גולד**, שכבר ציינו שלצד סרטים מצטיינים שיבץ ברפרטואר שלו מנה הגונה של סרטים מהדרג הנחות, **ושדבור האוורד** הוותיק. מסופר במודיע בכיר, בן יקיר לאמא אמריקה, שעקב תאונה חמורה איבד את צורתו האנושית. לרוע מזלו התרחש הארוע בארץ אוייב והניתוחים להצלתו נערכים בבריה"מ שלפני גורבצ'וב. הרוסים משחזרים את פניו של האיש, דווקא ממתכת, אבדו לו גם טביעות האצבעות וכך כשמחזירים אותו הרוסים, אחר כבוד, למולדתו, והאיש שואף לחזור למחקרו הסודי מאוד, מתייחסים אליו האמריקאים בחשדנות יתרה. אנו הצופים, כמו האמריקאים שבסרט, נחלקים בדעותנו

אליוט גולד

האם האיש הוא אכן המודיע האובד או שמא כפיל רוסי מיומן: האמת מתבררת לאט לאט, ככל שנוקפות דקות ההקרנה, כאשר הסרט מחזיר אותנו מדי פעם לאחור לעברו הרוסי של איש המתכת.

במאי הסרט הוא **ג'ק גולד**, במאי טלוויזיה בריטי שהחל לביים לקולנוע ב־1968 ואף ביקר לאחרונה בישראל, לרגל הקרנת סרט הטלוויזיה „הבריחה מסוביבור" בפסטיבל הסרטים בירושלים. מתוך חיבה אינסטינקטיבית לאיש שביקר כאן, מציין שהסרט רחוק מלבטא את פסגת יצירתו הקולנועית, אם יש כזו. נמליץ אם כן להמשיך את המסך אחרי היומן, להכנס למכונית ולצאת לצמח לראות את יהודית רביץ בפעולה.

אמיר רותם

לקראת שידור

המוסף לספרות, „קול ישראל" רשת א'. עורכת הדליה וולמן. יום ו'. שעה 18.00.

דליה רביקוביץ מדברת על מורה ברוך קורצוויל, על ידידיה יונה וולך, על נסיעות ונסיעות מדומות בראיון מיוחד שישודר ביום ו' במוסף לספרות של קול ישראל. רביקוביץ מספרת כי די בשם של מקום כדי שיהווה לגבי דידה שדה גחומה בנסיעה שלא הטנה. היא מציעה לאנשי נסיעות מדומות ליעדים נבחרים שהרי „רק שליש המנות המקום ושני שליש בדמיוני".

עוד במוסף: דן מירון משבח את אחד הסופר סמי מיכאל אך מסביר מדוע הוא מסתייג מן הרומאן האחרון שלו „חצוצרה בואדי" (עם עובד) ושידור חוזר של קטעים מתוך הדיון על השגמון בעידן התקשורת שנערך במכון התרבות הצרפתי בעקבות תרגום ספרו של מישל פוקו לעברית. משתתפים בדיון ז'אן ליק ז'אקאר מן החוג לתרבות צרפת באוניברסיטת תל־אביב, מוניקה ליברמן [illegible].

מ.פ.

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 קסם קסם: אוויר.
09.35 הלב, פרק 8: מרקו ותאמרון הבובות.
10.00 הרפתקאות באר המים: פרק ד'.
10.25 פיצוחים: שידור חוזר.
10.55 בית הספר רדוף הרוחות: פרק 2.
11.20 שומן על המשקל: סרט על מחקרים שבעקשו בתחום השמנת יתר.
1.00 אתגוזל במשפט המיאגיזק: שידור חוזר של תקציר הדיונים מיום קודם.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.05 קשר משפחתי.
2.45 צבע בנהל: פרק ב'.
3.10 רחוב סומסום.
3.45 שעת כושר.
4.00 הרגיזה: שידור חי.
5.00 ערב ורש. מנחה דן מרגלית.

כללית

5.30 „רייק רייק" – הסדרה מבוססת על רעיונות ויצירות של ילדים, ומגישים אותה ילדים. שם התכנית: „שיר ומנגינה".
6.00 „התלת־רגליים" – פרק עשירי.
6.25 „פסוקו של מקומי" – מבט אל שקמונה.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 למשפחה – ריבות, מרקחות, משקאות ואף גלידות מפירות: ברכנות מן; נבונה: רשמים מתצוגת תמחוקות; סדרת תרגילי ההתעמלות בשיטת הפאוור פאסם; אמנות ניפוח הסוכר והפיסול בו; תצוגת בגדי ים לבגרי חוף תואמים (תרגום לעברית).
7.00 מבט – דיון בעינייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט ספורט.
8.50 נקודת חן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 „אף פעם לא מאוחר" – פרק רביעי: „האמת במערומיה".
10.00 אפגניסטן – סרט תעודה – המלחמה באפגניסטן נמשכת מאז סוף 1979. אפגניסטן מכונה היום „ויאטנאם של בריה"מ. צוות טלוויזיה בריטי בראשותו של הכתב סנדי גיל יצא לאפגניסטן לעקוב מקרוב אחר הלחימה של אנשי תנועת ההתנגדות האפגניסטנית – המוג'אהדין – בכוחות הסובייטים. בסרט מצולם מסעם של לוחמי הגרילה מגבול פקיסטן אל תוככי אזוריה ההרריים של אפגניסטן, שם הם ניתקלים בכוחות הסובייטיים הנעים לעבר הבירה קאבול. בסרט גם ראיונות עם הלוחמים האפגניסטנים, ועם עריקים סובייטים שהצטרפו לתנועת ההתנגדות.
10.45 „פרקליטי אל איי" – פרק שלישי: שתי שפתיים ועין אחת.
11.40 הגיע זמן לשתן – „שיר עם נקי". חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – מיצירות: באך, מוצארט, שומן.
09.00 קונצרט בוקר – מיצירות: באך, מוצארט, שומן, בטהובן, ברהמס, סטרווינסקי.
11.57 פינת השיר – משירי יעקב שטיינברג.
12.00 מן הסרטיה – ברהמס: רפסודיה במי במול מג'ור, אופ. 119 מס' 4 (ו. הקסטר, הירוה); רביעייה במי במול מג'ור לכלי קשת אופ. 9 מס' 2 (הרביעייה הישראלית); ברהמס: וריאציות על נושא של היידן (הפיל מינגנו); היידן: שלישייה מס' 23 (שלישיית „יובל").
13.05 בהאזנה נינוחה – באך: סוויטה תזמורתית מס' 4 ברה מג'ור (התז. הסימפ. של רדיו ברלין/ל. מאזל); היידן: קונצ'רטו מס' 1 ברה מג'ור לצ'לו ותזמורת (ע. הרסוי/הקצ. של מוזהנסו/פ. רוביינסקו); רייכה: חמישייה במי במול מג'ור לחליל, אבוב, קלרנית, קרן ובסון אופ. 88 מס' 2 (החמישייה הישראלית לכלי נשיפה); ברהמס: סימפוניה מס' 3 בפה מג'ור אופ. 90 (הפיל' של ברלין/ל. מזסטין).
16.00 אתנחתא – פיאר־אנרי הארב, וילה, אשר פיס, פסנתר – בטהובן־פרימרוזה: נוקטורנו ברה מג'ור אופ. 42; ב.צ. אורגנה „בתוליטו" לוילה סולו (1957); שוסטקוביץ': סונטה לוילה ולפסנתר אופ. 147.
17.30 קטת של צלילים – מוסיקה כלית לכתורים והקלטת מספרד הרצה של תקופת הבזוק.
18.00 באך: פרלודים ופוגות מתוך הספר השני של „הפסנתר המושווה".
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 „קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש. ורדי: „ריגולטו" אופרה (ג. ברתיני). הקלטה מאוקטובר 1984.
22.35 בבה הלאה.
23.00 „זהו הזהב" – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות: גלן גולד, וי (שוא.), ברהמס: קונצ'רטו לפסנתר מס' 1 ברה מינור אופ. 15 (ל. ברנשטיין).

רשת א'

06.27 משמם דבראשיק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
15.30 האוניברסיטה המשודרת – שידורים לימי החופשה.
16.05 ארץ לא נודעת.
22.05 יס ליל חלום.

רשת ב'

09.05 מכבי הבוקר, והמסע: מרים לוס מבצע.
18.06 ורקה.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 שורשים – ענייני פולקלור ושרות.
22.05 פגישה לילית.
00.15 להיאוח בחלים – שירים לסיום של יום.

רשת ג'

18.06 קולים – שבתון שם.
20.05 לי ולך – שיר הבית.
21.05 גימל חי – שידור מהוהב גל.
23.05 מסביב להעות.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 לקראת גיוס – „באלום ותשובות בשידור חי להתגייסים לצה"ל. הפעם עם חיילות הנפרשות הקולחנים והשירים."
19.05 דרך דריר וצה"ל 42.
20.00 מבבבבסים וצה"ל 42.
20.05 יער משודר – ענייני צבא ובטחון.
20.55 פינה הנה ללצ"ל.
21.30 אוניברסיטה משודרת. בבוא להורות הפוסר – [illegible] התעלצנות.
22.05 בבען ההמם המיכותי וצה"ל 42.
23.05 של הבין הזה וצה"ל 42.
00.05 ציפורי לילה בבלה.

סרטים

תל־אביב

אבשלום: נשק קטלני 5 ,7.30 ,9.45
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים
4.30 ,7 ,9.30
בית לסין: הבלוזה בעשר 11.15
בקרתחהק: פייבל והחלום האמריקאי
11 ,5 ,7.15 ,9.30
גורדון: חוב רשוב 16 ,8 ,6
גת: בלוז לחופש הגדול 5 ,7.30 ,9.45
דיזנגוף 1: פושע מובטל וילדה קטנה
11 ,1.30 ,5 ,7.30 ,9.50
דיזנגוף 2: יצירותיה אישייב
11 ,1.30 ,5 ,7.30 ,9.50
דיזנגוף 3: שיחות בלוכלנות 7.30 ,9.50
פרינסי ובביגנו 5 ,11 ,1.30
היכל: קרוקודיל דנדי 7.15 ,9.30
הוליבורד: המובטל בטיטו 8 ,10
חצות סקס
חן: המובטל בטיטו 5 ,7.30 ,9.30
הקולנוע ובית ציפי אמריקנה
נשיקה אדומה 5 ,7.30 ,9.30

להיות שם 4.30
חן 1: בי"ס למשמר אזרחי
5.40 ,7.55 ,9.55
הרפתקאות סופר בלש
10.30 ,12.30 ,4.00
חן 2: חנות קטנה ומטריפה
5.35 ,7.45 ,9.50
גוש מכוכב אחר 4 ,10.30 ,12.30
חן 3: אני והחברה 5.30 ,7.50 ,9.55
דובני אכפת לי 3.55 ,10.30 ,12.30
חן 4: סיפור מהחיים 5.35 ,7.45
אבסו הפה 9.55
תינוק יוצר במספחה 12.30 ,3.35
חן 5: אל תקרא לי לבן 5.35 ,7.30 ,9.55
בבכי 4 ,10.30 ,12.30
11.30 ,2 ,5 ,7.40 ,9.50
לב 1: לוי וגולית 9.50 ,7.40 ,5 ,2 11.30
לב 2: נרדפי ההוק
11.30 ,2 ,5 ,7.40 ,9.50
לב 3: לוחמי הרוח 11.00 / כלו 2.00
חליפת ערב 5.00 / כלו 7.40
חליפת ערב 9.50
לב 4: בקצב השעון
11.30 ,2 ,5 ,7.40 ,9.50
ליגהה: פלאכון 7 ,9.30
11 ביבי שד האגדה האבודה
חצות – ברזיל
מגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוריאה: בוזר של סוכן 7 ,9.30 4.30
מבע הקסם הבכתורי 9.00
מקסים: אהבה צעירה, אסקימו לימון
7.30 9.30
סין ולשעבר אלבגיס: משהו פראי
5 ,7.30 ,9.40
חצות – הזמן שלי עם אנני
פיגמה 1: אהבה צעירה אסקימו לימון
5 ,7.30 ,9.40
פינמה 2: מעבר לשיא 5 ,7.30 ,9.40
המרזיה: סגור לרגל שיפוצים
סאפיר: לא שם דין 5 ,7.30 ,9.30
סייה: כסי בלו 5 ,7.30 ,9.30
11.30 שוסמות
צפון: שם הורד 7 ,9.50
פייבל החלום האמריקאי 5.15
שוגא: ימי הרדיו 5 ,7.15 ,9.30
מפצח האגוזים 11.00 בבוקר
תבנה – רכתבאביב: שלום לך אהבתי
7.30 ,9.40
חצות – פינק פלויד – החומה
תגבלות: הנעות כעבר לפינה
5.30 ,7.40 ,9.50
תל־אביב: אהבה צעירה אסקימו לימון
5 ,7.30 ,9.40

ירושלים

אדיסון: אהבה צעירה אסקימו לימון 7
4.30 ,7.30 ,9.30
אורגיה: נשק קטלני 4.30 ,7 ,9.15
אורדין 1: לוי וגולית 4.30 ,7.15 ,9.15
אור 2: נשק קטלני 4.30 ,7.15 ,9.15
אור 3: כסי בלו 7 ,9.15
מהרובים באהבה 2 – 4.30 10.30
11.45 סרט אילם
אור 4: משהו פראי 4.30 ,7.15 ,9.15
10.30 שבט רב המערות
11.15 פסק דין
אור 5: ללא רחמים 9.15
קרוקודיל דנדי 7.15 ,4.30 ,10.30
11.15 סרפיקו
בית אגרון: 4.00 הסיפור שלא נגמר
סיפור הפרברים 5.45
8.00 שבלול
10.00 מתסי פייסון – שודדי הזמן
חצות – פינק פלויד החומה
אור גיל: קטיפה כחולה 9.15
האגלה הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: סיפורים שסיפרתי לאמא
7.30 ,9.30
כפיר: שם הורד 4.30 ,7.30 ,9.30
מיטשל: לא שם דין 4.30 ,7.30 ,9.30
סמדר: קריאת העורב 7 ,9.15
עדן: המובטל בטיטו 4.30 ,7.30 ,9.30
רון: בלוז לחופש הגדול
4.30 ,7.30 ,9.30
תיאטרון ירושלים: מלו 6.45 ,9.15

חיפה

אוהה: אהבה צעירה אסקימו לימון
4.30 ,7.00 ,9.15
אדילה: שם הורד 7 ,9.30
במבי 11 ,4.30
אכסיה־אמהיק: מעבר לשיא
4.30 ,7 ,9.15
ארמון: סגור
חן: בי"ס למשמר אזרחי 4.30 ,7 ,9.15
עצמון 1: המובטל בטיטו 4.30 ,7 ,9.15
עצמון 2: ימי הרדיו 4.30 ,7 ,9.15
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים
4.15 ,6.45 ,9.10
פאר: נשק קטלני 4.30 ,7 ,9.15
קריאור: לא שם דין 4.30 ,7.15 ,9.45
11.30 סודי ביותר
רון: המדברים 7.15 ,9.30
רב גת 1: בלוז לחופש הגדול 7 ,9.15
הרפתקאותיו של סופר בלש 11 ,4.30
רב גת 2: חנות קטנה ומטריפה 7 ,9.15
מהרובים באהבה 2–4.30 ,11

קרית חיפה

פסיה: קרוקודיל דנדי 5 ,7.15 ,9.30
פבירק: נשק קטלני 7 ,9.15

אורות: ילדים חורגים לאלוהים 7 ,9.15
בית העם: לא שם דין 7.30 ,9.30
הזובל: אהבה צעירה אסקימו לימון
4.30 ,7 ,9.15
ניצה: לא שם דין 7.30 ,9.30

אשדוד

אסתר: המובטל בטיטו 7.30 ,9.30
אשדוד: נשק קטלני 7.15 ,9.30

אשקלון

אסתר: נשק קטלני 7.15 ,9.30
מאור: מעבר לשיא 7.15 ,9.30
רחל: ריגוד חי 7.30 ,9.30

באר־שבע

חן: אהבה צעירה אסקימו לימון
5.00 ,7.30 ,9.30

חולון, בת ים

ארמון: לא שם דין 5 ,8 ,9.45
לחיי אהבותינו 11.30
מגדל: חנות קטנה ומטריפה 7.30 ,9.30
מתנ"ס קרית שרת: סגור
סביון: אהבה צעירה אסקימו לימון
5 ,7.30 ,9.40

ריגה: המובטל בטיטו 7.30 9.30
עצמאות: ילדים אהבה צעירה אסקימו
מלון ודניאל אדריאנריהב –
פושע מובטל וילדה קטנה
5 ,7.15 ,9.30

רמת השרון

כוכב: בעקבות הדרב הקטנה 11 ,4.45
7.00 מלקלם
9.30 בעקבות הדרך

כפר־סבא, רעננה

עמל: ילדים חורגים לאלוהים
7.15 ,9.30
5, 11 מהרובים באהבה II
חן: פושע מובטל וילדה קטנה
7.45 ,9.30
אורות: קורוסון 9 ,7 ,5
בית ביל: קולנוע תאטרון:
יהושע יהושע 8.00 ,10.00
4.30 שבעון של אבא

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
נגה זית: פלאכון 7.15 ,9.30
אורה: המובטל בטיטו 7.15 ,9.30

נהריה ■ עכו

אדריאטיקה: לא שם דין 7.30 ,9.30

נתניה

שמורה: בלוז לחופש הגדול
6.00 ,8.00 ,10.00
רמבו הגיל הבעשפי ב־11.00
אטרה: אהבה צעירה אסקימו לימון
8 ,10
שרון: נשק קטלני 10 ,8 ,6
11.00 תשעה שאור חשק

קרית אונו

מגרים

פתח־תקוה

שלום: לא שם דין 7.30 ,9.30
היכל 1: אהבה צעירה אסקימו לימון
5 ,7.30 ,9.30
היכל 2: המובטל בטיטו 5 ,7.30 9.40
היכל 3: ימי הרדיו 5 ,7.30 ,9.40

ראשון־לציון ורחובות

ב.ב. רון 1: אהבה צעירה אסקימו לימון
5 ,7.30 ,9.40
ב.ב. רון 2: המובטל בטיטו 5 ,7.30 ,9.40
בעקבות: סגור
ראשון: לא שם דין 7.30 ,9.30
בית העם: צבע הכסף 6.45 ,9.30
דקל: בלוז לחופש הגדול 7.10 ,9.30
חן: אהבה צעירה אסקימו לימון
5 ,7.30 ,9.40

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: נשק קטלני 7.30 ,9.45
אורמה: בי"ס למשמר אזרחי
5.00 ,7.45 ,9.45
לילי: לא שם דין 5 ,7.30 ,9.30
הדר: אהבה צעירה אסקימו לימון
5 ,7.30 ,9.40
רב גן 1: ימי הרדיו 7.30 ,9.45
הרפתקאות סופר בלש
10.30 ,12.30 ,5.00
רב גן 2: משהו פראי 7.30 ,9.45
גוש מכוכב אחר
10.30 ,12.30 ,5.00
רב גן 3: אני והחברה 7.30 ,9.45
דובני אכפת לי 10.30 ,12.30 ,5.00
רב גן 4: קרוקודיל דנדי 7.30 ,9.45
פייבל והחלום האמריקאי
10.30 ,12.30 ,5.00
שבשה: ילדים חורגים לאלוהים
7.15 ,9.30

ברונו: ביטול פרוייקט הלביא יצור 30,000 מקומות עבודה

מאת סופרת „דבר"

ביטול פרוייקט הלביא ואימוץ החלופה לחיל האוויר יחסוך 2 מליארד דולר במקורות ריאליים. תוספת השקעה של 2 מיליארד דולר פרושו 30,000 מקומות עבודה נוספים בתעשייה עתירת ידע. דברים אלו אמר אתמול נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו באספה הכללית השנתית של איגוד הבנקים.

אין סתירה בין צמיחת המשק לבין שמירת היציבות, סבור ברונו. ריסון תקציבי יתרום לשניהם מאחר והוא מפנה מקורות לאיזון מאזן התשלומים ולמימון השקעה.

מסגרת התקציב משפיעה באורח מכריע על עלות המימון לטווח ארוך. כשהממשלה מגדילה את חובה לציבור, כלומר מקיימת גרעון בתקציבה וממנת אותו על-ידי

מלוות פנים, היא עושה זאת תוך כדי העלאת הריבית הריאלית על אגרות חוב, ובכך דוחקת הוצאה את מימון ההשקעות של המגזר הפרטי, ואילו כשהיא מקטינה את חובה נטו לציבור, בשנתיים האחרונות.

יכולה הריבית הריאלית לטווח ארוך לרדת, ובכך מסוגלת הרשומה בשוק ההון לקרום עור וגידים. הריבית הריאלית לטווח ארוך לצרכי מימון השקעות עדיין גבוהה מדי היום (אף שחלה בה ירידה מסויימת) והדרך להורדתה קשורה ביצירת עודף בתקציב הממשלה. המשך מימון פרוייקט הלביא היא דוגמא מובהקת להוצאה ציבורית בלתי מוצדקת, אשר תעלה את עלות מימון ההשקעה, הפיתוח ויצירת מקומות תעסוקה במגזרי משק אחרים ובכך תצמצם השקעות ותעסוקה במקום להרחיבם.

חלקה של ישראל בשוק התפוזים באירופה קטן והגיע השנה ל־17%

מאת מאיר תדמור

חלקו של התפוז הישראלי בשוק ההדרים של אירופה יורד בכדי שנה, בעשר השנים האחרונות, והגיע בעונת הייצוא האחרונה ל־17%, לעומת 29% לפני 10 שנים ובאשכוליות ירד נתח השוק הישראלי ל־42% לעומת 66% בעבר, מצב זה, אומר אחד מראשי המועצה לשיווק פרי הדר, מוביל לחיסול הענף הנמצא במשבר, תוך כמה שנים.

הירידה המתמשכת בפלח השוק של ישראל בהדרים המיוצאים לאירופה ובמחיר במטבע מקומי שמקבלים עבור פרי זה, היא תוצאה מובהקת של חולי במערכת השיווק שבאחריותה של המועצה לשיווק פרי הדר, ושל מערכות חברות האריזה, כן טוען איש המועצה.

במקום שפרי יישלח לחו"ל הוא מוצא את דרכו לתעשיה המקומית. מערכת השיווק איננה מסוגלת לייצא את כל הפרי הניתן לייצוא. בעונה האחרונה לא נשלחו כחצי מיליון תיבות שמוטי לחו"ל, וכך גם מיליון תיבות „הדר" שלא נשלחו לחו"ל מחוסר יכולת לשווקם.

וכל זה, שעה שקפריסין מגדילה את נתח השוק שלה באשכוליות מ־12% ל־28%, ואחוז הפרי שם הנשלח לייצוא עולה על 80% לעומת ישראל בה אחוז זה מגיע ל־35%, זאת ועוד, הספרדים מגדילים את נתח השוק שלהם ומקבלים מחירים טובים מאלה של ההדרים הישראלים, אף כי אין עוררים על איכות הפרי הישראלי, הכל בשל שיטת שיווק ישראלית שאינה מתאימה עצמה לנעשה בשוק.

"מכתשים" תייצר כימיקלים לתעשיה

מאת אמיר רוזנבליט

במפעל "מכתשים" בבאר שבע הולכת ונשלמת הקמת קו ייצור חדש בתחום הכימיקלים לתעשיה. ההשקעה בקו ייצור זה משקפת את מדיניותה של "מכתשים" להרחיב את תחומי פעילותה מעבר לתחום הדברה, שבהם רכשה מעמד בינלאומי. מחזור המכירות השנתי של "מכתשים" עמד השנה על 100 מיליון דולאר, שכ־80 אחוז ממנו היה מיועד ליצוא.

בעלון "דף לבכיר" בהוצאת "כור", נימסר כי הקו החדש במכתשים ייצר חמרי ביניים לתעשיות התרופות, הקוסמטיקה, חמרי נפץ וצבעים. תהליך הייצור בקו זה מבוסס על ניצול כושר התפוקה העודף של מיתקנים קיימים באזור התעשיה רמת־חובב. תפוקתו תגיע לכ־1,000 טון, בהיקף של כמיליון דולארים, ומרבית הייצור מיועד ליצוא. יצוין, כי ב"מכתשים" כבר פועל קו יצור לכימיקלים לצילום וחמרים מעכבי־בעירה.

צו סגירה מינהלי למיפעל "תעשיות מזון" באופקים

מאת אמיר רוזנבליט

ראש המועצה המקומית אופקים, יחיאל בנטב, הוציא אתמול צו סגירה מינהלי נגד המפעל לשימורים "תעשיות מזון" בעיירה. הצו הוצא לאחר שהתברר, שהמפעל הזה עוסק בייצור מזון ללא קבלת רישיון ממשרד הבריאות, על פי חוק לרישוי עסקים.

בהודעת דובר המועצה המקומית, שבעלי המפעל לא דאגו לחיבור באות לרשת הביוב והמי הקולחים של המפעל זרמו על פני השטח. כתוצאה מכך, התהווה במקום מיטרד חמור של דגירת יתושים הגורם סבל רב לתושבים.

וול סטריט / שולה פרומר

המניות היפניות ירדו בעקבות טוקיו

„החצי השני" של השנה נפתח בטון נמוך בשבוע החולף, שבוע מסחר מקוצר – בן ארבעה ימים – עם חופשת סוף שבוע ארוכה לרגל יום העצמאות של ארה"ב.

תנודות שוק חזקות ומחזורי מסחר נמוכים, לאחר עליה של 523 נקודות בקירוב במדד הדאו ג'ונס במחציתו הראשונה של השנה. למרות השקט, האופייני לתקופת שלפני פגרה, השוק עמוס כוונות מבטיחות, וסוחרים ומשקיעים אינם ממהרים להפנות לו עורף.

תנודות הזיגזג מאפיינות את כיווני המסחר השבוע, כאשר בשני קצותיו עליות חזקות ובמרכזו – ירידות ניכרות. העליות מלוות בפרסומים כלכליים חיוביים (מדד האינדיקטורים המובילים ואחוז הבלתי מועסקים) וכן עליות במניות הנפט המרכיבות את המדד וגורמות לשוק לעלות באופן סכני. בעוד הירידות, מוסברות כתגובת שוק נורמלית לאורועי הירידות החריפות בשוק המניות של טוקיו ואיתן גם ירידות ניכרות למניות החברות היפאניות הנסחרות בארה"ב – היטאצ'י, הונדה, מצושיטה, וחששות מפני תוצאות רווחי הרבעון השני של החברות שיפורסמו בעוד כשבועיים. התוצאות עלולות לאכזב, ועל רקע זה יש מימוש רווחים מהיר.

★

השבוע הנוכחי נפתח במגמת מימוש רווחים. שוק המניות הפסיד 7 נקודות, אך בלטה בו המגמה החיובית בסקטור הנפט, ותופעה מחודשת בנושא ה„טייק אובר" מניות כמטרה לרכישה ע"י חברות אחרות. משחק פופולרי בשוק חסר מגמה.

ביטוח / דן שלם

ביטוח סיכוני אשראי לקוחות – יש קופצים

תחום ביטוחי האשראי הפך באחרונה להיות מבוקש עקב התהפוכות במשק. מתברר כי פירמות עסקיות רבות גילו ענין בביטוח הסיכון במתן אשראי ללקוחות. בישראל עוסקת בתחום זה כחמש שנים חברה לביטוחי אשראי שמרבית מניותיה בידי הפניקס הישנה. תאומי כיסוי של החברה מגיעים למליוני דולרים.

לדברי חיים היבר, מנכ"ל החברה שדיבר בכנס משרד רו"ח דורון, הרי הביקוש לשירותי החברה בא ממגזרים שונים, בין היתר מבוטחות אצלו חברות עלית אוסם, פזכים ואחרות כאשר הסיכון העיקרי כיום הוא בחברות שיווק מוצרי צריכה, גם בשבר ענף התיירות פגע בחברה היא שילמה סכומי כסף גדולים לבתי מלון. האשראי שנתנו לגורמים שונים לא נפרע. הפרמיות נעות בין פרומיל לשמונה פרומיל ממחזור המכירות. לעתים נדרש כיסוי גדול יותר לגבי לקוחות מסוימים של אותה פירמה.

בטוח חבות מוצר

ביטוח חבות מוצר הפך באחרונה להיות אבן נגף בפני יצואנים הנדרשים להציג פוליסות תקפות של בטוח חבות מוצר בעת חתימת חוזי מכר. הענפים הבעייתיים הם כימיקלים ופלסטיקה.

דוד גרוס, פרקליט בכיר בבית ירדק סבור שליצרן הישראלי כדאי לשים לב לעובדה שפרסום במדינות שונות, עשוי לחשוף אותו לתביעה באותן מדינות גם אם המוצר שבגינו נתבע נמכר במדינה אחרת.

ריביות נמוכות בפקדונות בנקאיים

עקב הריביות הנמוכות הניתנות כיום בפקדונות בנקאיים, והצפיה למדדים נמוכים בחודשים הקרובים, חברות הביטוח אינן נלהבות לבצע עיסקאות לטווח קצר, ומקדימות לתת הלוואות שקליות, או להפקיד עודפים בבנקים במסגרת פקדונות גמבד.

חברות הביטוח המשקיעות כיום בפקדונות צמודים מקבלות כ־7 – 7.5 אחוז על הפקדונות לחמש שנים תלוי בסוג הבנק. בניגוד לעבר, הרי על פקדונות ארוכים יותר יש לבנקים יתרון בפקדונות אלו מסיבות מיסוי, ההפרש קטן יותר כ־8 אחוז. הסיבה לכך כנראה העדר דרישה לאשראי לטווח ארוך, כאשר בשוק אגרות חוב ניתן לגייס בעלות די דומה. באחרונה החלו חברות ביטוח להשקיע גם בפקדונות שקליים ובהלוואות בשקלים כנגד ערבות בנק.

משרד הנסיעות פשט רגל – הביטוח ישלם

ענף הביטוח יוציא כנראה פוליסה מרוכזת לביטוח הרוכשים כרטיסי טיסה או שירותי קרקע במשרדי הנסיעות מפני פשיטת רגל לפני שהעבירו כספים לחו"ל לצורך רכישת שירותי קרקע או לפני מסירת כרטיסי טיסה לנוסעים.

באיגוד העריכו שעלות פוליסה כזו תהיה 6 דולר למקרה שגבולות האחריות לא יעלו על 1,500 דולר לנוסע. בשלב זה יש מחלוקת עם ועדת הכספים לגבי תשלומי תביעות במקרי הפסקת פעילות משרד הנסיעות. באיגוד טוענים כי התביעות תשולמנה רק לאחר ביטול רשיון על ידי משרד התיירות.

ברגלס: הוצאת הייעוץ מהבנקים תפגע בחסכון

ריווחיות הבנקים מושפעת בעיקר מגורמים שאינם בשליטם

מאת סופרת "דבר"

הוצאת הייעוץ מהבנקים תפגע בחסכון ולא תקטין ניגוד אינטרסים, שהוא חריף יותר אצל גופים לא בנקאיים, סבור פרופ' איתן ברגלס, יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים ונשיא איגוד הבנקים. ברגלס דיבר באספה הכללית השנתית של האיגוד.

ריווחיות הבנקים מושפעת בעיקר מגורמים שאינם בשליטתם, וריווחיות נמוכה אינה מעידה על חוסר יעילות של מערכת זו.

ברגלס הזכיר כי הדירקטוריונים בבנקים עברו שינויים מרחיקי לכת והוטלו עליהם תפקידים ואחריות שאין דומה להם בכל מערכת עסקית או בנקאית בעולם. אך אין להטיל עליהם אחריות שצריכה לחול על הדרג המנהל.

כור מקים בטבריה מפעל חדש ללוחות למעגלים מודפסים

מאת דני גוב

קונצרן כור, באמצעות חברת ספן, מקים מפעל חדש בטבריה לייצור לוחות למעגלים מודפסים. בחודשים הקרובים תושלם הקמת המפעל בטבריה בהשקעה של כ־6 מיליון דולר. מהם יוקצו מיליון דולר לשינוי התאמת המבנה ו־5 מיליון דולר שהושקעו במערכות וציוד חדיש לייצור לוחות למעגלים רב שכבתיים.

תוצרתו של המפעל, שהוא חברת בת של ספן, תהיה מהמתקדמות בתחום הלוחות למעגלים רב שכבתיים שייוצרו בהסכם ידע עם חברה אמריקאית. כשני שלישים של תוצרת המפעל מיועדים ליצוא. המפעל יחל לפעול בחודש אוקטובר השנה ויעסיק כ־70 עובדים, רובם תושבי טבריה.

כור אסיה הקים מפעל מיצי הדרים בהונג קונג

מאת דני גוב

חברת כור־סחר אסיה הקימה באחרונה מפעל לייצור מיצי הדרים בהונג־קונג. המפעל החדיש הוקם בשותפות עם גורמים מקומיים. הרכז, המשמש כחומר גלם לקו הייצור, הובא ממפעל "גת" בקיבוץ גבעת חיים והוא יימכר כמשקה מוכן בשלב ראשון ברשתות של מזון מהיר, מסעדות וקייטרינג.

בשלב שני ישווק גם בסופרמרקטים.

המפעל המקומי בעיר סכין יגיע לאחר תקופת הרצה להיקף של 2.5 מיליון דולר.

מפעל נוסף למיצים מופעל על ידי כור סחר אסיה בסינגפור. הרכזים למפעל זה מסופקים על ידי מפעל התרכיזים של קיבוץ גן שמואל.

מספר המועסקים בעבודה חלקית בישראל מן הגבוהים בעולם

מאת מאיר תדמור

מספר המועסקים בישראל בעבודה חלקית מכלל כוח העבודה האזרחי הוא מן הגבוהים במדינות המתועשות ומגיע לשיעור של 25.1%.

שיעור העובדים של מועסקים בעבודות חלקיות ניתן למצוא בשוודיה, הולנד ודנמרק. ברוב המדינות המתועשות, קצב הגידול של מספר המועסקים בעבודות חלקיות, היה גדול מקצב הגידול של המועסקים במשרות מלאות.

בישראל גדל כוח האדם בעבודה חלקית בקצב של עשירית האחוז בשנה בעשר השנים האחרונות, לעומת קצב גידול של 6% לשנה באוסטרליה. בה קצב הגידול במשרות מלאות גדל רק בפחות מאחוז אחד בשנה. בכמה במדינות אירופה קיזזה העליה בעבודה החלקית, כן הירידה בתעסוקה, כך למשל נטלה התעסוקה החלקית יותר מ־20% מכלל התעסוקה במדינות כמו, בריטניה, דנמרק, שוודיה, נורווגיה והולנד.

הגידול במספר המשרות החלקיות בישראל מיוחס לכניסה מוגדלת של נשים לכוח העבודה, בעיקר בענפי השרותים.

קרנות הבינלאומי הפיצו 4 מיליון שקל

מאת מאיר תדמור

במסגרת מבצע הנערך בקרנות הבנק הבינלאומי הסתכמו ההפצות נטו (עודף הצירות על הפדיונות) ב־4 מיליון שקלים. רוב הביקושים היו לקרן מוד הבתבחה בבנות וקרן מגד. הבתבחה במכ"ח, שתיהן היו הקרנות הטובות ביותר בתחומן במחצית הראשונה של השנה.

קרנות הבנק השיגו תשואות ריאליות בשיעורים שפי שניים עד ארבעה משיעור עלית המדד והדולר במחצי השנה האחרונה.

הבנק הבינלאומי הגדיל את חלקו במערכת קרנות הנאמנות ל־4.6% בנכסי כל הקרנות והוא נמצא עתה במקום הרביעי בין חמשת הבנקים הגדולים.

יועצו הכלכלי של ראש הממשלה עמוס רובין:

מעורבות הממשלה בסקטור העיסקי – כל כולה נזק

מעורבות הממשלה בסקטור העסקי "כל כולה נזק", כך אומר יועצו הכלכלי של ראש הממשלה, עמוס רובין. [illegible]

[illegible] ליציבות בהדרים", אמר רובין.

עלות שמירה במשק הפרטי רבע מיליארד שקל בשנה

מאת דני גוב

אומדנים שנעשו באחרונה בחברות השמירה והאבטחה מעלים כי מחיר אבטחה ושמירה במשק הפרטי, בשנה אחת, עולים כרבע מיליארד דולר. יו"ר איגוד חברות האבטחה והשמירה, קדיש שרביסטר, אומר כי סכום זה אינו כולל את תקציבי הרשויות הממלכתיות הממכנות בין השאר את שירותי הכבאות, המשטרה והדיפשבר האחרו.

לדברי שרביסטר, מסתמן בשנים האחרונות גידול בהוצאות למימון שרותי אבטחה ושמירה בהארץ. מפעלים ופרטיים רוכשים שרותי אבטחה, מתקינים ומפעילים מערכות אלקטרוניות משוכללות, המיועדים להגן על עסקים ומגורים.

במקביל אומר שרביסטר הולך וגדל היקף שירותי מוקד המספקים סיוע מיידי לחולים ולקשישים.

כור הזמינה מחקר אסטרטגי על התפתחות הקבוצה בעשור הבא

מאת דני גוב

קונצרן כור הזמין מחקר אסטרטגי האמור להצביע על מגמות ההתפתחות של הקבוצה בעשור הבא. אגף התכנון בכור יזם באחרונה מחקר אסטרטגי, שינתח את ההתפתחויות הצפויות בתחומי הפעילות של הקונצרן בארץ ובעולם וכן את הערכותיו לדרישות שתכתיב הפעילות בתחומים אלה ותחומים נילווים.

המחקר יבוצע על ידי חברה זרה, המתמחה בתכנון אסטרטגי ועל ידי פרופסור כי טילס מאוניברסיטת בוסטון, המתמחה בייעוץ לחברות גדולות. כן שותף במחקר ד"ר יוסף רייה, שעסק בתכנון אסטרטגי במסגרת חברת פיליפס ההולנדית.

פלא־פון, ביפר ועתה סמל הסטטוס החדש של אנשי עסקים: מסוף נייד שניתן להחזיקו בכף יד ועליו מוצגים נתונים פיננסים. איש עסקים ישראלי המוכרח לדעת, באמצע סיבובו למשל מהו שער מנייה בבורסה של טוקיו יוכל מעתה לקרוא את המידע הנוכחי „מכף ידו".

עד דצמבר יושלם פרוייקט חיזיון אור־קולי במצדה

מועצת ערד יזמה והשתתפה במימון עבודות התשתית כדי למשוך מבקרים במצדה ללון בערד

מאת אמיר רוזנבליט

המועצה המקומית ערד העבירה השבוע סכום של 160 אלף דולר לקבלן שהחל בימים אלה בביצוע עבודות תשתית לחיזיון אור־קולי קבוע באתר מצדה, והתחייב להשלימם תוך חצי שנה. עבודות אלה כוללות הנחת קו חשמל, מגרש חניה, במות ישיבה, ביתני־שירותים ועוד. גורמים נוספים השותפים בביצוע הפרוייקט, בהם המועצה האזורית "תמר", רשות הגנים הלאומיים, החברה הממשלתית לתיירות, משרד החינוך והתרבות, התחייבו להשתתף בביצוע הפרוייקט בסכום דומה. התאחדות בתי המלון בערד משתתפת בכ־40 אלף דולר.

ראש המועצה המקומית ערד, אברהם („בייגה") שוחט, מסר כי הפרוייקט המשותף נולד במטרה לערוך את החיזיון האור־קולי במצדה מדי ערב עם החשיכה, ולא אחת לשנה כפי שהיה נהוג עד כה. לדבריו, ביצעה המועצה המקומית מעקב אחר זרם המבקרים במצדה מצידו המזרחי (מכיוון ים המלח) והוברר שמדי שנה פוקדים את המקום כחצי מיליון מבקרים. בתוך כך הסתבר, שערד כמעט ואינה נהנית מזרם המבקרים העולים למצדה באמצעות הרכבל. "הכוונה שלנו היא למשוך חלק מהמבקרים במצדה שיעברו דרך ערד, כדי לחזות בחיזיון האור־קולי, שייערך ערב־ערב ברוב ימות השבוע. אנו מקווים שהדבר ישפיע על תפוסת בתי המלון ביישוב ואולי אף יביא להקמת בתי מלון נוספים" אמר שוחט.

שר האנרגיה והתשתית משה שחל הבטיח השתתפות בפרוייקט על ידי הנחת קו חשמל למצדה. תרומת חברת החשמל. בימים אלה החלו בעיבוד פרטי התכנית הקשורה בחיזיון האור־קולי. כדי לא יזיק מצוק מצדה באור יקרות שייראה למרחוק. מצפים שעד סוף השנה תושלם העבודה ולאחר תקופת הרצה קצרה, תחל הפעלת הפרוייקט מדי ערב. החל מהמחצית השניה של חודש דצמבר 1987.

שוק אפור / דן שלם

מתעניינים בעסקות במרקים

בשוק האפור ניכר באחרונה ענין גובר והולך בעיסקאות מימון במטבע בעיקר במרק גרמני.

שעורי הריבית כיום בכיוון שיקים נעים בין 3.5 עד 5 אחוז ללווים טובים ובמיוחד ניכן השבוע שיקים במחיר נמוך יותר, בממוצע 4%.

בעיסקות צמודות אין כמעט שינוי ברמות הריבית שמשלמים הבנקים, זאת בשל העובדה שמדדים שליליים או מדדים הקרובים לאפס, אין פירוש הדבר שגם התשואה תרד אף היא.

גורם בכיר העוסק בביטוח אשראי טען כי כיום ענפי הצריכה מהווים סיכון גבוה, ויתכן כי בענפים אלו יאלצו המבטחים לשלם את התביעות עד כה הבעיה העיקרית בתחום ביטוח זה היתה בענף המלונאות שגרם לנזקים רבים עקב היקלעותם לקשיים של סיטונאי תיירות. בתחום העיסקאות הבינקונצרניות מבין הפירמות הגדולות מתברר כי חלה רגיעה וכיום היקף העיסקאות שוב מצומצם. נראה כי יש בתחום זה עונתיות, הריבית כיום נעה סביב פריים בתוספת חצי אחוז.

עקב ההבדלים בין העלויות ללקוחות שעבורם נעשה הנכיון הרי מתווכים גדולים מנצלים גם קווי אשראי בנקאיים זולים, כאשר חלק מהבטחונות משמשים גם השיקים.

יש להניח כי הרפיון במשק יגביר את הקובביות בשיעור הריבית על נכיון השיקים, יגדיל את החזרות השיקים ללא כיסוי בבנקים, וכאן מדברים על גידול ניכר של עד 30% בהיקף השיקים החוזרים, שיבנעו ביצוע עיסקאות רבות. מתברר כי כיום ענפי טקסטיל, הנעלה, מוצרי חשמל הם ברי סיכון כיוון שעקב המכירות החלשות נאלצים הסוחרים לערוך הון חוזר.

לגבי סוגי המלווים והלווים מתברר כי אין שינוי בסיווגם, הקיבוצים שגייסו לאחרונה כסף מהציבור, עדיין לווים ברמת הקיבוץ הבודד והנחשבים כלווים טובים. מלכ"רים וגופים כמו החברה לישראל וחברות אחרות ממשיכים להלוות עודפי כספים. השבוע נערכה עיסקה שבה הלווה מלכ"ר לגוף עיסקי בערבות בנק גדול, בריבית דולרית של 16 אחוז, לעומת ממוצע של 14־15 אחוז שבהם מבוצעות מרבית העיסקות בדולרים.

לגבי עיסקאות צמודות, מתברר כי הריבית שומרת על יציבות בין 7־7.5 אחוז. באחד נערכה השבוע עיסקה שבה לוותה חברה בת של בנק גדול, כסף צמוד ל־15 שנים בריבית שנתית של 8%. סה"כ מעל ל־2 מיליון דולר.

ההערכה בשוק האפור היא שהריביות הצמודות תשארנה יציבות, הן בשל הציפיות למדדים נמוכים, והן בשל העובדה שחברות הביטוח מצידן בודקות פה ושם עיסקאות הלוואה בשקלים, או הפקדה בפקדונות לזמני בבנק.

תחום נוסף מעניין הוא עיסקאות מימון במרק גרמני. גם השבוע נערכו 2 עיסקאות שבהן הלווה גוף גדול ל־3 שנים בסכום בגוף לביית הגרמני בריבית של 9%. מתברר שכיום יש גם לווים וגם מלווים שמעונינים לערוך עיסקאות במטבע אירופי זה.

סוג ההלוואה	התקופה	הריבית	הבטחונות
נכיון שיקים	עד 90 יום	בין 3.5־5% לחודש	בטחוני שיקים
הלוואות צמודות	5 שנים	(מלווה 7־7.5%	פקדון בנק
	10 שנים	(מלווה)	פקדון בנק
לווה	10 שנים	9.75־9.5%	
הלוואות צמודות	עד שנה	לווה 10%	בטחונות שונים
אשראי עיסקי	ללא הגבלת זמן מראש	0.6 ועד תוספת של 2 אחוז לפריים	בטחונות שונים
אשראי פרטי	תלוי בתקופת הסיכון	פריים בתוספת 0.79%	תכנית חסכון
הלוואות דולריות	עד שנה	בין 14־15%	ערבות בנק
הלוואות במרקים	עד 3 שנים	9%	ערבות בנק

שערי מטבע חוץ ביום 8.7.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.002	1.57	1.64	1.57	1.64	1.57	1.64	1.5995	1.6195	1.6025	1.6225	1.5995	1.6196	1.6103
1 מארק גרמני	+0.002	0.85	0.89	0.85	0.89	0.85	0.89	0.8691	0.8800	0.8694	0.8803	0.8678	0.8788	0.8729
1 ליש"ט	+0.004	2.53	2.64	2.55	2.67	2.54	2.66	2.5832	2.6155	2.5920	2.6244	2.5872	2.6197	2.6028
1 פרנק צרפתי	+0.001	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2606	0.2638	0.2606	0.2638	0.2601	0.2634	0.2622
100 ינים יפאניים	+0.007	1.04	1.09	1.05	1.10	1.04	1.10	1.0624	1.0757	1.0651	1.0784	1.0644	1.0778	1.0700
1 גולדן הולנדי	+0.002	0.75	0.79	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7702	0.7798	0.7716	0.7812	0.7706	0.7803	0.7755
1 פרנק שווייצרי	+0.006	1.02	1.05	1.02	1.07	1.01	1.07	1.0376	1.0506	1.0411	1.0541	1.0369	1.0500	1.0444
1 כתר שוודי	—	0.24	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2492	0.2523	0.2495	0.2526	0.2492	0.2523	0.2508
1 כתר נורבגי	—	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.25	0.2372	0.2401	0.2379	0.2408	0.2372	0.2401	0.2390
1 כתר דני	+0.001	0.22	0.23	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2286	0.2315	0.2291	0.2319	0.2286	0.2315	0.2302
1 מארק פיני	+0.001	0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3574	0.3618	0.3583	0.3627	0.3573	0.3618	0.3600
1 דולר קנדי	-0.003	1.19	1.24	1.19	1.25	1.18	1.24	1.2076	1.2227	1.2106	1.2257	1.2071	1.2223	1.2156
1 דולר אוסטרלי	-0.021	[illegible]	[illegible]	1.09	1.18	1.10	1.17	1.1313	1.1455	1.1331	1.1472	1.1300	1.1442	1.1389
1 ראנד דרא"פ	+0.002	0.49	0.51	0.47	0.79	0.49	0.69	0.7794	0.7892	0.7780	0.7877	0.7789	0.7887	0.7837
10 פרנקים בלגיים	+0.001	0.41	0.43	0.41	0.43	0.40	0.43	0.4169	0.4221	0.4190	0.4242	0.4182	0.4235	0.4210
10 שילינגים אוסטריים	+0.005	1.21	1.26	1.21	1.27	1.21	1.27	1.2327	1.2481	1.2358	1.2512	1.2332	1.2487	1.2417
1000 לירטות איטלקיות	+0.002	1.17	1.24	1.16	1.25	1.18	1.26	1.1984	1.2134	1.2021	1.2171	1.1997	1.2148	1.2063
1 (ECU)	+0.004	—	—	—	—	—	—	1.8010	1.8236	1.8044	1.8269	—	—	1.8132
1 דינר ירדני	+0.005	4.45	4.75	4.54	4.83	4.56	4.87	—	—	—	—	—	—	4.6538
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.09	0.10	0.06	0.11	—	—	—	—	—	—	6.0991
1 לירה מצרית	+0.001	0.65	0.69	0.72	0.76	0.66	0.72	—	—	—	—	—	—	0.7407

הגרעון המסחרי גדל ב־44%

יעקבי מביע דאגה רבה בציינו את ההתרחקות מעצמאות כלכלית • הגרעון הכולל במאזן התשלומים עלול לגדול השנה ביותר מ־1.5 מיליארד דולר • נתון מעודד: היצוא גדל ב־16%

מאת אמנון אבנר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

במחצית הראשונה של השנה הסתכם הגרעון המסחרי של ישראל ב־1.6 מיליארד דולר – ב־44 אחוז יותר מאשר בתקופה המקבילה בשנה שעברה. נתונים שפירסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מראים כי גידול זה בגרעון נובע מעליה של מיליארד דולר בסך היבוא שקוזזה בחלקה על ידי עליה של 500 מיליון דולר ביצוא.

בהודעה הרשמית שפירסמה הלשכה לסטטיסטיקה נטען כי בניכוי עונתיות וללא יהלומים נרשמה בשלושת החודשים האחרונים ירידה של 15.5 אחוז בגרעון בהשוואה לשלושת החודשים הקודמים. נתון זה עלול להטעות שכן ברבע הראשון של השנה נרשמה רמת שיא בגרעון, בעיקר בגלל הגרעון הגדול במארס.

נתונים מעודדים יותר נרשמו השנה ביצוא. בששת החודשים הראשונים הסתכם היצוא נטו ב־3.9 מיליארד דולר – עליה של 16 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. העליה הקיפה את כל מרכיבי היצוא: בראש צועד יצוא היהלומים, שגדל ב־21 אחוז.

בתגובה לנתונים שפורסמו אתמול אמר שר הכלכלה גד יעקבי, כי הגידול בגרעון מדאיג ביותר. לדבריו אנו מתרחקים והולכים מעצמאות כלכלית והגרעון הכולל במאזן התשלומים עלול לגדול השנה ביותר מ־1.5 מיליארד דולר.

מועצת הנגב מתכנסת היום לראשונה על פי חוק הנגב

מאת אמיר רוזנבלום, סופר „דבר"

השרים הכלכליים גד יעקבי ואריאל שרון, העומדים בראש מועצת הנגב, ינהלו היום את הישיבה הראשונה של גוף זה, שהוקם בעקבות הצעת חוק פרטית של ח"כ ז'אק אמיר.

הישיבה תתכנס באוניברסיטת בן גוריון. ובין חבריה חברי כנסת המתגוררים בנגב, כל ראשי הרשויות המקומיות, לרבות ראש מועצת ירוחם, ברוך אלמקייס, שהחרים עד כה את כל ישיבות מועצת נבחרי הנגב (גוף אזורי של ראשי רשויות מקומיות), בטענה ש"טוחנים שם מים", אישי ציבור ונציגי האוניברסיטה.

תפקידה של המועצה החדשה ליעץ לממשלה בכל הקשור בפיתוח הנגב ובהתאם לחוק הנגב. בישיבה ייבחר ח"כ אמיר כממלא מקום לשני השרים המשמשים כיושבי ראש המועצה. במהלך הישיבה יתנהל דיון במכלול התוכניות לפיתוח האזור וישתתפו בו נשיא אוניברסיטת בן גוריון פרופ' חיים אילתה, סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ־עוז, מנכ"ל קונצרן כימיקלים לישראל יורם זיו, יו"ר מועצת נבחרי הנגב צבי חזן ומזכיר מועצת פועלי באר שבע, בנץ כרמל, המשמש יו"ר חברת שנות ה־2000 לפיתוח באר שבע והנגב. שר החוץ, שמעון פרס, שהיה אמור להשתתף בתוקף תפקידו כיו"ר ועדת השרים לפיתוח הנגב, ייעדר בגלל פגישתו הצפויה היום בז'נווה עם הנשיא מובארק.

15 אסירים פסיכוטיים מסכנים את עמיתיהם

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

בין כתלי מחנה מעשיהו כלואים 15 אסירים פסיכוטיים מסוכנים העלולים לפגוע באסירים הבריאים, אך שירות בתי הסוהר איננו מפריד ביניהם.

דובר שירות בתי הסוהר, סגן גונדר שמעון מלכה, אמר אתמול בתגובה: „זו בעיה. כדי שאפשר יהיה לאשפז את הפסיכוטיים בבית חולים לחולי נפש, הם חייבים לקבל אבחנה של חולי נפש ואבחנה כזאת, כל עוד לא התבצעה, איננה מאפשרת אשפוזם".

עוד אמר כי היחידה המיוחדת של שירות בתי הסוהר עורכת פשיטות־פתע במחנה מעשיהו ברמלה כדי לתפוס אסירים המחזיקים או משתמשים בסמים. הנתפסים מורחקים מהכלא.

בדיקת התקופה בין 28 באוקטובר 1986 ו־1 ביולי 1987 הראתה שחלה ירידה משמעותית במשתמשים בסמים בתוך הכלא.

גונדר דוד מיימון, נציב שירות בתי הסוהר, אמר אתמול בעת סיור עיתונאים במחנה מעשיהו, כי אם נסיון הפשיטות על אסירים והעברת המשתמשים בסמים מן המחנה יצליח, ייעשה מאמץ להפעיל שיטה זו לגבי כלא נוסף במטרה לנקותו מסמים.

כ־5000 נשי נעמ"ת השתתפו אתמול במפגן תמיכה ביוזמת השלום של שמעון פרס. הן נשאו כרזות ועליהן סיסמאות: „אסור לבלום את השלום", „אמהות רוצות שלום". הנשים התכנסו בגן הוורדים מול הכנסת. „בכל מקום בעולם רוצות אמהות שלום", אמרה מזכירת נעמ"ת, מאשה לובלסקי, והוסיפה: „אנחנו אמהות ויש לנו הכוח לפעול להשגת השלום". בין הנשים בלטו בנוכחותן ערביות ודרוזיות (צילום: רחמים ישראלי)

מועצת המנהלים של תיאטרון חיפה תגבש מערכת נוהלים חדשה ומחייבת

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

מועצת המנהלים של תיאטרון חיפה תגבש תוך 30 יום לכל היותר מערכת נוהלים חדשה ומחייבת אשר על פיה יתקבלו ההחלטות בתיאטרון בתחום האמנותי ובתחום המנהלי. מערכת זאת תקבע גם את כלי הבקרה של בחירת הנהלה אמנותית וועדת כספים וכן את יחסי הגומלין בין המועצה הציבורית לבין ההנהלה – על כך הודיע אתמול בחיפה יונה יהב, היו"ר הפורש של מועצת המנהלים של התיאטרון.

יהב אמר כי המחזה „הלילות העליזים של פרנקפורט", אשר סביבו התעורר הוויכוח עם עופרה ויינגרטן, לא אושר עדיין על ידי מועצת המנהלים של התיאטרון והעלאתו על הבמה, גם על הבמה הנסיונית, טעונה אישור של מועצת המנהלים. יהב הודיע כי בעתיד יתבע מחברי מועצת המנהלים (המועצה מונה 11 חברים בהם ארבעה ממועצת עיריית חיפה ויתרם אישי ציבור, חינוך ותרבות) לגלות מעורבות רבה יותר ולקרוא את המחזות לפני שהם קובעים עמדה לגבי הרפרטואר. לדעתו אין חברי מועצת המנהלים יכולים להתנגד בעת העלאת המחזה לקטע זה או אחר, כשקודם לכן נקטו עמדה בנושא זה והוא מצפה מהם שיתייצבו מאחורי ההנהלה.

יהב אמר עוד כי יאבק על חופש הביטוי, אולם חופש ביטוי אין פירושו רשיון לאנרכיה. הוא מאמין כי כאשר יתממשו כללי העבודה בתיאטרון, יהיה אפשר גם לשמור על חופש הביטוי. אשר לשערוריות שליוו בעת האחרונה את התיאטרון, אמר יהב כי כאשר יש עשיה יש גם לעתים פעולות יוצאות דופן הגורמות הדים יוצאי דופן. ההנהלה הביאה את התיאטרון להישגים שאפשר להתגאות בהם, אמר, ותיאטרון חייב להתסיס, להיות אוונגרדי וללכת לפני המחנה.

יהב אמר עוד כי אין כיום הסכמה לאומית סביב היחסים עם גרמניה וזו איננה פוסחת גם על התיאטרון בחיפה. לו עצמו, אמר, יש בעיה אישית ורגשית לגבי מערכת היחסים עם גרמניה אולם אין בדעתו לכפות את השקפתו על התיאטרון וכיו"ר מועצת המנהלים של התיאטרון יקבל בנושא זה את דעת הרוב.

צור מציע לראות בתופעת הירידה נכות אישית

[illegible]

תק"ם סיכלה הצעה להשבית הספקת תוצרת חקלאית בטענת „לא מעשי"

מאת אריה איה, סופר „דבר"

הצעה להשבית את הספקת תוצרת חקלאית סוכלה על־ידי התק"ם בטענה שהדבר אינו מעשי, נודע לסופר „דבר".

את ההצעה העלו מזכירי תנועת המושבים גדליה גל ויוחנן דניאל, שקראו להכריז על „מרד חקלאי להסרת הגיבנת הכספית שהונחתה על החקלאים בשנים האחרונות".

כפי שנודע, הסכימו קיבוצי השומר הצעיר להצעת המושבים, אולם התק"ם הודיע, שאינה מוכנה ללחום את מלחמתם של החקלאים על גבו של הציבור הרחב.

בתוך כך השיב אתמול מנכ"ל משרד החקלאות, מאיר בן מאיר, על שאלת סופר „דבר", כי הנושים העיקריים של המושבים הם הבנקים והספקים, שהגדול בהם הוא המשביר המרכזי. 950 מיליון דולר מתוך כלל 1,650 מיליון דולר חובות המושבים לבנקים, אומר בן מאיר. החובות לשוק האפור או זה לזה הם שוליים לגמרי, הוא מוסיף. חובות המושבים האחד לאחר מסתכמים ב־40 מיליון דולר בלבד, הטעים.

בתשובה על שאלה נוספת אמר כי מצבם של המושבים לא נחקר בידי אינטרסנטים, אלא בידי מומחים בלתי תלויים ומקובלים על כלל המערכת.

שמיר ייפגש מחר עם אגד

מאת אריה איה

ראש הממשלה יצחק שמיר ייפגש עם ראשי אגד מחר לפי בקשתם. ראשי הקואופרטיב ביקשו את הפגישה לאחר ששר האוצר משה נסים סירב [illegible]. במזכירות אגד סבורים, כי לראש הממשלה יש מחויבות מוסרית בעניין זה, לאחר שהקואופרטיב נענה לפנייתו האישית והפסיק את שיבוש התחבורה הציבורית בערבים.

פרופ' גד אלון למנוחות

פרופ' גד אלון, נשיא מכללת שנקר, שמת לאחר מחלה קשה, הובא אתמול למנוחות בבית העלמין בהרצליה. בהלוויה השתתפו רבים ובהם תלמידיו, המכללה, מורים ועובדים וכן תעשיינים מענף הטקסטיל ורבים מידידיו.

• הטיסה לאילת מתייקרת בימים אלה בשבעה אחוזים, אולם בהפרש של שבוע בין ארקיע ושחף. בעוד שמחירי „ארקיע" כבר עלו בסוף השבוע שעבר, מתייקרת הטיסה בשחף רק מחר.

• מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן, שלח אתמול מכתב אל שר החינוך יצחק נבון ובו ביקש בשם ועד הפעולה של הורי התלמידים בבית הספר „מעלה הכרמל" שלא לסגור אותו כפי שהחליט אגף החינוך העירוני.

בקצרה

• עליה של 25 אחוז בתנועת הנוסעים בנתב"ג חלה בחודש האחרון בהשוואה לאותו החודש אשתקד ומספרם של הנוסעים הגיע קרוב ל־300 אלף איש. העליה במספר היוצאים נמוכה מן הממוצע ומגיעה רק ל־23 אחוז. מספרם הסתכם ב־150 אלף איש. לעומת זאת העליה במספרם של הנכנסים גבוהה מן הממוצע ומגיעה ל־27 אחוז. מספרם מסתכם ב־142 אלף איש. מצפים, שתנועת הנוסעים בשנה הנוכחית יגיע ל־340 אלף איש, עליה של 17 אחוז ויותר.

• בחיפה יוקם בקרוב בית אבות על ידי קבוצת משקיעים מארה"ב בשיתוף עם משקיעים ישראליים. יהיו בו שלושה אגפים עם 400 מיטות ויושקעו כשמונה מיליון דולר.

• מיבצע לאכיפת התקנות למניעת זיהום־אויר ממנועי דיזל נפתח אתמול על־ידי משרד־התחבורה ומשטרת ישראל. במסגרת המיבצע עוצרות ניידות בדיקה מכוניות ובודקות את תקינות מנועיהן. ניידות מבקרות גם בחניוני אוטובוסים ומשאיות ובודקות במקום את תקינות כלי־הרכב. כן מבקרים צוותי בוחנים במכוני בדיקה מורשים ועומדים על תקינות ציודם והבדיקות הנערכות בהם. נגד עבריינים ננקטים אמצעים כחוק, בכלל זה פסילת הרכב להמשיך בנסיעה.

• עיריית תל־אביב מקציבה 40,000 דולר לרכישת שמונה פסנתרים כחלק מתוכנית לרכוש 15 פסנתרים לקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה.

מאסר עולם לרוצח אמי לוין

(ע) – יעקב חסן (44), תושב מגדל העמק, שהורשע ברצח העובדת הסוציאלית אמי לוין בתקרית שארעה לפני כשנה בלשכה הסוציאלית במגדל העמק, נידון אתמול למאסר עולם. שופטי בית המשפט המחוזי בנצרת היו הנשיא יוסף בהלול, מיכה לינדנשטראוס ואביגדור מישאלי.

בית המשפט דחה את טענת הנאשם כי פעל מתוך פרובוקציה כאשר דקר את העובדת הסוציאלית וקבע כי הנאשם לא קונטר מבחינה אובייקטיבית ואף לא מבחינה סובייקטיבית. אשר לדקירת אשתו רוזה, קבע בית המשפט כי קינאה בליבו של הנאשם כוונה לרצוח את אשתו והוא גרם לה חבלות חמורות בכוונה תחילה.

בית המשפט החליט עם זאת לזכות את הנאשם מאשמת נסיון לרצח בכל הנוגע לדקירה בבטן שבוצע בבטנו של יעקב כהן שנקלע באקראי למקום.

נציגת התביעה, עו"ד אסתר גופר, ביקשה מבית המשפט לגזור על הנאשם עונשים חופפים והביאה לידיעת השופטים כי אשתו של הנאשם מתה לפני ימים כתוצאה מהדקירות והיבות־בנופה. „עובדה מצערת זו מחמירה כמובן את המצב, אך גם בלי עובדה זו הייתי מבקשת עונשים חופפים מקסימליים", אמרה.

סניגורו של הנאשם טען לעומת זאת כי יש להתייחס לפרשה כולה כאל מסכת אחת ולא לגזור עונש תוספת.

בעת הטיעונים לעונש החל הנאשם להתפרע, וכל אותו זמן בלפי בית המשפט התביעה והשופטים נאלצו להוציאו. גזר הדין ניתן שלא בפניו.

השופטים גזרו עליו מאסר עולם על רצח אמי לוין, 15 שנות מאסר חופפות על נסיון לרצח אשתו ושבע שנים באשמת גרימת חבלה חמורה ליעקב כהן.

• [illegible]

לחברתנו לעבודה בדינה בת־שבע
משתתפים באבלך הכבד
במות אביך
משה ז"ל
תנחומים לבני המשפחה
הנהלת מבטחים והעובדים

השתתפותנו באבלו של
הה' דוד אמיתי
במות
אמו ז"ל
מרכז תנובה
ההנהלה והעובדים

לבצלאל מרדכי
משתתפים בצערך עם
מות אחיך
בצלאל שלמה ז"ל
המשפחה
מגל – מ"צי הגליל העליון בע"מ

במלאת שנה לפטירתו של
אבינו, סבנו וחברנו
שמעון ניצן ז"ל
נעלה לקברו ביום ראשון, ט"ו בתמוז תשמ"ז, 12.7.87,
בשעה 3.30 אחה"צ, בבית הקברות במעלה החמישה.
המשפחה
ובית מעלה החמשה

למיכאל פסוייג
משתתפים בצערך במות
רעייתך ז"ל
קרן השקעות של חברת העובדים בע"מ
צ. פיכמן
ועובדי החברה

רשת עמל
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
בית מרכז הרשת, תל־אביב, רח' קהילת קיוב 15, ת.ד. 303 מיקוד 61002, טלפון 497444.
לקבוצת הכדורגל של בית הספר התיכון מקצועי ומכללה להנדסאים וטכנאים „עמל" חדרה
ברכה חמה
לזכייתכם באליפות העולם לקבוצות כדורגל מבתי ספר תיכוניים.
הבאתם כבוד למדינה, להסתדרות הכללית לרשת „עמל", ל„הפועל" ולעיר חדרה.
רשת „עמל" גאה בכם
אורי אגמי, יו"ר
„עמל" רשת מכללות לטכנאים והנדסאים, בתי־ספר תיכוניים טכנולוגיים ומקיפים, בתי־ספר לחניכים ובתי־ספר תעשייתיים, נתיבים טכנולוגיים בהתיישבות ומרכזי הכשרה למבוגרים.

נהג!
[illegible]
תן טרמפ לחייל!

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מועצת פועלי תל־אביב־יפו
כנס חרום
של מליאת
מועצת פועלי תל־אביב־יפו
וועדי עובדים במיגזר הציבורי
לקראת השביתה הכללית
יתקיים ביום ו' י"ג בתמוז 10 ביולי 1987
בשעה 10.00 בבוקר באולם הישיבות של בית ברנר
רחוב ברנר 5, קומה ד'
בהשתתפות:
מאיר גת – סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות
תדי קאופמן
מזכיר המועצה

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירתו של
אבי וסבנו היקר
זאב (וולודיה) לבני
ההלויה תצא היום, יום חמישי י"ב בתמוז תשמ"ז 9.7.87 בשעה 15.00 מביתו
בכפר מרדכי, ותתקיים בשעה 16.00 בבית העלמין בכפר הרבורג
בתו וחתנה: אורה ואריה בן אריה
נכדותיה: ציפי ואורית

הטור החודשי

סימפוזיון על ערביי ישראל

ביום 25.6.87 נערך במכון הסימפוזיון המסכם בסדרה: „ערביי ישראל דו־קיום או שילוב", בהשתתפות סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון.

יו"ר המכון, הח' נתן אלמוזלינו, שפתח את הדיון, גינה בשם המכון את גילויי הגזענות ברמת עמידר וקרא לשר המשטרה לנקוט באמצעים לעקירת תופעות הבריונות המלובות בעיר ע"י כהנא ואנשיו.

גילויים אלה – ציין הח' אלמוזלינו – מהוים תעודת עניות לחברה הישראלית וזו צריכה להדליק נורה אדומה על הצפוי לנו, באם תופעות אלו לא תבלמנה ותעקרנה מנוף ארצנו.

שר החינוך מינה גם הוא את המעשה וסקר בפני מחנכים וראשי מועצות ערבים את פעולתה של מערכת החינוך במגזר הערבי, תוך ציון ההתקדמות שהושגה בתחום החינוך ואי התעלמות מהחסר לסגירת הפערים. בסיכום הדיון ענה השר לשאלות המשתתפים.

הנהלת המכון מסיירת בכפרים

הנהלת המכון החליטה לסייר מפעם לפעם בכפרים הערבים, הדרוזים והצ'רקסים כדי לשמוע מקרוב כל בעיותיהם ולטפח שיתוף פעולה בין המכון לבין הישובים בשטח דו־קיום יהודי־ערבי. הסיור הראשון נערך בכפר דבוריה שלרגלי התבור. ההנהלה נפגשה עם יו"ר המועצה המקומית מר אסעד עזאיזה ושמעה ממנו על התקדמות הישוב בעיקר בשטח החינוך והבריאות. מר עזאיזה העלה את בעיות חוסר האדמות והמתאר. יו"ר המכון, הח' נתן אלמוזלינו, הציע שיתוף פעולה תרבותי וכצעד ראשון יערך במכון סמינר לעובדי המועצה. ההנהלה סיירה במרפאת קופת חולים החדישה וכמו כן במתנס הנבנה מכספי מפעל הפיס.

בסיור השתתפו: מנהל המכון – יעקב כהן, המרכז – עומר מצאלחה, חשב המכון – יהודה שטיין ומזכירת המכון – חנה נאסר.

הסיור הבא יערך בקרוב בכפרי הדרוזים בגליל במסגרת „מועצת פועלי מרכז הגליל".

„דע את המרחב"

קובץ מס' 6 של „דע את המרחב" יופיע בראשית חודש יולי ויחולק למנויים. הקובץ יכלול מידע על איגודים מקצועיים בארצות ערב, ורשימות על בעיות חברה. אקטואליה וכלכלה.

כמו כן יופיעו „דפי המידע" המצורפים לקובץ והפעם הנושא: „הדרוזים בישראל".

ניתן לרשיג את הפרסומים הנ"ל חינם על ידי הטלפונים: 03-210942 052-450562.

סמינרים וקורס למנחים

המכון, בשיתוף פעולה עם האגף לאירגון מרכז פעולות ההסתדרות, המרכז לתרבות, הרשות לחינוך רעיוני והיחידה למעקב השילוב במגזר הערבי נערך לקיום 40 סמינרים עד סוף שנה זו. הסמינרים מיועדים לטפח חברים פעילים ערבים ויהודים בנושאי ההסתדרות, החברה והשילוב היהודי־ערבי. דגש מיוחד יושם על צעירים, פעילי המוח לפעילות קהילתית, נשים ומחנכים.

לאור המחסור במנחים ערבים מיומנים להנחות סמינרים, סימפוזיונים וסדנאות נערך המכון, יחד עם המוסדות הנ"ל, לקיום סמינר בן־שבועיים להכשרת 20 מנחים ערבים. בסוף הסמינר יערכו דיונים משותפים עם מנחים יהודים הפועלים במסגרת ההסתדרות.

כינוס ההנהלה המורחבת

ההנהלה המורחבת של המכון תתכנס ביום 15.7.87, תדון בשביתה האחרונה של המגזר הערבי – השלכותיה ולקחיה, תשמע דו"ח מההנהלה על פעולות המכון ותדון בנושאים שוטפים.

מלגות

עד כה נתקבלו 8 עבודות של סטודנטים יהודים וערבים בנושא השלום ודו־הקיום שיבדקו על ידי ועדה מיוחדת שתחליט על הענקת מלגות על שם סייף אלדין זועבי וראובן ברקת ז"ל.

סמינרים וימי עיון לעובדי השטחים

המכון בודק אפשרויות לעריכת סמינרים וימי עיון לעובדים מהשטחים לפי שיוך מקצועי כגון: עובדי בריאות, מורים, עובדי מדינה וציבור.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י – הועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך
ביה"ס לפעילים ע"ש ז. ארן
החוג הרעיוני המרכזי
יתכנס היום יום ה' 9 ביולי 1987 בשעה 16.00
באולם הישיבות (קומה 7) של בית הועד הפועל,
רח' ארלוזורוב 93 ת"א
נושא ההרצאה: „אתגרים עתידיים של התנועה הציונית"
מרצה: עקיבא לוינסקי, גיזבר הסוכנות היהודית
רכזי החוג: פיני שומר – אהרון ברנע
הציבור מוזמן.

לחברנו ח"כ שלמה עמר
איתך לאורך כל הדרך
חברי תנועת מפנה
אגד צפון
סניף נצרת

לחברנו ח"כ שלמה עמר
האמנו בצדקתך
חברי תנועת מפנה
אגד צפון
סניף טבעון

לחברנו ח"כ שלמה עמר
תומכים בך ונאמנים לך
חברי תנועת מפנה
אגד צפון
סניף קו 3